تعليم المتعلم ترجمه سى

(تعليم المتعلم علم ايرانوچيكه علم ايرانو طريقنى اويراتمك)

مُترجِم

بلدهٔ قزانده عثمانف مدرسه سنده معلم ابو عبد الاحد شيخ الاسلام
بن اسد الله حميد اللى

طبعهٔ ثانيه

طبع اولندى قزانده مطبعهٔ كريميه ده كندى مصارفلرى ايلان ١٩٠٣ نچى يلده

بو كتاب باصلماقينه پيطربورغ سينزورى طرفندن رخصت ويرلمشدر
١٨ نچى سنتابرده ١٩٠٢ نچى يلده.

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 18 Сентября 1902 г.
Типо-литографія и Словолитня Т. Д. Бр. Каримовыхъ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

(اَلْحَمْدُ) هر بر ماقتاو (لِلّٰهِ). اول الله تعالی که خاص در (اَلَّذِی) آند این الله تعالی که (فَضَّلَ) آرتوق قیلدی (بَنِی آدَمَ) آدم اوغلانلارونی (بِالْعِلْمِ) علم سببلی (وَالْعَمَلِ) دخی عمل سببلی (عَلٰی جَمِیعِ الْعَالَمِ) بارچه عالم اوزرینه (وَالصَّلٰوةُ) دخی الله تعالی‌نک رحمتی (عَلٰی مُحَمَّدٍ) محمد علیه السلام اوزرینه بولغای ایدی (سَیِّدِ الْعَرَبِ) عرب‌نک خوجه‌سی اول محمد علیه السلام (وَالْعَجَمِ) دخی عجم‌نک خوجه‌سی اول (وَعَلٰی آلِهِ) دخی محمد علیه السلام‌نک امتی اوزرینه بولسون الله تعالی‌نک رحمتی (وَاَصْحَابِهِ) دخی محمد علیه السلام‌نک صحابه‌لری اوزرینه بولسون (يَنَابِيعِ الْعُلُومِ) علم‌لرنک چشمه‌لری آلار (وَالْحِكَمِ) دخی حکمت‌لرنک چشمه‌لری آلار (وَبَعْدُ) بسم الله حمد صلوة صوکنده (فَلَمَّا رَأَيْتُ) بس کورکانم زمانده (كَثِيرًا) کوب کشینی (مِنْ طُلَّابِ الْعِلْمِ) علم استاوچیلردن (فِی زَمَانِنَا) بزنک زمانمزده (يَجِدُونَ) تورشورلار (وَاِلَی الْعِلْمِ) علم که (لَا يَصِلُونَ) ایرشماس‌لر (وَمِنْ مَنَافِعِهِ) دخی علم‌نک فائده‌لردان (وَثَمَرَاتِهِ) دخی علم‌نک یمشاردن (وَهِیَ) اول علم‌نک فائده‌لری و یمشلری (اَلْعَمَلُ) عمل قیلو در

(بہ) اول علم برلن (وَالنَّشْرُ) دخی صاچودر اول علمنی (يَحْرُمُونَ) محروم بولورلار (لِمَا) شول نرسہ اوچون (اَنَّهُمْ) درستلکدہ اول علم استاوچیلر (اَخْطَاؤُا) خطا قیلدیلار (طَرَائِقَهُ) علم ایرانونڭ يوللارونی (وَتَرَكُوا) دخی قويدیلار (شَرَائِطَهُ) علم ایرانونڭ شرطلارونی (وَكُلُّ مَنْ) هر بر كشی (اَخْطَأَ الطَّرِيقَ) يولنی خطا قیلسہ (ضَلَّ) آداشور (وَلَا يَنَالُ) دخی ايرشماس (الْمَقْصُودَ) مقصودقہ (قَلَّ) كيراك كچكنہ بولسون مقصودی (اَوْجَلَّ) یا یسہ الوغ بولسون (اَرَدْتُ) تلادم مين (وَاَحْبَبْتُ) دخی سويدوم مين (اَنْ اُبَيِّنَ) بيان قيلماقمنی (لَهُمْ) اول علم استاوچیلر اوچون (طَرِيقَ التَّعَلُّمِ) علم اویرانو يولنی (عَلَى مَا) شول روشچہ بيان قيلماقنی سويدوم وتلادوم مين (رَأَيْتُ) كوردم مين (فِي الْكُتُبِ) كتابلاردہ (وَسَمِعْتُ) دخی اشتدم مين (مِنْ اَسَاتِيذِي) استاذلاروم دان (اُولِي الْعِلْمِ) علم ايبالری اول استاذلاروم (وَالْحِكَمِ) دخی حكمت ايبالری آلار (رَجَاءً) اميد ايتب (اَلدُّعَاءَ) دعاء قيلونی (لِي) ميكا (مِنَ الرَّاغِبِينَ) قزقغوچيلاردان (فِيهِ) اول علمگہ (اَلْمُخْلِصِينَ) قتولغوچيلاردان (بِالْفَوْزِ) مرادقہ ايرشو برلن (وَالْخَلَاصِ) دخی قتولو برلن (فِي يَوْمِ الدِّينِ) جزاء كوننده يعنی قيامت كوننده (بَعْدَ مَا اسْتَخَرْتُ اللّٰهَ تَعَالٰى) الله تعالی دن ايذكولك استكانم صوڭندہ (فِيهِ) اوشبو بياندہ (وَسَمَّيْتُهُ) دخی آتادوم مين بو كتابنی (تَعْلِيمَ الْمُتَعَلِّمِ طَرِيقَ التَّعَلُّمِ) ديب (تعليم المتعلم) علم اويرانوچيكا ايرتمكلك (طَرِيقَ التَّعَلُّمِ) علم ايرانو يولنی (وَجَعَلْتُهُ) دخی قلدوم مين بو كتابنی (فُصُولًا) كوب فصللار (فَصْلٌ) بر فصلی (فِي مَاهِيَّةِ الْعِلْمِ) علمنڭ حقيقتی بيانندہ در (وَالْفِقْهِ) دخی فقہ نڭ حقيقتی بيانندہ در (وَفَضْلِهِ) دخی علمنڭ آرتوقلغی بيانندہ در (فَصْلٌ) ايكنچی فصلی (فِي النِّيَّةِ) نيتنی بيانندہ در (فِي حَالِ التَّعَلُّمِ) علم ايرانكان حالدہ (فَصْلٌ) اوچونچی فصلی (فِي اخْتِيَارِ الْعِلْمِ) علمنی اختيار قيلو بيانندہ در (وَالْاُسْتَاذِ) دخی استاذنی اختيار قيلو بيانندہ در (وَالشَّرِيكِ) دخی شريكنی اختيار قيلو بيانندہ در (وَالثَّبَاتِ) دخی ثابت بولو بيانندہ در

(فَصْلٌ) دورتنچی فصلی (فِی تَعْظِیمِ الْعِلْمِ) علمنی الوغلاو بیانندەدر (وَاَهْلِهٖ) دخی علم اهلنی الوغلاو بیانندەدر (فَصْلٌ) بشنچی فصلی (فِی الْجِدِّ) توروشماق بیانندەدر (وَالْمُوَاظَبَةِ) دخی دایمچیلق قیلماق بیانندەدر (وَالْهِمَّةِ) دخی همت بیانندەدر (فَصْلٌ) آلتونچی فصلی (فِی بِدَایَةِ السَّبَقِ) سبق باشلاماق بیانندەدر (وَقَدْرِه) دخی سبقنک مقداری بیانندەدر (وَتَرْتِیبِه) دخی سبقنک ترتیبی بیانندەدر (فَصْلٌ) یدنچی فصلی (فِی التَّوَكُّلِ) توکل بیانندەدر (فَصْلٌ) سیگزنچی فصلی (فِی وَقْتِ التَّحْصِیلِ) علم حاصل ایتو وقتنی بیانندەدر (فَصْلٌ) توقزنچی فصلی (فِی الشَّفَقَةِ) شفقت بیانندەدر (وَالنَّصِیحَةِ) دخی نصیحت بیانندەدر (فَصْلٌ) اونچی فصلی (فِی الْاِسْتِفَادَةِ) فائدە آلو بیانندەدر (فَصْلٌ) اون برنچی فصلی (فِی الْوَرَعِ) تقوالق بیانندەدر (حَالَ التَّعَلُّمِ) علم ایرانکان حالدە (فَصْلٌ) اون ایکنچی فصلی (فِیمَا) شول نرسە بیانندەدر (یُورِثُ) پیدا قیلور اول نرسە (اَلْحِفْظَ) یادقە آلونی (وَالنِّسْیَانَ) دخی انتونی (فَصْلٌ) اون اوچونچی فصلی (فِیمَا) شول نرسە بیانندەدر (یَجْلِبُ) تارتار اول نرسە (الرِّزْقَ) رزقنی (وَمَا) دخی شول نرسە بیانندەدر (یَمْنَعُ) طیار اول نرسە رزقنی (وَمَا) دخی شول نرسە بیانندەدر (یَزِیدُ) آرتدرر اول نرسە (الْعُمُرَ) عمرنی (وَمَا) دخی شول نرسە بیانندەدر (یُنْقِصُ) کیمتر اول نرسە عمرنی (وَمَا تَوْفِیقِی) ایماس منم توفیقم (اِلَّا بِاللّٰهِ) مگر الله تعالی نک یاردمی برلنگنه در (عَلَیْهِ) اول الله تعالی اوزرینه (تَوَكَّلْتُ) اشلرمنی تابشردم مین (وَاِلَیْهِ) دخی الله تعالی اوزرینه (اُنِیبُ) قایتورمون مین .

(فَصْلٌ) اوشبو فصل (فِی مَاهِیَةِ الْعِلْمِ) علمنک ماهیتی بیانندەدر (وَالْفِقْهِ) دخی فقەنک ماهیتی بیانندەدر (وَفَضْلِه) دخی علمنک آرتوقلغی بیانندەدر (قَالَ) ایتدی (رَسُولُ اللّٰهِ تَعَالٰی) الله تعالی نک رسولی (صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی) الله تعالی نک رحمتی بولسون (عَلَیْهِ) اول رسول الله اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی نک سلامی بولسون (طَلَبُ

العلم) علمنى استامكلك (فريضة) فرض دور (على كل مسلم) هر بر مسلمان بولغان
ایر اوزرينه (ومسلمة) دخى هر بر مسلمان بولغان خاتون اوزرينه (اعلم) بل سين
(بانه) درستلكده شأن (لا يفترض) فرض بولماس (على كل مسلم) هر بر مسلمان ایر
اوزرينه (ومسلمة) دخى هر بر مسلمان خاتون اوزرينه (طلب كل علم) هر بر علمنى
استامكلك (بل يفترض) بلكه فرض بولور (عليه) اول مسلمان اوزرينه (طلب علم
الحال) حال علمنى استامكلك (كما يقال) نتاك ايتلور (افضل العلم) علمنك آرتوغراقى
(علم الحال) حال علميدر (وافضل العمل) دخى عملنك آرتوغراقى (حفظ الحال) حالنى
صاقلاودر (فيفترض) بس فرض بولور (على المسلم) مسلمان اوزرينه (طلب ما)
شول نرسه نى استامكلك (يقع) تشر اول نرسه (له) اول مسلمانغه (فى حاله) مسلماننك
حالنده (فى اى حال كان) كيراك قايو حالده بولسون (فانه) بس درستلكده مسلمان
(لا بد) چاره يوقدر (له) اول مسلمان اوچون (من الصلوة) نمازدان (فيفترض) بس
فرض بولور (عليه) اول مسلمان اوزرينه (علم ما) شول نرسه نى بلمكلك (يقع) تشر
اول نرسه (له) اول مسلمان گه (فى صلوته) مسلماننك نمازنده (بقدر ما) شول قدر
بلمك فرض بولور (يؤدى) اوتار (به) اول قدر برلن (فرض الصلوة) نمازننك
فرضنى (ويجب) دخى واجب بولور (عليه) اول مسلمان اوزرينه (علم ما) شول نرسه نى
بلمك (يقع) تشر اول نرسه (له) اول مسلمانغه (بقدر ما) شول قدر بلمك واجب بولور
(يؤدى) اوتار (به) اول قدر برلن (الواجب) واجبنى (لان) آنك اوچون درستلكده
(ما) شول نرسه (يتوسل) ايرشلمش بولور (به) اول نرسه برلن (الى اقامة الفرض)
فرضنى اوتاوگه (يكون) بولور اول نرسه (فرضا) فرض بولور (وما) دخى شول نرسه
(يتوسل) ايرشلمش بولور (به) اول نرسه برلن (الى اقامة الواجب) واجبنى اوتاوكه
(يكون) بولور اول نرسه (واجبا) واجب بولور (وكذلك) دخى حال اوشنداقدر

(فِي الصَّوْمِ) روزه ده (وَالزَّكٰوة) دخی زکوتده (اِنْ كَانَ) اگر بولسه (لَهُ) اول مسلمان اوچون (مَالٌ) مال بولسه (وَالْحَجِّ) دخی حجده (اِنْ وَجَبَ) اگر واجب بولسه حج (عَلَيْهِ) اول مسلمان اوزرینه (وَكَذٰلِكَ) دخی اوشند اقدر حال (فِي الْبُيُوعِ) صاتو آلولارده (اِنْ كَانَ) اگر بولسه (يَتَّجِرُ) سوداگیلور بولسه (قِيلَ) ایتولدی (لِمُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ) حسن اوغلی محمدکه (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی رحمت قیلغای ایدی اول حسن اوغلی محمدگه (اَلَا تُصَنِّفُ) تصنیف قیلساکچی (كِتَابًا) کتابنی (فِي الزُّهْدِ) تقوالق مقنده (قَالَ) ایتدی حسن اوغلی محمد (صَنَّفْتُ) تصنیف قیلدوم مین (كِتَابًا) کتابنی (فِي الْبُيُوعِ) صاتو آلومقنده دیدی (يَعْنِي) آنك معناسی (اَلزَّاهِدُ) تقوی کشی (مَنْ) شول کشیدر (يَتَحَرَّزُ) صاقلانور (عَنِ الشُّبُهَاتِ) شبهه لردان (وَالْمَكْرُوهَاتِ) دخی مکروهلاردان (فِي التِّجَارَاتِ) صاتو آلولاردا (وَكَذٰلِكَ) دخی اوشنداق شبهه ومکروه لردن صاقلانماقدر (فِي سَائِرِ الْمُعَامَلَاتِ) باشقه اشلرده آلوش وبیرش کبیلرده (وَالْحِرَفِ) دخی هنرلرده (وَكُلُّ مَنِ) هر بر کشی (اشْتَغَلَ) شغللنسه (بِشَيْءٍ) بر نرسه برلن (مِنْهَا) اوشبولاردان (يَفْتَرِضُ) فرض بولور (عَلَيْهِ) اول کشی اوزرینه (عِلْمُهُ) اول نرسه نی بلمکلك (تَحَرُّزًا) صاقلانو اوچون (عَنِ الْحَرَامِ) حرامغه تشودان (فِيهِ) اول نرسه ده مثلا صاتودا یا آلودا یا باشقه اشلرده (وَكَذٰلِكَ) دخی اوشنداق (يَفْتَرِضُ) فرض بولور (عَلَيْهِ) اول مسلمان اوزرینه (عِلْمُ اَحْوَالِ الْقَلْبِ) کوکلنك حاللرنی بلو (مِنَ التَّوَكُّلِ) توکل دن بولغوچی (وَالْاِنَابَةِ) دخی الله تعالی گه قایتودان بولغوچی (وَالْخَشْيَةِ) دخی الله تعالی دن قورقودان بولغوچی (وَالرِّضَاءِ) دخی الله تعالی قضاسنه راضی بولودان بولغوچی (فَاِنَّهُ) بس درستلکده قلب حاللرنی علم (وَاقِعٌ) تشکوچیدر (فِي جَمِيعِ الْاَحْوَالِ) بارچه حاللرده (وَشَرَفُ الْعِلْمِ) علمنك شریف بولماقی (لَا يَخْفٰى) یاشرون بولماس (عَلٰى اَحَدٍ) هیچ بر کشیگه (اِذْ) آنك اوچون (هُوَ) اول علم (مُخْتَصٌّ) خاص دور (بِالْاِنْسَانِيَّةِ) آدملك صفتنه (لِاَنَّ) آننك

اوچون درستلکده (جَمیعَ الْخِصالِ) خصلت لارنڭ بارچەسی (سِوَی الْعِلْمِ) علم دن
باشقەسی (یُشْتَرَكُ) اورتاق بولور (فیها) اول خصلت لارده (الْاِنْسانُ) آدم اورتاق
بولور (وَسائِرُ الْحَیَوٰاناتِ) دخی باشقەمیوانلار (کَالشُّجاعَةِ) بهادرلق کبی آدم دن
باشقەدابار (وَالْجُرأَةِ) دخی باطرچیلق کبی (وَالْقُوَّةِ) دخی قوة کبی (وَالْجُودِوَالسَّخاءِ)
دخی جوماردلق کبی (وَالشَّفْقَةِ) دخی شفقت کبی (وَغَیْرِها) دخی موندان باشقەلار
کبی (سوی الْعِلْمِ) علم دن باشقه (وَبِهِ) دخی اول علم برلن (اَظْهَرَ اللّٰهُ تَعالٰی) بلدردی
الله تعالی (فَضْلَ آدَمَ عَلَیْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ) آدم علیه السلام نڭ آرتوقلغنی (عَلَی
الْمَلٰائِکَةِ) فرشتەلر اوزرینه (وَاَمَرَهُمْ) دخی بیوردی الله تعالی فرشتەلرگه (بِالسُّجُودِ)
سجده قیلوبرلن (لَهُ) اول آدم علیه السلام گه (وَاِنَّما شَرَفُ الْعِلْمِ) بودر موندان باشقه
ایماسدر علم نڭ شریف بولوی (لِکَوْنِهِ) بولغانلقی اوچون اول علم (وَسیلَةً) یاقین
قیلغوچی بولغانلقی اوچون (اِلَی التَّقْوٰی) صوفیلق قه (اَلَّذی) آنداین صوفیلق که
(یَسْتَحِقُّ) تیشلی بولونور (بِهِ) اول صوفیلق برلن (اَلْکَرامَةَ) حرمتلی بولوغه (عِنْدَ
اللّٰهِ تَعالٰی) الله تعالی قاشنده (وَالسَّعادَةَ الْاَبَدیَّةَ) دخی منگو بولغان ایزگولك که
(کَماقیلَ) نتاك ایتولدی (لِمُحَمَّدِبْنِ الْحَسَنِ) حسن اوغلی محمد که (شِعْرٌ) بیت ایتلدی
(تَعَلَّمْ) علم ایرانسین (فَاِنَّ الْعِلْمَ) بس درستلکده علم (زَیْنٌ) زینت دور
(لِاَهْلِهِ) علم اهلینه (وَفَضْلٌ) دخی آرتوقلقدر (وَعُنْوانٌ) دخی علامتدر (لِکُلِّ الْمَحامِدِ)
ماقتاولو نرسەلرنڭ بارچه سینه (وَکُنْ) دخی بول سین (مُسْتَفیدًا) فائدەلنوچی
(کُلَّ یَوْمٍ) هربر کرنده (زِیادَةً) آرتوقلقنی (مِنَ الْعِلْمِ) علم دن (وَاسْبَحْ) دخی یوزسین
(فی بُحُورِ الْفَوائِدِ) فائدەلرنڭ دینگزلرنده (تَفَقَّهْ) فقه علمنه عالم بول سین (فَاِنَّ الْفِقْهَ)
بس درستلکده فقه علمی (اَفْضَلُ قائِدٍ) یتاکچی لرنڭ آرتوغراقیدر (اِلَی الْبِرِّ)
ایزگولك که (وَالتَّقْوٰی) دخی تقوالقغه (وَاَعْدَلُ قاصِدٍ) دخی عادللرنڭ عادلراکیدر

(هُوَ) اول فقه علمی (اَلْعِلْمُ الْهَادِی) کوندرکوچی علم در (اِلٰی سُنَنِ الْهُدٰی) توغریلق یوللارینه (هُوَ) اول فقه علمی (اَلْحِصْنُ) قالقاندر (یُنْجِی) قوتقارور (مِنْ جَمِیعِ الشَّدَائِدِ) بارچه قاتیلقلاردان (فَاِنَّ) بس درستلکده (فَقِیهًا وَاحِدًا مُتَوَرِّعًا) تقوی بولغان بر عالم کشی (اَشَدُّ) قاتیراقدور (عَلَی الشَّیْطَانِ) شیطان اوزرینه (مِنْ اَلْفِ عَابِدٍ) منك عبادت قیلوچیدان (وَکَذٰلِكَ) دخی اوشنداق علم فرض بولور (فِی سَائِرِ الْاَخْلَاقِ) باشقه خلقلارداده (نَحْوُ الْجُودِ) جومارد لق کبی (وَالْبُخْلِ) دخی سارانلق کبی (وَالْجُبْنِ) دخی قورقاقلق کبی (وَالْجُرْأَةِ) دخی باطرچیلق کبی (وَالتَّکَبُّرِ) دخی اوزینی اولوغ کورو کبی (وَالتَّوَاضُعِ) دخی توبانچیلك کبی (وَالْعِفَّةِ) دخی حرام لاردان صاقلانو کبی (وَالْاِسْرَافِ) دخی اسراف کبی (وَالتَّقْتِیرِ) دخی نفقه ده آرتوق تارلق قیلو کبی (وَغَیْرِهَا) دخی موندان باشقه لار کبی (فَاِنَّ الْکِبْرَ) بس درستلکده تکبرلك (وَالْبُخْلَ) دخی سارانلق (وَالْجُبْنَ) دخی قورقاقلق (وَالْاِسْرَافَ) دخی اسراف قیلو (حَرَامٌ) حرام در (وَلَا یُمْکِنُ التَّحَرُّزُ) صاقلانو ممکن بولماس (عَنْهَا) آلاردان (اِلَّا) مگر ممکن بولور (بِعِلْمِهَا) بولارنی بلو برلنگنه (وَعِلْمِ مَا یُضَادُّهَا) دخی بولارنك ضدلارونی بلو برلن گنه (فَیَفْتَرِضُ) بس فرض بولور (عَلٰی کُلِّ اِنْسَانٍ) هر بر آدم اوزرینه (عِلْمُهَا) آلارنی بلو (وَقَدْ صَنَّفَ) تحقیق تصنیف قیلدی (اَلسَّیِّدُ الْاِمَامُ الْاَجَلُّ) الوغ خواجه بولغان امام (اَلشَّهِیدُ) شهید اول (نَاصِرُ الدِّینِ) دین اهلینه یاردم بیروچی اول (اَبُو الْقَاسِمِ) ابو القاسم در (کِتَابًا) کتاب تصنیف قیلدی (فِی الْاَخْلَاقِ) اخلاق علمنده (وَنِعْمَ مَا صَنَّفَهُ) نی عجب خوش بولدی تصنیف قیلغان کتابی (فَیَجِبُ) بس واجب بولور (عَلٰی کُلِّ مُسْلِمٍ) هر بر مسلمان اوزرینه (حِفْظُهَا) اخلاقنی یادقه آلو (وَاَمَّا حِفْظُ مَا) اما شول نرسه نی یادقه آلو (یَقَعُ) تشار اول نرسه (فِی بَعْضِ الْاَحَایِینِ) بعض وقتلاردا (فَفَرْضٌ) بس فرضدر (عَلٰی سَبِیلِ الْکِفَایَةِ) کفایه لك طریقی اوزرینه (اِذَا قَامَ) هر قیچان تورسه یعنی بلسه (بِهِ) اول بعض وقتده تشه تورغان

نرسه‌نی بلوبرلن (اَلْبَعْضُ) بعض کشی (فِی بَلْدَةٍ) بر شهرده (سَقَطَ) تشر (عَنِ الْبَاقِینَ) قالغان کشیلردن (فَاِنْ لَمْ یَکُنْ) بس اگر بولماسه (فِی الْبَلْدَةِ) بر شهرده (مَنْ یَقُومُ بِهِ) اول فرض نی بلو برلن قائم بولغان کشی (اشْتَرَکُوا) اورتاق بولورلار (جَمِیعًا) بارچه‌سیده (فِی الْمَأْثَمِ) گناه‌دا (فَیَجِبُ) بس واجب بولور (عَلَی الْاِمَامِ) امام اوزرینه (اَنْ یَأْمُرَهُمْ) بیورماقلق اول شهر اهلینه (بِذٰلِكَ) اوشبو فرض برلن توروغه (وَیُجْبِرَ) دخی کوچلمك فرض بولور (اَهْلَ الْبَلْدَةِ) شهر اهلنی (عَلٰی ذٰلِكَ) اوشبو فرض برلن تورو اوزرینه (فَقِیلَ) بس ایتولدی (بِاَنَّ) درستلکده (عِلْمَ مَا) شول نرسه‌نی بلو (یَقَعُ) تشر اول نرسه (عَلٰی نَفْسِهِ) مسلمان بنده‌نك اوزینه (فِی جَمِیعِ الْاَحْوَالِ) بارچه حاللرده (بِمَنْزِلَةِ الطَّعَامِ) طعام منزلنده‌در اول نرسه (لَابُدَّ) چاره یوق‌در (لِکُلِّ وَاحِدٍ) هر بر کشی اوچون (مِنْ ذٰلِكَ) اوشبو هر حالده تشکان نرسه‌نی بلودن (وَعِلْمَ مَا) دخی شول نرسه‌نی بلو (یَقَعُ) تشر اول نرسه (فِی بَعْضِ الْاَحَایِینَ) بعض وقتلاردا (بِمَنْزِلَةِ الدَّوَاءِ) دارو منزلنده‌در (یُحْتَاجُ) محتاج بولنور (اِلَیْهِ) اول داروغه (فِی بَعْضِ الْاَوْقَاتِ) بعض وقتلاردا (وَعِلْمَ النُّجُومِ) نجوم علمی (بِمَنْزِلَةِ الْمَرَضِ) آورو منزلنده‌در (فَتَعَلُّمُهُ) بس نجوم علمنی ایرنمکلك (حَرَامٌ) حرام‌دور (لِاَنَّهُ) آنك اوچون نجوم علمی (یَضُرُّ) ضرر بیرور (وَلَا یَنْفَعُ) فائده بیرماس (وَالْهَرَبُ) قاچماقلق (مِنْ قَضَاءِ اللّٰهِ تَعَالٰی) الله تعالی‌نك قضاسندان (وَقَدَرِهِ) دخی الله تعالی‌نك تقدیرندن (غَیْرُ مُمْکِنٍ) ممکن توگل‌در (فَیَنْبَغِی) بس تیش بولور (لِکُلِّ مُسْلِمٍ) هر بر مسلمان اوچون (اَنْ یَشْتَغِلَ) شغللنمکلك (فِی جَمِیعِ اَوْقَاتِهِ) وقتلارینك بارچه‌سنده (بِذِکْرِ اللّٰهِ تَعَالٰی) الله تعالی‌نی ذکر برلن (وَالدُّعَاءِ) دخی دعاء برلن (وَالتَّضَرُّعِ) دخی یالبارو برلن (وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ) دخی قرآن اوقو برلن (وَالصَّدَقَاتِ) دخی صدقه‌لار برلن (وَیَسْئَلَ اللّٰهَ تَعَالٰی) دخی الله تعالی‌دن صوراماقلق تیش وکیراك (الْعَفْوَ) گناهلارنی یارلقاونی (وَالْعَافِیَةَ)

دخی سلامتلکنی (فی الدُّنْیا) دنیادا (وَالْاٰخِرَةِ) دخی آخرتدۀ (لیَصونَهُ اللّٰهُ تَعالٰی) الله تعالی صاقلاسون اوچون اول کشنی (مِنَ الْبَلاٰءِ) بلادان (وَالْاٰفاتِ) دخی فتنه وقایغولاردان (فَاِنَّ) بس درستلکده (مَنْ) شول کشی (رُزِقَ) یابشسه (الدُّعاءَ) دعاغه (لَمْ یُحْرَمْ) محروم بولماس (الْاِجابَةَ) قبول بولودان (فَاِنْ کانَ الْبَلاٰءُ) بس اگر بلا بولسه (مُقَدَّرًا) تقدیر قیلنغان بولسه (یُصیبُهُ) ایرشور اول من گه بلا (لاٰمُحالَةَ) شیکسز (وَلٰکِنَّ) آلای بولسه‌ده (یُیَسِّرُهُ اللّٰهُ تَعالٰی) ینگل قیلور الله تعالی اول بلانی (عَلَیْهِ) اول کشی اوزرینه (وَیَرْزُقُهُ) دخی ایرشدرر الله تعالی اول کشیگه (اَلصَّبْرَ) صبرنی (بِبَرَکَةِ الدُّعاءِ) دعاء برکتنده (اَللّٰهُمَّ) ای الله (اِلاّٰ) مگر (اِذا تَعَلَّمَ) هرقیچان ایرانسه (مِنَ النُّجومِ) علم نجومدن (قَدْرَ ما) شول قدرلی (یَعْرِفُ) بلور (بِهِ) اول قدر علم برلن (الْقِبْلَةَ) قبله‌نی (وَاَوْقاتَ الصَّلٰوةِ) دخی نماز وقتلارونی (فَیَجوزُ) بس درست بولور (ذٰلِكَ) اوشبو قدر (وَاَمّا تَعَلُّمُ عِلْمِ الطِّبِّ) اماطب علمنی ایرانمکلك (فَیَجوزُ) بس درست بولور (لِاَنَّهُ) آنگ اوچون طب علمی (سَبَبٌ) سبب‌در (مِنَ الْاَسْبابِ) سببلردن (فَیَجوزُ) بس درست بولور (تَعَلُّمُهُ) اول طب علمنی ایرانو (کَسائِرِ الْاَسْبابِ) باشقه سببلرنی ایرانو درست بولغان کبی (فَقَدْ تَداوی) بس تحقیق دارو قیلدی (النَّبِیُّ) پیغمبر علیه السلام (صَلَّی اللّٰهُ تَعالٰی) الله تعالی‌نگ رحمتی بولسون (عَلَیْهِ) اول پیغمبر علیه السلام اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی‌نگ سلامی بولسون (وَقَدْ حُکِیَ) تحقیق حکایت قیلندی (عَنِ الشّافِعِیِّ) امام شافعی‌دن (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالی‌نگ رحمتی بولغای‌ایدی (عَلَیْهِ) اول امام شافعی اوزرینه (اَنَّهُ قالَ) درستلکده امام شافعی ایتدی (الْعِلْمُ) علم (عِلْمانِ) ایکی تورلی‌در (عِلْمُ الْفِقْهِ) فقه علمی‌در برسی (لِلْاَدْیانِ) دینلر اوچون (وَعِلْمُ الطِّبِّ) دخی طب علمی‌در ایکنچیسی (لِلْاَبْدانِ) تنلر اوچون (وَما وَراءَ ذٰلِكَ) موندان باشقه علملر (بُلْغَةُ مَجْلِسٍ) مجلسینه یتارلك قدر گنه کیرك

(واما

(وَاَمَّا تَفْسِيرُ الْعِلْمِ) اما علمنك تفسيرى (فَهُوَ) بس اول علم (صِفَةٌ) بر صفتدر (يَتَجَلَّى) روشان بولور (بِهَا) اول صفت برلن (لِمَنْ) شول كشى اوچون (قَامَتْ) توردى (هِىَ) اول صفت (بِهِ) اول كشى برلن (اَلْمَذْكُورُ) مذكور روشان بولور (وَالْفِقْهُ) فقه‌نك تفسيرى (مَعْرِفَةُ دَقَائِقِ الْعِلْمِ) علمنك نچكه‌لرنى بلمكلكدر (مَعَ نَوْعِ عِلَاجٍ) بر تورلى توروشو برلن (قَالَ اَبُو حَنِيفَةَ) ايتدى امام اعظم (اَلْفِقْهُ) فقه (مَعْرِفَةُ النَّفْسِ) نفسنك بلمكلكى در (مَا لَهَا) اوزينك فائده‌سنه بولغان نرسه‌نى (وَمَا عَلَيْهَا) دخى اوزينك ضررينه بولغان نرسه‌نى (وَقَالَ) دخى ايتدى امام اعظم (مَا الْعِلْمُ) علم ايماس (اِلَّا) مگر علم بولور (لِلْعَمَلِ) عمل قيلو اوچونگنه (بِهِ) اول علم برلن (وَالْعَمَلُ) دخى عمل قيلو (بِهِ) اول علم برلن (تَرْكُ الْعَاجِلِ) دنيانى قويردر (لِلْآجِلِ) آخرت اوچون (فَيَنْبَغِى) بس تيشلى بولور (لِلْاِنْسَانِ) آدمگه (اَنْ لَا يَغْفَلَ) غافل بولماسزلق (عَنْ نَفْسِهِ) اوزينى بلودن (وَمَا) وشول نرسه‌نى بلودن (يَنْفَعُهَا) فائده بيرر اول نرسه اوزينه (وَمَا) دخى شول نرسه‌نى بلودن (يَضُرُّهَا) ضرر بيرر اول نرسه اوزينه (فِى اُولَيهَا) دنياسنده (وَاُخْرِيهَا) دخى آخرتنده (وَيَسْتَجْلِبَ) دخى تارتماقلغى تيش (مَا يَنْفَعُهَا) اوزينه فائده بيركان نرسه‌نى (وَيَجْتَنِبَ) دخى صاقلانماقلغى تيش (عَمَّا يَضُرُّهَا) اوزينه ضرر بيره تورغان نرسه‌دن (كَىْ لَا يَكُونَ) بولماسون اوچون (عَقْلُهُ) اول كشينك عقلى (وَعِلْمُهُ) دخى اول كشينك علمى (حُجَّةً) دليل بولماسون اوچون (عَلَيْهِ) اول كشينك ضررينه (فَيَزْدَادَ) بس آرتور (عُقُوبَتَهُ) اول كشينك عذابى (نَعُوذُ) صغنامز بز (بِاللهِ) الله تعالى‌گه (مِنْ سَخَطِهِ) الله تعالى‌نك آچوندان (وَعِقَابِهِ) دخى الله تعالى‌نك عذابندن (وَقَدْ وَرَدَ) تحقيق كيلدى (فِى مَنَاقِبِ الْعِلْمِ) علم‌نك ماقتاولولقلارونى بيانده (وَفَضَائِلِهِ) دخى علم‌نك فضيلتلرى بيانده (آيَاتٌ) آيه‌لر كيلدى (وَاَخْبَارٌ) دخى حديثلر كيلدى (لَمْ نَشْتَغِلْ) شغللنمدك بزلر (بِذِكْرِهَا) اول آيتلرنى حديثلرنى ذكر برلن (كَىْ لَا يَطُولَ الْكِتَابُ) كتاب اوزون بولماسون اوچون *

فصـــــل فی النیة

(فَصْلٌ) اوشبو فصل (فی النِّیَّةِ) نیت بیاننن کیلکان فصل در (فی حَالِ التَّعَلُّمِ) علم ایرانکان حالده (ثُمَّ) مونك صوکنده (لَابُدَّ) بوق در چاره (لَهُ) اول علم ایرانوچی اوچون (مِنَ النِّیَّةِ) نیت دن (فی زَمَانِ تَعَلُّمِ الْعِلْمِ) علم ایرانکان زمانده (اِذِ النِّیَّةُ) آنك اوچون نیت (هِیَ) اول نیت (الْاَصْلُ) اصل در (فی جَمِیعِ الْاَحْوَالِ) بارچه حاللرده (لِقَوْلِهِ عَلَیْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ) پیغمبر علیه السلام نك سوزی بولغانلقی اوچون (الْاَعْمَالُ) عمل لر (بِالنِّیَّاتِ) نیتلر برلن در دیکان سوزی (حَدِیثٌ صَحِیحٌ) درست حدیث در (رُوِیَ) کوچرلمش بولدی (عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ) الله تعالی نك رسولندن (عَلَیْهِ) اول رسول اوزرینه بولسون (الصَّلٰوةُ) الله تعالی نك رحمتی (وَالسَّلَامُ) دخی الله تعالی ننك سلامی (کَمْ مِنْ عَمَلٍ) کوبمه در عمل دن یعنی کوب در (یَتَصَوَّرُ) صورتلنور اول عمل (بِصُورَةِ اَعْمَالِ الدُّنْیَا) دنیا عمل لرینک صورتی برلن (وَیَصِیرُ) دخی اورلور اول عمل (بِحُسْنِ النِّیَّةِ) نیت نك کورکاملکی سببلی (مِنْ اَعْمَالِ الْاٰخِرَةِ) آخرت عمل لرندن بولوب (وَکَمْ مِنْ عَمَلٍ) دخی کوبمه در عمل یعنی کوبدر (یَتَصَوَّرُ) صورتلنور اول عمل (بِصُورَةِ اَعْمَالِ الْاٰخِرَةِ) آخرت عمل لرینک صورتی برلن (ثُمَّ یَصِیرُ) مونک صوکنده اورلور (مِنْ اَعْمَالِ الدُّنْیَا) دنیا عمل لرندن بولوب (بِسُوءِ النِّیَّةِ) یاوز نیت سببلی (وَیَنْبَغِی) دخی تیش بولور (اَنْ یَنْوِیَ الْمُتَعَلِّمُ) علم ایرانوچینک نیت قیلماقلغی (بِطَلَبِ الْعِلْمِ) علم استاو برلن (رِضَاءَ اللّٰهِ تَعَالٰی) الله تعالی نك رضالغنی (وَالدَّارَ الْاٰخِرَةَ) دخی آخرت یورطنی (وَاِزَالَةَ الْجَهْلِ) دخی نادانلقنی یبرونی (عَنْ نَفْسِهِ) اوزندن (وَعَنْ سَائِرِ الْجُهَّالِ) دخی باشقه نادانلردان (وَاِحْیَاءَ الدِّینِ) دخی دیننی ترگوزونی (وَاِبْقَاءَ الْاِسْلَامِ) دخی اسلامنی قالدرونی (فَاِنَّ اِبْقَاءَ الْاِسْلَامِ) بس درستلکده اسلامنی قالدورماقلق (بِالْعِلْمِ) علم برلندر (وَلَا یَصِحُّ) دخی درست بولماس (الزُّهْدُ) زاهدلق

(والتقوی)

(وَالتَّقْوٰى) دخی تقوالق (مَعَ الْجَهْلِ) نادانلق برلن (وَاَنْشَدَ) شعر اوقودی (الشَّيْخُ الْاِمَامُ) امام بولغان شیخ (الْاَجَلُّ) الوغ اول (بُرْهَانُ الدِّين) برهان الدین اسملی اول (صَاحِبُ الْهِدَايَةِ) هدایه اسملی کتاب‌نک ایباسی اول (لِبَعْضِهِمْ) بعض عالملر اوچون (شِعْرًا) بیت اوقودی (فَسَادٌ كَبِيرٌ) الوغ بوزوقلقدر (عَالِمٌ مُتَهَتِّكٌ) بوزوقلق اظهار قیلوچی عالم (وَاَكْبَرُ مِنْهُ) دخی بوزوقلق بو عالم دنن الوغراقدر (جَاهِلٌ مُتَنَسِّكٌ) اعتقادده کشیگه ایباروب عبادت قیلوچی نادان (هُمَا) بو ایکسی (فِتْنَةٌ) فتنه‌در (فِى الْعَالَمِينَ) بارچه عالمده (عَظِيمَةٌ) الوغ فتنه‌در (لِمَنْ) شول کشی اوچون فتنه‌در (فِى دِينِهِ) اوزینک دیننن (يَتَمَسَّكُ) توتاشور واییار ربولسه بوزوقلغنی اظهار قیلوچی عالم برلن مُقَلِّد بولغان عبادت قیلوچی نادانغه (وَيَنْوِى) دخی نیت قیلو تیش بولور (بِهِ) اول علم استاو برلن (اَلشُّكْرَ) شکرنی نیت قیلو (عَلٰى نِعْمَةِ الْعَقْلِ) عقل نعمتی اوزرینه (وَصِحَّةِ الْبَدَنِ) دخی تن سلامتلکی اوزرینه (وَلَا يَنْوِى) دخی نیت قیلماس سزلق تیش بولور (بِهِ) اول علم استاو برلن (اِقْبَالَ النَّاسِ) آدم‌لرنك الوغلاوی برلن یوزلرینی دوندرونی (وَلَا) دخی نیت قیلماس سزلق تیش بولور (اِسْتِجْلَابَ حُطَامِ الدُّنْيَا) دنیانرسه‌سنی تارتونی (وَالْكَرَامَةَ) دخی حرمتلی بولونی نیت قیلماس سزلق تیش (عِنْدَ السُّلْطَانِ) حاکم قاشنن (وَغَيْرِهِ) دخی باشقه کشیلر قاشنن (قَالَ) ایتدی (مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ) حسن اوغلی محمد (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی‌نک رحمتی بولسون اول محمدگه (لَوْكَانَ) اگر بولسه ایدی (النَّاسُ) آدمیلر (كُلُّهُمْ) بارچه‌سین (عَبِيدِى) منم قللاردم بولسه ایدی (لَاَعْتَقْتُهُمْ) کلسنی آزاد قیلور ایدم (وَتَبَرَّاْتُ) دخی بیزار ایدم (عَنْ وَلَائِهِمْ) اول قللارنک میراث‌لارندان (وَمَنْ وَجَدَ) بر کشی تابسه (لَذَّةَ الْعِلْمِ) علم لذتنی (وَالْعَمَلَ بِهِ) دخی اول علم برلن عمل لذتنی (قَلَّمَا يَرْغَبُ) آز قزغوریعنی برده قز وقماس (فِيمَا عِنْدَ النَّاسِ) آدمیلر قاشنن بولغان نرسه‌گه (اَنْشَدَنَا) شعر اوقودی بزلرگه

(الشيخ الامام الاجل) الوغ امام بولغان عالم كشى (الاستاذ) استاذ اول (قوام الدين) دين نك نراكى اول (حماد) حماد اسملى (بن ابراهيم) ابراهيم اوغلى اول (بن اسمعيل) اول ابراهيم اسمعيل اوغلى (الصفارى) صفارغه منسوب اول (الانصارى) انصاردان اول (املاء لابى حنيفة) امام اعظم اوچون يازلمش شعرنى اوقودى (من طلب) بر كشى استاسه (العلم) علمنى (للمعاد) آخرت اوچون (فاز) ايرشر (بفضل) فضيلتگه (من الرشاد) توغريلقدان (فيا) بس اى قوم (الخسران) رسوالق وقباحتلك (لطالبيه) اول علمنى استاكوچيلركه در (لنيل فضل) فضيلتكه ايرشو اوچون (من العباد) قوللار طرفندان (اللهم) اى الله (الا) مگر (اذا طلب) هرقچان استاسه (الجاه) مرتبه‌نى (للامر بالمعروف) ايذكو اش برلن بيورو اوچون (والنهى عن المنكر) يمان اشدن طييو اوچون (وتنفيذ الحق) وحقلقنى يورتو اوچون (واعزاز الدين) ودينني الوغلاو اوچون (لا لنفسه) اوزى اوچون بولماسه (وهواه) دخى نفس آرزوسى اوچون بولماسه (فيجوز) بس درست بولور (ذلك) اوشبو مرتبه‌نى استامكلك (بقدر ما) اول قدرلى (يقيم) تورغزر (به) اول قدر برلن (الامر بالمعروف) ايذكولك برلن بيورونى (والنهى عن المنكر) دخى يمان اشدن طييونى (وينبغى) دخى تيشلى بولور (لطالب العلم) علم استاكوچيكه (ان يتفكر) فكر قيلماقلق (فى ذلك) اوشبو علم استاوده (فانه) بس درستلكده علم استاوچى (يتعلم العلم) علمنى ايرانور (بجهد كثير) كوب تورو شو برلن (فلا يصرفه) بس صرف قيلماسون اول علمنى (الى الدنيا الحقيرة) خور بولغان ۲
دنياغه (القليلة) از بولغوچى اول (الفانية) بتكوچى اول دنيا (شعر) (هى) يعنى قصه (الدنيا) دنيا (اقل) آزراقدر (من القليل) آزدان (وعاشقها) دخى دنياغه عاشق بولغوچى (اذل) خورراقدر (من الذليل) خوردان (تصم) ساڭغراو قيلور اول دنيا (بسحرها) سحرى برلن (قوما) اوزينه ايياركان كشيلرنى (وتعمى) دخى صوقر قيلور

(فَهُمْ) بس ساكفراو وصرقر بولغان قوم (مُتَحَيِّرُونَ) حيران بولغوچيلاردر (بِلَادَلِيلٍ) دليل دن باشقه (وَيَنْبَغِي) دخی تيشلی بولور (لِأَهْلِ الْعِلْمِ) علم اهلينه (اَنْ لَايُذِلَّ) خورلقغه نشرماس سزلك (نَفْسَهُ) اوزينی (بِالطَّمَعِ) اميد ايتوبرلان (فِي غَيْرِ الْمَطْمَعِ) اميد ايتارگه تيش بولمغان اورونده (وَيَتَحَرَّزَ) دخی صاقلانماقلق تيش (عَمَّا) شول نرسه دن (فِيهِ) بولغوچيدر اول نرسه ده (مَذَلَّةُ الْعِلْمِ) علمنی خورلاو (وَاَهْلِهِ) دخی علم اهلنی خورلاو (وَيَكُونَ) دخی بولماقلق تيش علم اهلينه (مُتَوَاضِعًا) توبن كوكللی (وَالتَّوَاضُعُ) دخی توبانچيلك (بَيْنَ التَّكَبُّرِ) تكبرلك برلن (وَالْمَذَلَّةِ) اوزينی خورلاو آراسنده در يعنی اوزينی اولوغ كوروده وخورلاوده هر ايكسی قباحت صفتلاردر اما توبانچيلك كوركام صفت (وَالْعِفَّةُ) دخی حرامدن صاقلانودر (كَذٰلِكَ) اوشنداق توبانچيلك كبيدر كوركام صفت بولماقده (وَيُعْرَفُ) بلنمش بولور (ذٰلِكَ) اوشبو توبانچيلك برلن حرامدن صاقلانونك كوركام صفت بولوی (فِي كِتَابِ الْاَخْلَاقِ) اخلاق كتابنده (اَنْشَدَ) اوقودی (اَلشَّيْخُ) شيخ (اَلْاِمَامُ) امام اول (اَلْاُسْتَاذُ) استاذ اول (رُكْنُ الْاِسْلَامِ) ركن الاسلام اسملی اول (اَلْمَعْرُوفُ) شهرة لنگان اول (بِالْاَدِيبِ الْمُخْتَارِ) اديب مختار برلن (شِعْرًا) شعرنی (لِنَفْسِهِ) اوزی اوچون بولغان شعرنی (اَنَّ التَّوَاضُعَ) درستلكده توبانچيلك (مِنْ خِصَالِ الْمُتَّقِي) تقوی كشينك خلقنده ندر (وَبِهِ) اوشبو توبانچيلك برلن (اَلتَّقِي) تقوی كشی (اِلَى الْمَعَالِي) بلند درجه لارگه (يَرْتَقِي) آشار (وَمِنَ الْعَجَائِبِ) عجب لر جمله سنده ندر (عُجْبُ مَنْ) شول كشينك عجبله نمكی يعنی اوزنی بلند مرتبه ده كوره كلكی (هُوَ) اول كشی (جَاهِلٌ) نادانندر بلميدر (فِي حَالِهِ) اوزينك حالنده (اَهُوَ) ايا اول كشی (اَلسَّعِيدُ) ايذگومی (اَمِ الشَّقِي) يايسه ياوزمی (اَمْ) يايسه (كَيْفَ يُخْتَمُ) نيچك تمام ايتلور (عُمْرُهُ) اوزينك عمری (وَرُوحُهُ) دخی جانی (يَوْمَ التَّوَى) هلاكلك كوننده (مُتَسَفِّلٌ) اسفل سافلين كه اينگوچی می جانی (اَوْمُرْتَقِي)

يايسه اعلى عليين گه آشغوچى مى (وَالْكِبْرِيَاءُ) الوغلق (لِرَبِّنَا) ربمز اوچون (صِفَةٌ) صفت در (به) اول ربمزگه (مَخْصُوصَةٌ) خاص لانمش دور (فَتَجَنَّبْهَا) بس يراق بولسين بوصفت دن (وَاتَّقِ) دخى قورقسين الله تعالى دن بوصفتنى دعوى قيلمرده (قَالَ أَبُو حَنِيفَةَ) ايتدى امام اعظم (رَحِمَهُ اللهُ) الله تعالى نك رحمتى بولغاى ايدى آكار (لِأَصْحَابِهِ) يولداشلارينه ايتدى (عَظِّمُوا) الوغ قيلوكزلار (عَمَائِمَكُمْ) چالمالاركزنى (وَوَسِّعُوا) دخى كيك قيلنكزلار (أَكْمَامَكُمْ) بيگلركزنى (وَإِنَّمَا قَالَ ذَلِكَ) بودرموندان باشقه ايماسدر امام اعظم بوسوزنى ايتدى (لِئَلَّا يَسْتَخِفَّ) ينكل گه صايماسونلار اوچون (بِالْعِلْمِ) علمنى (وَأَهْلِهِ) دخى علم اهلنى (وَيَنْبَغِى) دخى تيوشلى بولور (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچيگه (أَنْ يُحَصِّلَ) حاصل اينمكلك (كِتَابَ الْوَصِيَّةِ) وصيت كتابنى (الَّتِى) آندااين وصيت كتابى (كَتَبَهَا) يازدى اول وصيت كتابنى (أَبُو حَنِيفَةَ) امام اعظم يازدى (لِيُوسُفَ بْنِ خَالِدٍ) خالد اوغلى يوسف گه (السَّمْتِى) حديث عالملرندن بولغان سمت گه نسبت لنمش اول (عِنْدَ الرُّجُوعِ) امام اعظم صحبتندن قايتقان وقتده يازدى (إِلَى أَهْلِهِ) اهل بيتنه (يَجِدُهُ) تبار اول كتابنى (مَنْ) شول كشى (يَطْلُبُهُ) استار اول كتابنى (وَكَانَ) دخى بولدى (أُسْتَاذُنَا) بزنك استاذمز (الشَّيْخُ) شيخ اول (الْإِمَامُ) امام اول (بُرْهَانُ الْأَئِمَّةِ) امام لارنك دليلى اول (عَلِىُّ) على اسملى (ابْنُ أَبِى بَكْرٍ) ابوبكر اوغلى اول (قَدَّسَ اللهُ) پاك قيلغاى ايدى الله تعالى (رُوحَهُ) آنك جاننى (الْعَزِيزَ) حرمتلى بولغان جاننى (أَمَرَنِى) بيوردى ميكا ديدى (بِكِتَابَتِهِ) اول وصيت كتابنى يازماقلق برلن (عِنْدَ الرُّجُوعِ) قايتقان وقتده (إِلَى بَلَدِى) شهرمه (وَكَتَبْتُهُ) دخى يازدوم مين اول كتابنى (وَلَابُدَّ) چاره يوقدر (لِلْمُدَرِّسِ) درس اينوچى كشيگه (وَالْمُفْتِى) دخى فتوى بيروچى كشيگه (فِى مُعَامَلَاتِ النَّاسِ) آدملرنك معامله لرنده (مِنْهُ) اول كتابدن •

(فصل)

(فصل) اوشبو فصل (فی اختیار العلم) علمنی اختیار بیانندەدور (والاستاذ) دخی استاذنی اختیار بیانندەدور (والشریك) دخی شریکنی اختیار بیانندەدور (والثبات) دخی ثابت بولو بیانندەدر (علیه) اول علم اوزرینه (ینبغی) تیشلی بولور (لطالب العلم) علم اسناگوچیگه (ان یختار) اختیار قیلماقلق (من کل علم) هر بر علمدن (احسنه) کورکامراکنی (وما) دخی شوندا این علمنی (یحتاج) محتاج بولور (الیه) اول علمگه (فی امر دینه) دین اشنده (فی الحال) حاضر زمانده محتاج بولور (ثم) مونك صوکنده (ما) شول علمنی اختیار قیلور (یحتاج) محتاج بولور (الیه) اول علمگه (فی المآل) کلاچکده (ویقدم) دخی اوّل اختیار قیلماقلق کیرك (علم التوحید) الله تعالی نی برلمك علمنی (ویعرف الله تعالی) دخی الله تعالی نی تانوماقلق تیش (بالدلیل) دلیل برلن (فان ایمان المقلد) آنگ اوچون درستلکده آتا بابالارغه ایپاروب ایمان کیترکان کشینگ ایمانی (وان کان) گرچه بولسەدا (صحیحا) درست بولسەدا (عندنا) بزنگ قاشمزدا (لکن) آلای بولسەدا (یکون) بولور (آثما) گناهلی بولور (بترك الاستدلال) دلیل استاونی قویو برلن (ویختار) دخی اختیار قیلو تیش (العتیق) ایسکی علملرنی (دون المحدثات) بدعت بولغان علملردن باشقه یعنی آلارنی اختیار قیلماس (قالوا) ایتدیلر عالملر (علیکم) لازم بولوکزلار (بالعتیق) ایسکی علملرکه یعنی حدیث تفسیر کبی علملرگه (وایاکم) صاقلانوکز (والمحدثات) بدعت بولغان علملردن جدل علمی خلاف علمی کبی (وایاك) دخی صاقلانسین (ان تشتغل) شغللنودن (بهذا الجدل) اوشبو جدل علمی برلن (الذی) شوندا این جدل علمی (ظهر) ظاهر بولدی (بعد انقراض الاکابر) الوغلار بتکاننک صوکنده (من العلماء) عالملردن (فانه) بس درستلکده جدل علمی (یبعد) یراق قیلور (الطالب) علم استاوچینی (عن التفقه) فقه علمنی بلودن (ویضیع) دخی ضائع قیلور (العمر) عمرنی (ویورث) دخی پیدا قیلور (الوحشة) وحشی لقنی (والعداوة)

دخی دوشمانلقنی (وَهُوَ) اول شرعی بولماغان علم برلن شغللنو (مِنْ اَشْرَاطِ السَّاعَةِ) قیامت علامتلرندندر (وَارْتِفَاعِ الْعِلْمِ) دخی علمنک کوتارلوونک علامتلرندندر (وَالْفِقْهِ) دخی فقهنک کوتارلوونک علامتلرندندر (كَذَا) اوشنداق (وَرَدَ) کیلدی (فِي الْحَدِيثِ) حدیثده (وَاَمَّا اخْتِيَارُ الْاُسْتَاذِ) اما استاذنی اختیارده (فَيَنْبَغِي) بس تیش بولور (اَنْ يَخْتَارَ) اختیار قیلماقلق (اَلْاَعْلَمَ) عالمراك کشنی (وَالْاَوْرَعَ) دخی تقوی راق کشنی (وَالْاَسَنَّ) ودخی یاشلیراك کشنی (كَمَا اخْتَارَ) نتاك اختیار قیلدی (اَبُو حَنِيفَةَ) امام اعظم (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالی ننك رحمتی بولغای ایدی امام اعظم که (حَمَّادَ بْنَ سُلَيْمَانَ) سلیمان اوغلی حمادنی (بَعْدَ التَّأَمُّلِ) اویلاغاننك صوکنده (وَالتَّفَكُّرِ) دخی فکرله کاننک صوکنده (قَالَ اَبُو حَنِيفَةَ) ایتدی امام اعظم (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی ننک رحمتی بولغای ایدی امام اعظم که (وَجَدْتُهُ) تابدم مین اول حمادنی دیدی (شَيْخًا وَقُورًا) وقار ایاسی قارت (حَلِيمًا) یومشاق سوزلی (صَبُورًا) صبرلق ایاسی (وَقَالَ) دخی ایتدی امام اعظم (ثَبَتُّ) ثابت بولدوم مین دیو (عِنْدَ حَمَّادِ بْنِ سُلَيْمَانَ) سلیمان اوغلی حماد قاشنده (فَنَبَتُّ) بس اوسدم مین (وَقَالَ) دخی ایتدی امام اعظم (سَمِعْتُ) اشتدم مین دیدی (حَكِيمًا مِنْ حُكَمَاءِ سَمَرْقَنْدَ) سمرقند حاکملرندن برحاکمنی (قَالَ) ایتدی اول حکیم (اِنَّ وَاحِدًا) درستلکده برسی (مِنْ طَلَبَةِ الْعِلْمِ) علم استاوچیلردان (شَاوَرَ) مشورة قیلدی (مَعِي) منم برلن (فِي طَلَبِ الْعِلْمِ) علم استاوده (وَكَانَ) دخی بولدی اول علم استاوچی (عَزَمَ) قصد قیلمور بولدی (اَلذَّهَابَ) بارونی (اِلٰى بُخَارٰى) بخارغه (لِطَلَبِ الْعِلْمِ) علم استاواوچون (فَحَرَّضْتُهُ) بس قزدردوم مین آنی (عَلٰى ذٰلِكَ) اوشبو بخارغه باروغه (وَهٰكَذَا) اوشنداق (يَنْبَغِي) تیشلی بولور (اَنْ يُشَاوِرَ) مشورة وکیکاش قیلماقلق (فِي كُلِّ اَمْرٍ) هر بر اشده (فَاِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى) بس درستلکده الله تعالی (اَمَرَ) بیوردی (رَسُولَهُ) اوزینك رسولنه (بِالْمُشَاوَرَةِ) مشورة وکیکاش قیلو برلن (فِي الْاُمُورِ)

اشلرده

لرده (وَلَمْ يَكُنْ) حالبوكم بولمادی (أَحَدٌ) هیچ برکشی (أَفْطَنَ) ذکی وعقللی‌راق
منْهُ) اول‌رسول‌اکرم‌دن (وَمَعَ ذٰلِكَ) شولای بولا توروب (أُمِرَ) بیورلدی محمد علیه
السلام (بِالْمُشَاوَرَةِ) مشورت‌قیلوبرلن (وَكَانَ) دخی‌بولدی رسول‌الله (يُشَاوِرُ) مشورة
قیلور بولدی (مَعَ أَصْحَابِهِ) صحابه‌لری برلن (فِي جَمِيعِ الْأُمُورِ) بارچه اشلرده (حَتّٰى
حَوَائِجِ الْبَيْتِ) تاایو حاجتلرنده‌هم مشورة قیلوربولدی (قَالَ) ایتدی (عَلِيٌّ) حضرت
علی ایندی (كَرَّمَ اللّٰهُ تعالی) الله‌تعالی حرمتلی قیلغای‌ایدی (وَجْهَهُ) حضرت‌علی‌نک
یوزنی یعنی ذاتنی حضرت علی صبی وقتنده مسلمان بولوب صنم‌گه اصلا عبادت
قیلماغانلقی اوچون کرم‌الله وجهه دیوله (مَا هَلَكَ) هـلاك بولمادی (امْرُؤٌ)
ایر (عَنْ مَشُورَةٍ) کیگاش قیلودان (قِيلَ) ایتولدی (رَجُلٌ) ایر یعنی ایر اوچ
تورلی کامل ایر برسی (وَنِصْفُ رَجُلٍ) دخی یارطی ایر (وَلَا شَيْءَ) هیچ نرسه توگل
(فَالرَّجُلُ) بس کامل ایر (مَنْ) شول کشیدر (لَهُ) بولغوچیدر اول ایرنک (رَأْيٌ
صَائِبٌ) توغری فکری (وَيُشَاوِرُ) دخی مشاوره‌ده قیلور (وَنِصْفُ رَجُلٍ) دخی‌یارطی
ایر (مَنْ) شول‌کشیدر (لَهُ) بولغوچیدر اول‌کشینک (رَأْيٌ صَائِبٌ) توغری فکری
(وَلٰكِنَّ) آلای‌بولسه‌ده (لَا يُشَاوِرُ) کیگاش قیلماس (أَوْيُشَاوِرُ) یایسه گیگاش قیلور
(وَلٰكِنَّ) آلای‌بولسه‌د. (لَا رَأْيَ) توغری فکری‌یوقدر (لَهُ) اول ایرنـك (وَلَا شَيْءَ)
یوق حکمنده بولغان ایر (مَنْ) شول کشیدر (لَا رَأْيَ) توغری فکریله یوقدر (لَهُ)
اول‌ایرنـک (وَلَا يُشَاوِرُ) دخی ایگاشده قیلماس(قَالَ)ایتدی (جَعْفَرُ الصَّادِقُ) جعفر
صادق‌ایتدی (سُفْيَانَ الثَّوْرِي) سفیان‌الثوری‌گه ایتدی (رَحِمَهُمَا اللّٰهُ) الله تعالی‌نك
رحمتی بولغای‌ایدی بوایکسنه (شَاوِرْ) کیگاش قیل سین دیدی (فِي أَمْرِكَ) اشکده
(مَعَ الَّذِينَ) شوندااین کشیلر برلن (يَخْشَوْنَ) قورقارلار آلار(اللّٰهَ تعالٰی)الله‌تعالی‌دن
(وَطَلَبُ الْعِلْمِ) علم استامکلك (مِنْ أَعْلَى الْأُمُورِ) اشلرنک بلندراقلندندر (وَأَصْعَبِهَا)

دخی اشلرنك آغرراقندانذر (فَكَانَ الْمُشَاوَرَةُ) بس مشورت قیلو بولدی (فيه
اول علم استاوده (أَهَمَّ) مقصودراق بولدی (وَأَوْجَبَ) دخی واجب راك بولدی
(قَالَ الْحَكِيمُ) حكيم ايتدی (اِذَا ذَهَبْتَ) هر قيچان بارسانك سين (اِلَى بُخَارٰی) بخاراغ
(لَا تَعْجَلْ) آشوقماسين (فِى الْاِخْتِلَافِ) اختلافده (اِلَى الْاَئِمَّةِ) امام لارغه (وَاْمْكُثْ) دخی
تورسين (شَهْرَيْنِ) ايكی آينی (حَتّٰى تَتَأَمَّلَ) تا اويلارسن سين (وَتَخْتَارَ) دخی
اختيار قيلورسن (اُسْتَاذًا) استاذنی (فَاِنَّكَ) بس درستلكده سين (اِنْ ذَهَبْتَ
اگر بارساك (اِلَى عَالِمٍ) بر عالم گه (وَبَدَأْتَ) دخی باشلاسانك (بِالسَّبَقِ) سبقنی
(عِنْدَهُ) اول عالم قاشنده (رُبَّمَا لَا تُعْجِبُكَ) كوب وقتنی عجب لندرماس سينی
(دَرْسُهُ) اول عالم نك درسی (فَتَتْرُكُهُ) بس قويارسونك سين اول عالمنی (وَتَذْهَبُ)
دخی بارورسون (اِلَى آخَرَ) ايكنچی عالم گه (فَلَا يُبَارَكُ) بس مباركلك بولماس (لَكَ)
سيكا (فِى التَّعَلُّمِ) علم ايرانوده (فَتَأَمَّلْ) بس اويلاسين (شَهْرَيْنِ) ايكی آينی (فِى
اِخْتِيَارِ الْاُسْتَاذِ) استاذنی اختياردا (وَشَاوِرْ) دخی كيگاش قيل سين (حَتّٰى لَا تَحْتَاجَ)
تا محتاج بولماسسونك سين (اِلَى تَرْكِهِ) استاذنی قويوغه (وَالْاِعْرَاضِ) دخی يوز دوندروگه
(عَنْهُ) اول استاذدان (فَتَثْبُتَ) بس ثابت بولورسون (عِنْدَهُ) اول استاذ قاشنده
يعنی اگر مشورة قيلسانك (حَتّٰى يَكُونَ) تابولور (تَعَلُّمُكَ) علم ايرانمكلكگ (مُبَارَكًا)
مبارك بولور (وَتَنْتَفِعُ) دخی فائده لنورسون (بِعِلْمِكَ) علمك برلن (كَثِيرًا) كوب
فائده لنورسون (وَاعْلَمْ) بل سين (بِاَنَّ الصَّبْرَ) درستلكده صبر (وَالثَّبَاتَ) دخی ثابت
بولماق (اَصْلٌ كَبِيرٌ) الوغ اصل دور (فِى جَمِيعِ الْاُمُورِ) بارچه اشلرده (وَلٰكِنَّهُ) آلای
بولسه ده صبر برلن ثبات (عَزِيزٌ) آغردور وآزدور (كَمَا قِيلَ) نتاك ايتولدی
(شعر) (لِكُلِّ امْرِئٍ) هر بر اير اوچون باردور (اِلَى شَاْنِ الْعُلٰى) بلند درجه كه
آشقوغه (حَرَكَاتٌ) ميل (وَلٰكِنَّ) آلای بولسه ده (عَزِيزٌ) آزدر (فِى الرِّجَالِ)

لرده (ثَبات) ثابت بولماق (قيل) ايتولدى (الشَّجاعَةُ) بهادرلق (صَبْرُ ساعَة)
آز زمان صبر ايتودر (فَيَنْبَغى) بس تيوشلى بولور (لِطالِبِ العِلْمِ) علم اسنا گوچيگه
ن يَثْبُتَ) ثابت بولماقلق (وَيَصْبِرَ) دخى صبرلق قيلماق (عَلَى أُسْتاذٍ) استاذ
وزرينه (بِالثَّباتِ) ثابت بولو برلن (عِنْدَهُ) اول استاذ قاشنده (وَعَلى كِتابٍ) دخى
تاب اوزرينه صبرلق قيلماق تيش (حَتّى لا يَتْرُكَهُ) تاقويماس سزلق اوچون اول كتابنى
(أَبْتَرَ) كيم وبركنسز ايتب (وَعَلَى فَنٍّ) دخى فن اوزرينه صبرلق قيلماق تيش
(حَتّى لايَشْتَغِلَ) تا شغل لنماو اوچون (بِفَنٍّ آخَرَ) ايكنچى فن برلن (قَبْلَ أَنْ يُتْقِنَ
الأَوَّلَ) اوّلكى فننى كامل قيلماسدان اوّل (وَعَلى بَلْدَة) دخى شهر اوزرينه صبر
قيلماقلق تيش (حَتّى لايَنْتَقِلَ) تا كوچماس اوچون (الى بَلَد آخر) ايكنچى شهرلركه
(مِنْ غَيْرِ ضَرُورَةٍ) ضرورندان باشقه (فَانَّ ذلِكَ) بس درستلكده اوشبولار (كُلُّهُ)
بارچه سيدا يعنى استاذ قاشنده ثابت بولماو تمام ايتمى كتابنى قويو برفننى تمام
ايتمى ايكنچى فن گه كرشو بر شهردن ايكنچى شهرلرگه كوچو (يُفَرِّقُ) تاراتور
(الأُمُورَ) مقصود بولغان اشلرنى (وَيُشْغِلُ) دخى شغللندرر (القَلْبَ) قلبنى (وَيُضيعُ)
دخى ضائع قيلور (الأَوْقاتَ) وقتلارنى (وَيُؤْذِى) دخى رنجتور (المُعَلِّمَ) علم
اوكراتوچينى (وَيَنْبَغى) دخى تيش بولور (أَنْ يَصْبِرَ) صبر ايتمكلك (عَمّا)
شول نرسه‌دن (تُرِيدُ) تلار (نَفْسُهُ) نفسى تلار (وَهَواهُ) دخى نفس آرزوسى
تلار اول نرسه‌نى (قالَ الشّاعِرُ) شاعر ايتدى (انَّ الهَوى) درستلكده نفس
آرزوسى (لَهُوَ) البته اول نفس آرزوسى (الهَوانُ) خورلقدر (بِعَيْنِهِ) عين
خورلقدر (وَصَريعُ كُلِّ هَوى) هر بر هوانك ينگلمشى (صَريعُ هَوانٍ) حقارة
وخورلقنك ينگلمشيدر يعنى هوا آستنه قالغان كشى خورلق آستنه ده قالور
(وَيَصْبِرُ) دخى صبر اتمكلك كيرك (عَلَى المِحَنِ) محنتلر اوزرينه (وَالبَلِيّاتِ)

دخی بلالار اوزرینه (قِيلَ) ایتولدی (خَزَائِنُ الْمُنى) مقصودنگ خزینه لری (عَلٰى قَنَاطِيرِ الْمِحَنِ) محنت‌لرنگ کوپرلری اوزرنده‌در (أُنْشِدْتُ) اوقولمش بولدی میکا اوشبو بیت‌لرنی (قِيلَ) ایتولدی (اَنَّه) درستلکده مذکور بیت‌لر (لِعَلِيّ بن ابی طالب) ابوطالب اوغلی حضرت علی اوچون دیب (كَرَّمَ اللّٰهُ وَجْهَهُ) حرمتلی قیلغای ایدی الله تعالی حضرت علی‌نگ ذاتنی (اَلَا) اگاه بولسین (لَاتَنَالُ الْعِلْمَ) علم‌گه ایرشماس‌سن (اِلَّا بِسِتَّةٍ) مگر آلتی نرسه برلن ایرشورسن (سَأُنَبِّئُكَ) تیز خبر بیررمن سیکا (عَنْ مَجْمُوعِهَا) آلتی نرسه‌نگ باروسندان (بِبَيَانٍ) بیان برلن (ذُكَاءٍ) زیراکلك‌در برسی (وَحِرْصٍ) دخی علم حاصل ایتوگه حرصلقدر (وَاصْطِبَارٍ) دخی محنت‌گه صبر ایتودر (وَبُلْغَةٍ) دخی یتارلك معیشت‌در (وَاِرْشَادُ اسْتَاذٍ) دخی استاذنگ ایراتویدر (وَطُولُ زَمَانٍ) دخی ازون زماندر (وَاَمَّا اخْتِيَارُ الشَّرِيكِ) اما شریکنی اختیار قیلو (فَيَنْبَغِى) بس اختیارده تیشلی بولور (اَنْ يَخْتَارَ) اختیارقیلماقلق (الْمُجِدَّ) بیك تورشوچینی (وَالْوَرِعَ) دخی صوفیراقنی (وَصَاحِبَ الطَّبْعِ الْمُسْتَقِيمِ) دخی توغری طبیعت ایپاسنی (وَالْمُتَفَهِّمَ) دخی فهم‌لی وآکلی تورغان شریکنی (وَيَفِرَّ) دخی قاچماقلق تیش (مِنَ الْكَسْلَانِ) یالقاو شریکدن (وَالْمُعَطِّلِ) دخی اش‌سزدان (وَالْمِكْثَارِ) دخی کوب سیله‌وچیدن (وَالْمُفْسِدِ) دخی بوزوقلق قیلوچیدان (وَالْفَتَّانِ) دخی اهل فتنه بولغان شریك‌دن (قِيلَ) ایتولدی (عَنِ الْمَرْءِ) ایردن (لَا تَسْأَلْ) صوراماسین (وَابْصِرْ) قاراسین (قَرِينَهُ) اول ایرنگ یاقینلارینه (فَاِنَّ الْقَرِينَ) بس درستلکده یاقین کشی (بِالْمُقَارِنِ) یاقین‌گه (يَقْتَدِى) ایارور خلقلارده وباشقه‌لاردا (فَاِنْ كَانَ) بس اگر بولسه ایر (ذَا شَرٍّ) یاوزلق ایپاسی(فَجَنِّبْهُ) بس یراق قیل سین اوزنگنی اول ایردان (سُرْعَةً)

تیز (وَاِنْ کَانَ) اگر بولسه اول ایر (ذَاخَیْرٍ) ایذگولك ایباسی (فَقَارِنْهُ) بس
یاقین بولسین اول ایرگه (تَهْتَدِی) توغری یولغه کونلورسن (وَاُنْشِدْتُ) شعر
اوقلمش بولدم مین (لاتُصْحِبِ الکَسْلَانَ) یالقاو کشیگه یولداش بولما سین
(فِی حَالَاتِهِ) حاللرنده (کَمْ صَالِحٍ) کوبمه ایذگو آدم (بِفَسَادِ آخَرَ) ایکنچی
آدم‌نگ بوزوقلغی برلن (یَفْسُدُ) بوزلور (عَدْوَی الْبَلِیدِ) احمق‌نگ احمق‌لقینك
سرایت قیلوی (اِلَی الْجَلِیدِ) عقللی کشیگه (سَرِیعَةٌ) آشقغوچیدر (کَالْجَمْرِ) اوطلی
کومرکبی (یُوضَعُ) قویلور (فِی الرَّمَادِ) کل گه (فَیَخْمُدُ) بس سونار (وَقَالَ النَّبِیُّ) ایتدی
پیغمبر (صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی) الله تعالی‌نگ رحمتی بولسون (عَلَیْهِ) اول پیغمبر علیه السلام
اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی‌نگ سلامی بولسون (اَلْحَدِیثَ) حدیثنی آخرینه قدر
اوقوسین (یُقَالُ) ایتلور (فِی الْحِکْمَةِ) حکمتده (بِالْفَارِسِیَّةِ) فارسیچه (یَارِبَدْ) یاوز
یولداش (بَدْتَرْ) یاوزراق (بُوَدْ) بولر (اَزْمَارِبَدْ) یاوز یلاندان‌دا (بِحَقِّ ذَاتِ
پاك اللّٰهُ الصَّمَدُ) موکسز بولغان الله تعالی‌نگ ذات مقدسی‌نگ حقی برلن آنط ایتب
ایتامون (یَارِبَدْ) یاوز یولداش (آرَدْ) ایلتار (تُرِی) سینی (سُوی جَحِیم) جحیم
اسملی تموغ طرفینه (یارِ نکُو) ایذگو یولداشنی (گیر) توت سین (تَایَابِی)
تا طبارسن (نعیم) نعیم اوجماحنی (وَقِیلَ) ایتلدی (شعر) (اِنْ کُنْتَ) اگر بولساگ
سین (تَبْغِی الْعِلْمَ) علم استار بولساگ سین (وَاَهْلَهُ) دخی علم اهلنی (اَوْشَاهِدًا) یایسه
حاضر کشی استاساگ سین (یُخْبِرُ) خبر بیره تورغان شاهدنی (عَنْ غَائِبٍ) غائب دن
(فَاعْتَبِرِ الْاَرْضَ) بس بیرنی اعتبار قیل سین (بِاَسْمَائِهَا) کوکلری برلن (وَاعْتَبِرِ
الصَّاحِبَ) دخی یولداشنی اعتبار قیل سین (بِالصَّاحِبِ) یولداشی برلن ❁

❁ فصل فی تعظیم العلم واهله ❁

(فَصْلٌ) اوشبو فصل (فِی تَعْظِیمِ الْعِلْمِ) علمنی الوغلاماق بیانندهدر (وَاَهْلِهِ) دخی علم

اهلنی الوغلاماق بیانندەدر (اعْلَمْ) بلسین (بِاَنَّ طَالِبَ الْعِلْمِ) درستلکدە علم استاوچی (لَا یَنَالُ الْعِلْمَ) علمگه ایرشماس (وَلَا یَنْتَفِعُ) دخی فائدەلنماس (بِهِ) اول علم برلن (اِلَّا) مگر فائدەلنور (بِتَعْظِیمِ الْعِلْمِ) علمنی الوغلاماق برلن (وَاَهْلِهِ) دخی علم اهلنی الوغلاماق برلن (وَتَعْظِیمِ الْاُسْتَاذِ) دخی استاذنی الوغلاماق برلن (وَتَوْقِیرِهِ) دخی استاذنی الوغلاو ؤوقارلاو برلن (قِیلَ) ایتلدی (مَاوَصَلَ) ایرشمادی مطلوبقه (مَنْ وَصَلَ) ایرشکان کشی (اِلَّا) مگر ایرشدی (بِالْحُرْمَةِ) استاذنی علمنی حرمتلەمك برلن گنه (وَمَاسَقَطَ) دخی مرتبەسندن تشمادی (مَنْ سَقَطَ) مرتبەسندن تشکان کشی (اِلَّا) مگر تشدی (بِتَرْكِ الْحُرْمَةِ) استاذنی علمنی حرمتلەونی قویو برلن گنه (وَالتَّعْظِیمِ) دخی علمنی استاذنی الوغلاونی قویو برلن گنه (وَقِیلَ) دخی ایتلدی (اَلْحُرْمَةُ) استاذنی هم علمنی حرمتلەو (خَیْرٌ) ایذگوراکدر (مِنَ الطَّاعَةِ) عبادتدن (اَلَا تَرٰی) ایا کورمیسونمە (اَنَّ الْاِنْسَانَ) درستلکدە آدم (لَا یَکْفُرُ) کافر بولماس (بِالْمَعْصِیَةِ) گناه قیلو برلن (وَاِنَّمَا یَکْفُرُ) بودر موندن باشقە ایماسدر ایمانسز بولور (بِتَرْكِ الْحُرْمَةِ) الله تعالی نك امرینك نهی نك حرمتنی قویو برلن (وَمِنْ تَعْظِیمِ الْعِلْمِ) دخی علمنی الوغلاماق جملەسندن (تَعْظِیمُ الْمُعَلِّمِ) علم ایراتوچینی الوغلاماق (قَالَ عَلِیٌّ) ایتدی حضرت علی (کَرَّمَ اللّٰهُ وَجْهَهُ) الله تعالی حرمتلی قیلغای ایدی حضرت علینك ذاتنی (اَنَا) مین (عَبْدُ مَنْ) شول کشینك قلی مین (عَلَّمَنِی) ایراتدی میگا اول کشی (حَرْفًا وَاحِدًا) بر حرفنی (اِنْ شَاءَ) اگر تلاسە اول علم ایراتوچی (بَاعَ) صاتار مینی (وَاِنْ شَاءَ) اگر تلاسە (اَعْتَقَ) آزاد قیلور (وَاِنْ شَاءَ) اگر تلاسە (اِسْتَرَقَّ) قل ایتب توتار (وَقَدْ اَنْشَدْتُ) تحقیق شعر اوقلمش بولدوم مین اوقوچی حضرت علی (فِی ذٰلِكَ) اوشبو علم ایراتوچینی الوغلاماقدە (رَأَیْتُ) بلدم مین (اَحَقَّ الْحَقِّ) حقلارنك حقراقنی بلدم مین (حَقَّ الْمُعَلِّمِ) علم ایراتوچی حقی دیب (وَاَوْجَبَهُ) دخی حقلارنك واجبراکی دیب بلدم مین علم ایراتوچی حقنی (حِفْظًا)

صاقلاماق

صاقلاماق یوزندن (عَلَی کُلِّ مُسلِمٍ) هر بر مسلمان اوزرینه (لَقَدْ حَقَّ) خدا برلن آنط ایتب ایناموون تحقیق ثابت بولدی (اَنْ یُهْدَی) هدیه بیرلمش بولماقلق (اِلَیْهِ) اول علم ایراتوچیگه (کَرَامَةً) حرمتله ملك یوزندن (لتعلیم حرف واحد) بر حرف ایراتو اوچون (اَلْفُ دِرْهَمٍ) بیك درهم (فَاِنَّ) بس درستلکده (مَنْ عَلَّمَكَ) بر من ایراتسه سیکا (حَرْفًا) بر حرفنی (مِمَّا) شول نرسه دن (تَحْتَاجُ) محتاج بولورسن سین (اِلَیْهِ) اول نرسه گه (فِی الدِّینِ) دینده (فَهُوَ) بس اول ایراتوچی (اَبُوكَ) سینک آتا کدر (فِی الدِّینِ) دینده (وَكَانَ) دخی بولدی (اُسْتَاذُنَا) استاذمز (الشَّیْخُ) شیخ اول (الْاِمَامُ) امام اول (سَدِیدُ الدِّینِ) سدید الدین اسملی اول (الشِّیرَازِی) شیراز بیرلك (یَقُولُ) ایتور بولدی (قَالَ مَشَایِخُنَا) ایتدی بزنك مشایخلارمز دیدی (مَنْ اَرَادَ) بر کشی تلاسه (اَنْ یَكُونَ) بولماقلقنی (ابْنُهُ) اوغلی نك (عَالِمًا) عالم بولماقلقنی (فَیَنْبَغِی) بس تیش بولور اول کشیگه (اَنْ یُرَاعِی) رعایه قیلماقلق (اَلْغُرَبَاءَ) غریبلرنی (مِنَ الْفُقَهَاءِ) عالماردن بولغان غریبلرنی (وَیُكْرِمَهُمْ) دخی آلارنی حرمتله مکلك (وَیُعَظِّمَهُمْ) دخی آلارنی الوغلاماقلق (وَیُعْطِیَهُمْ) دخی آلارغه بیرمکلك (شَیْئًا) بر نرسه (فَاِنْ لَمْ یَكُنْ) بس اگر بولماسه (ابْنُهُ) اول کشینك اوغلی (عَالِمًا) عالم بولماسه (یَكُونُ) بولور (حَافِدُهُ) اول کشینك اوغلی نك اوغلی (عَالِمًا) عالم بولور (وَمِنْ تَوْقِیرِ الْمُعَلِّمِ) دخی علم ایراتوچینی الوغلاماق جمله سندن در (اَنْ لَا یَمْشِیَ) یورماس سزلك (اَمَامَهُ) علم ایراتوچینك آلدندان (وَلَا یَجْلِسَ) دخی اولتورماس سزلق (مَكَانَهُ) علم ایراتوچینك اورنینه (وَلَا یَبْتَدِئَ) دخی باشلاماس سزلق (الْكَلَامَ) سوزنی (عِنْدَهُ) علم ایراتوچی قاشنده (اِلَّا) مگر سوزلر (بِاِذْنِهِ) علم ایراتوچینك رخصتی برلنگنه (وَلَا یُكْثِرَ) دخی کوب قیلماس سزلق (الْكَلَامَ) سوزنی (عِنْدَهُ) اول علم ایراتوچی قاشنده (وَلَا یَسْئَلَ) دخی صوراماس سزلق (شَیْئًا) هیچ بر نرسه نی (عِنْدَ

ملالته) علم ایراتوچینگ بالترلرنی یمدلن وسنده (وبراعی) دخی صاقلاماقلق کیرك
(الوَقتَ) علم ایراتوچینگ وقتنی (وَلَا یَدُقَّ) دخی قاقماس سزلق تیش (البَابَ) علم ایراتوچینگ ایشکنی (بَلْ یَصْبِرَ) بلکه صبر اتمك کیرك (حَتّی یَخْرُجَ) چقغانغه قدر (فَالحَاصِلُ) بس سوزنگ قسقه‌سی (اَنَّهُ) درستلکده علم ایرانوچی (یَطْلُبُ) استار (رِضَاهُ) علم ایراتوچینگ رضاسنی (وَیَجْتَنِبُ) دخی صاقلانور (سَخَطَهُ) آچووندان (وَیَمْتَثِلُ) دخی بوی صونار وکروشر (اَمْرَهُ) علم ایراتوچینگ بیورغان اشینه (فی غَیرِ مَعصِیَةِ اللهِ تَعَالی) الله تعالی گه گناه بولغان اشدن باشقه‌دا (وَلَا طَاعَةَ) بوی صونو درست توگل‌در (لِلْمَخْلُوقِ) بنده‌گه (فی مَعْصِیَةِ الخَالِقِ) الله تعالی گه گناه بولغان اش‌ده (وَمِنْ تَوْقِیرِهِ) دخی اول علم ایراتوچینی الوغلاودان‌در (تَوْقِیرُ اَوْلَادِهِ) علم ایراتوچینگ بالالارونی الوغلاماق (وَمَنْ) دخی شول کشلرنی الوغلاماق (یَتَعَلَّقُ) توتاشور آلار (بِهِ) اول علم ایراتوچیگه (وَکَانَ) دخی بولدی (اُسْتَاذُنَا شَیخُ الاِسْلَامِ) استاذمز شیخ الاسلام (بُرهَانُ الدّینِ) برهان الدین اسملی اول (صَاحِبُ الهِدَایَةِ) هدایه ایباسی (یَحْکی) حکایت قیلور بولدی (اَنَّ وَاحِدًا) درستلکده بر کشی (مِنْ کِبَارِ اَئِمَّةِ بُخَارِی) بخار امام‌لارینگ الوغلارندان (کَانَ) بولدی (یَجْلِسُ) اولتورور بولدی (فی مَجْلِسِ الدَّرْسِ) درس مجلسنه (وَکَانَ) دخی بولدی (یَقُومُ) تورور بولدی (فی خِلَالِ الدَّرْسِ) درس آرالارنده (اَحْیَانًا) بعض وقتلاردا (وَسَأَلُوا) دخی صورادیلار (عَنْهُ) اول کشیدن (وَیَقُولُ) دخی اینور بولدی (اِنَّ ابْنَ اُسْتَاذِی) درستلکده استاذمنگ اوغلی (یَلْعَبُ) اوینیدر (مَعَ الصِّبْیَانِ) صبیلار برلن (فی السِّکَّةِ) اورام‌ده (وَیَجِیءُ) دخی کیله‌در (اَحْیَانًا) بعض وقتلاردا (اِلی بَابِ المَسْجِدِ) مسجد ایشکی طرفینه (فَاِذَا رَأَیْتُهُ) بس هرقیچان کورسام مین آنی (اَقُومُ) تورامون (لَهُ) استاذمنگ بالاسی اوچون

(تَعْظيماً) الوغلاماق اوچون (لِاُسْتاذی) استاذمنی (وَالْقاضی) دخی قاضی (الْاِمام) امام اول (فَخْرُ الدّینِ) فخر الدین اسملی اول (الْاَرسابَنْدی) ارسابندلك اول (كانَ) بولدی اول فخرالدین (رَئيسُ الْاَئمَّة) امام‌لارنگ باشی بولدی (بِمَرْو) مرو شهرنده (وَكانَ السُّلْطانِ) دخی بولدی سلطان (يُحْتَرِمُهُ) حرمتلەر بولدی اول فخرالدین‌نی (غايَةَ الْاِحْتِرامِ) غایت حرمتلاو برلن (وَكانَ) دخی بولدی قاضی فخر الدین (يَقُولُ) ایتور بولدی (اِنَّما وَجَدْتُ) بودر موندان باشقه ایماس‌در تابدم مین (هذَا الْمَنْصَبَ) اوشبو مرتبه‌نی (بِحُرْمَةِ الْاُسْتاذ) استاذنی حرمتلو سببلی (فَاِنّی) بس درستلکده مین (كُنْتُ) بولدوم (اَخْدُمُ) خدمت ایتار بولدوم (اُسْتاذی) استاذمه (الْقاضی) قاضی اول استاذم (الْاِمامَ) امام اول (اَبا يَزيدَ) ابویزیددر کنیه اسمی (الدَّبُّوسی) دبوس بیرلك (وَكُنْتُ) دخی بولدوم مین (اَخْدُمُهُ) خدمت ایتار بولدوم (وَاَطْبَخُ) دخی پشرر بولدوم (طَعامَهُ) استاذم ابویزیدنگ طعامنی (وَلا آكُلُ) دخی آشاماس بولدوم (مِنْهُ) اول طعامدن (وَالشَّيْخُ) دخی شیخ (الْاِمامُ) امام اول (الْاَجَلُّ) الوغ اول (شَمْسُ الْاَئمَّةِ الْحُلْوانی) حلوان امام‌لارینگ قویاشی اول (قَدْ كانَ) تحقیق بولدی (خَرَجَ) چغار بولدی (مِنْ بُخاری) بخاردان (وَسَكَنَ) دخی تورور بولدی (فی بَعْضِ الْقُری) بعض آوللاردا (اَيّاماً) بر آز کونلر (بِحادِثَةٍ) بر واقعه واش سببلی (وَقَعَتْ) تشدی اول واقعه (لَهُ) اول امام شمس الائمه اوچون (وَقَدْ زارَتْهُ) تحقیق زیارة قیلدی اول امام شمس الائمه‌گه (تَلاميذُهُ) شکرتلری (غَيْرَ الشَّيْخِ) شیخ‌دان باشقه (الْاِمامِ) امام اول (الْقاضی) قاضی اول (اَبی بَكْرٍ) ابوبکر اسملی اول (الزَّرَنْجَری) زرنجر بیرلك (فَقالَ) بس ایتدی امام شمس الائمه (لَهُ) اول قاضی ابوبکرگه (حينَ لَقِيَهُ) یولقغان وقتده (لِماذا) نی نرسه اوچون‌کم (لَمْ تَزُرْنی) میڭا زیارة قیلوب کیلمادڭ دیدی (فَقالَ) بس ایتدی قاضی ابوبکر (كُنْتُ)

بولدوم مين ديدی (مَشْغُولاً) شغل‌لنوچی (بِخِدْمَةِ الْوَالِدَةِ) آنام‌نڭ خدمتی برلن (قَالَ) ايتدی امام شمس‌الائمه (تُرْزَقُ) رزق لانمش بولورسن (الْعُمُرَ) عمرنی يعنی عمرڭ ازون بولور (وَلَا تُرْزَقُ) رزق‌لانمش بولماس‌سن (رَوْنَقَ الدَّرْسِ) درس كوركام‌لكنی يعنی كوركام دِرس ايتو ميسر بولماس ديدی (وَكَانَ) دخی بولدی قاضی ابوبكر (كَذٰلِكَ) اوشنداق استاذی ايتكانچه (فَإِنَّهُ) بس درستلكده قاضی ابوبكر (كَانَ) بولدی (يَسْكُنُ) توروز بولدی (فِي أَكْثَرِ أَوْقَاتِهِ) وقتی‌نڭ كوبراكنده (فِي الْقُرٰى) آوللارده (وَلَمْ يَنْتَظِمْ) دخی تزلمادی (لَهُ) اول قاضی‌ابوبكر اوچون (الدَّرْسُ) درس تزلمادی (فَمَنْ) بس بركشی (تَأَذّٰى) رنجسه (مِنْهُ) اول كشيدن (أُسْتَاذُهُ) استاذی رنجسه (يُحْرَمُ) محروم بولور (بَرَكَةَ الْعِلْمِ) علم بركتندن (وَلَا يَنْتَفِعُ) دخی فائده‌لنماس (بِهِ) اول علم برلن (إِلَّا) مگر فائده‌لنور (قَلِيلًا) آز (شعر) (إِنَّ الْمُعَلِّمَ) درستلكده علم ايراتوچی (وَالطَّبِيبَ) دخی دارو قيلوچی (كِلَاهُمَا) هرايكسی (لَا يَنْصَحَانِ) اينڭ گولك تلاماس‌لر (إِذْ) شول زمانده (هُمَا) بو ايكسی (لَمْ يُكْرَمَا) حرمتلنمش بولماسه‌لار (فَاصْبِرْ) بس صبرلق قيل سين (لِدَائِكَ) آورووڭ اوچون (إِنْ جَفَوْتَ) اگر جفا قيلساڭ سين (طَبِيبَهَا) آوروغه دارو قيلوچی‌نی (وَاقْنَعْ) دخی قناعت قيل سين (بِجَهْلِكَ) نادانلغڭ برلن (إِنْ جَفَوْتَ) اگرجفا قيلساڭ (الْمُعَلِّمَا) علم ايراتوچينی (وَحُكِيَ) حكايت قيلندی (أَنَّ الْخَلِيفَةَ) درستلكده خليفه (هٰرُونَ الرَّشِيدَ) هارون الرشيد (بَعَثَ) يبردی (ابْنَهُ) اوزينڭ اوغلنی (إِلَى الْأَصْمَعِيِّ) امام اصمعی‌گه (لِيُعَلِّمَهُ) اوغلنه اصمعی‌نڭ ايرتمكی اوچون (الْعِلْمَ) علمنی (وَالْأَدَبَ) دخی ادبنی (فَرَآهُ) بس كوردی خليفه اصمعی‌نی (يَوْمًا) كونلردن بركونده (يَتَوَضَّأُ) طهارة آلادر (وَيَغْسِلُ) دخی يووادر ايدی اصمعی (رِجْلَهُ) آياغنی (وَابْنُ الْخَلِيفَةِ) خليفه‌نڭ اوغلی (يَصُبُّ) قويادر ايدی (الْمَاءَ) صونی (عَلٰى رِجْلِهِ)

اصمعی نينڭ

اصمعی‌نڭ آیاغی اوزرینه (فَعَاتَبَ) بس شلته قیلدی (الْخَلِيفَةُ) خلیفه (أَصْمَعِی)
اصمعی‌گه (فِی ذٰلِكَ) اوشبو اوغلی‌نڭ اشنی (فَقَالَ) بس ایتدی خلیفه (اِنَّمَا بَعَثْتُهُ)
بودر مونداِن باشقه ایماسدر یبردم اوغلومنی (اِلَيْكَ) سیکا (لِتُعَلِّمَهُ) سینک
علم ایراتمکلکڭ اوچون اوغلومه (وَتُؤَدِّبَهُ) دخی سینک ادب ایرتمکلکڭ اوچون
اوغلومه (فَلِمَاذَا) بس نی اوچون (لَمْ تَأْمُرْهُ) بیورمیسون اول اوغلومه (بِاَنْ يَصُبَّ)
قیماقلق برلن (اَلْمَاءَ) صونی (بِاِحْدَی يَدَيْهِ) ایکی قولینک برسی برلن (وَيَغْسِلَ)
دخی یوماقلق برلن (بِالْاُخْرٰی) ایکنچی قولی برلن (رِجْلَكَ) آیاغڭنی (وَمِنْ تَعْظِيمِ الْعِلْمِ)
دخی علمنی الوغلاماق جمله‌سندندر (تَعْظِيمُ الْكِتَابِ) کتابنی الوغلاماقلق (فَيَنْبَغِی)
بس تیش بولور (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچیگه (اَنْ لَا تَأْخُذَ) توتماس‌سزلق
(الْكِتَابَ) کتابنی (اِلَّا) مگر توتار (بِطَهَارَةٍ) طهارة برلن (وَحُكِیَ) حکایت قیلندی
(عَنِ الشَّيْخِ) شیخ‌دن (اَلْاِمَامِ) امام اول (شَمْسِ الْاَئِمَّةِ الْحُلْوَانِی) خلوان امام‌لارینک
قیاشی‌اول (اَنَّهُ) درستلکده امام‌شمس الائمه (قَالَ) ایتدی (اِنَّمَا نِلْتُ) بودرمرندن
باشقه ایماسدر ایرشدم‌مین (هٰذَا الْعِلْمَ) اوشبو علم‌گه (بِالتَّعْظِيمِ) علمنی الوغلاوبرلانگنه
(فَاِنِّی) بس درستلکده مین (مَا اَخَذْتُ) توتمادوم مین (الْكَاغَدَ) کاغذنی (اِلَّا) مگر
توتدم مین (بِالطَّهَارَةِ) طهارة برلن‌گنه (وَاَنَّ الشَّيْخَ) دخی درستلکده شیخ (اَلْاِمَامَ) امام
اول (شَمْسَ الْاَئِمَّةِ السَّرْخَسِی) سرخس امام‌لارینک قویاشی اول (كَانَ) بولدی‌اول امام
شمس الائمه (مَبْطُونًا) اچ کیتو آوروی برلن مبتلا بولدی (وَكَانَ) دخی بولدی (يُكَرِّرُ)
مطالعه قیلور بولدی (فِی لَيْلَةٍ) بر کیچه (فَتَوَضَّأَ) بس طهارة آلدی (فِی تِلْكَ اللَّيْلَةِ)
اوشبو کیچه (سَبْعَةَ عَشَرَ مَرَّةً) اون‌یدی مرتبه (لِاَنَّهُ) آنگ اوچون امام‌شمس الائمه (كَانَ)
بولدی (لَا يُكَرِّرُ) مطالعه قیلماس بولدی علمنی (اِلَّا) مگر مطالعه قیلور بولدی (بِالطَّهَارَةِ)
طهارة برلن (هٰذَا) اوشبو درس مطالعه قیلغاندن طهارة‌ننك لازم بولوی (لِاَنَّ الْعِلْمَ) آنگ
اوچون علم (نُورٌ) نوردر (وَالْوُضُوءُ) دخی طهارة (نُورٌ) نوردر (فَيَزْدَادُ) بس آرتور

(نُورُ الْعِلْمِ) علم نوری (بِهِ) اول طهارة نوری برلن (وَمِنَ التَّعْظِيمِ الْوَاجِبِ) دخی واجب بولغان تعظیم جمله‌سندندر (أَنْ لَا يَمُدَّ) صوزماس سزلق (اَلرَّجُلَ) آیاقنی (اِلَى الْكِتَابِ) كتابقه (وَيَضَعَ) دخی قویماقلق (كُتُبَ التَّفْسِيرِ) تفسیر کتابلارنی (فَوْقَ سَائِرِ الْكُتُبِ) باشقه کتابلار استینه (تَعْظِيمًا) الوغلاو اوچون (وَلَا يَضَعَ) دخی قویماس سزلق (عَلَى الْكِتَابِ) کتاب اوزرینه (شَيْئًا آخَرَ) ایکنچی نرسه‌نی (وَكَانَ) دخی بولدی (أُسْتَاذُنَا) بزنگ استادمز (شَيْخُ الْإِسْلَامِ) اسلامنگ عالمی اول (بُرْهَانُ الدِّينِ) برهان الدین اسملی اول (يَحْكِي) حکایت قیلور بولدی (عَنْ شَيْخٍ) بر شیخ دن (مِنَ الْمَشَايِخِ) مشایخ لاردان (اَنَّ فَقِيهًا) درسلکده بر عالم کشی (كَانَ) بولدی (وَضَعَ الْمِحْبَرَةَ) قاره صاوتنی قویار بولدی (عَلَى الْكِتَابِ) کتاب اوزرینه (فَقَالَ) بس ایتدی حکایت قیلنمش شیخ (لَهُ) اول عالم‌گه (بِالْفَارِسِيَّةِ) فارسی تلنچه (بَرْ) ایذگولکنی (نيابى) تابماس‌سن دیدی (وَكَانَ) دخی بولدی (أُسْتَاذُنَا) بزنگ استادمز (اَلْقَاضِي) قاضی اول (اَلْأَجَلُّ) الوغ اول (فَخْرُ الْإِسْلَامِ) فخر الاسلام اسملی اول (اَلْمَعْرُوفُ) شهرتلنمش اول (بِقَاضِيخَانْ) قاضیخان برلن (يَقُولُ) ایتور بولدی (اِنْ لَمْ يُرِدْ) اگر تلامسه (بِذَلِكَ) اوشبو قاره صاوتنی کتاب اوزرینه قویودان (اَلْاِسْتِخْفَافَ) ینگل‌گه صایونی تلامسه (فَلَا بَأْسَ) بس ضرر یوقدر (بِذَلِكَ) اوشبو قاره صاوتنی کتاب اوزرینه قویو برلن (وَالْأَوْلَى) دخی آرتوغراق (أَنْ يَحْتَرِزَ) صاقلانماقلق (عَنْهُ) اول کتاب اوزرینه برنرسه قویودان (وَمِنَ التَّعْظِيمِ) دخی کتابنی واجب بولغان الوغلاودان‌در (أَنْ يُجَوِّدَ) یخشی قیلماقلق (كِتَابَةَ الْكِتَابِ) کتابنگ یازونی (وَلَا يُقَرْمِطَ) دخی بیك نچکه یازماس سزلق (وَيَتْرُكَ الْحَاشِيَةَ) قزیلارینه وبول آرالارینه یازلغان حاشیه‌نی قویماقلق (اَلَّتِي) شوندای حاشیه‌که (يُقَرْمِطُ) نچکه یازلغان بولور (فِيهَا) اول حاشیه‌ده (اِلَّا) مگر قویماس (عِنْدَ الضَّرُورَةِ) ضرورة وقتنده غنه (وَرَآى) کوردی (أَبُو حَنِيفَةَ) امام اعظم

(كاتبا) برياز وچينی (يقرمط) نچکه قيلور (فی الكتابة) يازوده (فقال) بس ايتدی (لاتقرمط) نچکه قيلمه سين (خطك) يازووكنی (لانك) آنگ اوچون سين (ان عشت) اگر توركلك قيلساگ (تندم) اوكنورسن (وان مت) اگر اولساگ سين (تشتم) شلته قيلنورسن (يعنی) آنگ معناسی (اذا شخت) هر قيچان قارتايساگ (وضعف) دخی ضعيف لنسه (بصرك) سينگ كوزگ (ندمت) اوكنورسن (علی ذلك الفعل) اوشبو اش اوزرينه (وحكی) حكايت قيلندی (عن الشيخ) شيخ دان (الامام) امام اول (مجد الدين) مجد الدين اسملی اول (السرخسی) سرخس ييرلك اول (رحمه الله تعالی) الله تعالی رحمت قيلغای ايدی اول امام سرخسی گه (انه) درستلكده اول امام سرخسی (قال) ايتدی (ما قرمطنا) يازونی نچكه قيلغانمز مدتنده (ندمنا) اوكندك بزلر (وما انتخبنا) يازونی قسقه قيلغانمز مدتنده (ندمنا) اوكندك بزلر (وما لم نقابل) مقابله قيلمادغمز مدتنده (ندمنا) اوكندك بزلر (وينبغی) تيشلی بولور (ان يكون) بولماقلغی (تقطيع الكتاب) كتابنگ قطعه سی صورتی (مربعا) دورة تيگز بچماقلی (فانه) بس درستلكده دورة بچماقلی بولو (تقطيع ابی حنيفة) امام اعظم كتابی نگ صورتيدر (رحمه الله تعالی) الله تعالی نگ رحمتی بولغای ايدی امام اعظم گه (وهو) اول كتابنگ دورة بچماقلی صورتده بولغانی (ايسر) ينكل راكدر (الی الرفع) كوتاروگه (والوضع) دخی قويوغه (والمطالعة) دخی اوقوغه (وينبغی) دخی تيشلی بولور (ان لا يكون) بولماس سزلق (فی الكتاب) كتابده (شیء) هيچ برنرسه (من الحمرة) قزللقدان (فانها) بس درستلكده قزللق (صنيع الفلاسفة) فلاسفه اشيدر (لا صنيع السلف) اوتكاندا اگی ايذگو عالم لر اشی توكلدر (ومن مشايخنا) بزنگ مشايخلاريمزدان بعضی لر (من) شول كشيلر (كره) مكروه كورديلر (استعمال المركب الاحمر) قزل قارنی استعمالنی (ومن تعظيم العلم) دخی علمنی الوغلاو جمله سندندر (تعظيم الشركاء) شريكلرنی

الوغلاو (وَمَنْ) دخی شول کشیلرنی الوغلاو (يتَعلَّمُ) علم ایرانلمش بولور (منه
اول کشیلردن (وَالتَّمَلُّقُ) آرتوق یالبارو (مَذْمُومٌ) قباحت اشدر (اِلَّا) مگر مذمو
بولماس (فی طَلَبِ الْعِلْمِ) علم استاوده (فَاِنَّهُ) بس درستلکده علم استاگوچی گ
(يَنبَغِی) تیشلی بولور (اَنْ يتَمَلَّقَ) یالبارماقلق (لِلْاُسْتَاذِهِ) استاذلارینه (وَشُرَكَائِهِ
دخی شریکلرینه (لِيَسْتَفِيدَ) فائده آلماق اوچون (مِنْهُمْ) اول استاذلاردان شریکلردن
(وَيَنبَغِی) دخی تیشلی بولور (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاوچیکه (اَنْ يَسْتَمِعَ) اشتمکلک
(الْعِلْمَ) علمنی (وَالْحِكْمَةَ) دخی حکمتنی (بِالتَّعْظِيمِ) الوغلاو برلن (وَالْحُرْمَةَ) دخی
حرمتلو برلن (وَاِنْ سَمِعَ) اگرچه اشتسه‌ده (مَسْئَلَةً وَاحِدَةً) برمسئله‌نی (وَكَلِمَةً وَاحِدَةً)
دخی برسوزنی (اَلْفَ مَرَّةً) بیک مرتبه (قِيلَ) ایتلدی (مَنْ لَمْ يَكُنْ) بر کشینک
بولماسه (تَعْظِيمُهُ) علمنی الوغلاماقی (بَعْدَ اَلْفِ مَرَّةٍ) بیک مرتبه صوکنده (كَتَعْظِيمِهِ)
علمنی الوغلاوی کبی بولماسه (فِی اَوَّلِ مَرَّةٍ) اول مرتبه‌ده الوغلاوی کبی بولماسه
(فَلَيْسَ) بس ایماس اول کشی (بِاَهْلِ الْعِلْمِ) علم اهلی ایماس (وَيَنبَغِی) دخی
تیشلی بولور (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچیگه (اَنْ لَا يَخْتَارَ) اختیار قیلماس سزلق
(نَوْعَ عِلْمٍ) بر تورلی علم‌نی (بِنَفْسِهِ) اوزینه یعنی مین فلان علمنی اوقیم دیو
(بَلْ يفَوِّضُ) بلکه تابشرماقلق کیراك (اَمْرَهُ) اوزینک اشنی (اِلَى الْاُسْتَاذِ) استاذغه
(فَاِنَّ الْاُسْتَاذَ) بس درستلکده استاذ (قَدْ حَصَلَ) تحقیق حاصل بولدی (لَهُ) اول
استاذغه (التَّجَارِبُ) تجربه‌لر (فِی ذٰلِكَ) اوشبو نوع علمنی اختیارده (وَعَرَفَ)
دخی بلور استاذ (مَا يَنبَغِی) لایق بولغان نرسه‌نی (لِكُلِّ وَاحِدٍ) هر بر کشیگه
(وَمَا يَلِيقُ) دخی لایق وتیشلی بولغان نرسه‌نی (بِطَبِيعَتِهِ) علم ایرانوچینک طبیعتنه
(وَكَانَ الشَّيْخُ) دخی بولدی شیخ (اَلْاِمَامُ) امام اول (اَلْاَجَلُّ) الوغ اول (اَلْاُسْتَاذُ)
استاذ اول (شَيْخُ الْاِسْلَامِ) اسلامنک عالمی اول (بُرْهَانُ الْحَقِّ) حقنک دلیلی اول

(والدين)

(وَالدِّينِ) دخی دین‌نك دلیلی اول (رَحِمَهُ اللهُ تعالی) الله تعالی‌نك رحمتی بولغای ایدی اول شیخ‌گه (يَقُولُ) ایتور اول شیخ (طَلَبَةُ الْعِلْمِ) علم استاگوچیلر (فِی الزَّمَانِ الْأَوَّلِ) اوّلـگی زمانده (يُفَوِّضُونَ) تابشررلار ایدی (أُمُورَهُمْ) اشلرنی (فِی التَّعَلُّمِ) علم ایرانوده (اِلَی اُسْتَاذِهِمْ) استاذلارینه (وَكَانُوا) دخی بولدیلار (يَصِلُونَ) ایرشور بولدیلار (اِلَی مَقْصُودِهِمْ) مقصودلارینه (وَمُرَادِهِمْ) دخی مرادلارینه (وَالْآنَ) حاضر زمانده (يَخْتَارُونَ) اختیار قیلورلار (بِأَنْفُسِهِمْ) اوزلری استاذنك رأیندن باشقه (وَلَا يَحْصُلُ) حاصل بولماس (مَقْصُودُهُمْ) مقصودلاری (مِنَ الْعِلْمِ) علم‌دن (وَالْفِقْهِ) دخی فقه‌دن (وَكَانَ) دخی بولدی شیخ (يَحْكِی) حکایت قیلور بولدی (أَنَّ مُحَمَّدَا بْنَ اسْمٰعِيلَ) درستلکده اسمعیل اوغلی محمد (الْبُخَارِی) بخار ییرلك (رَحِمَهُ اللهُ تَعَالٰی) الله تعالی‌نك رحمتی بولغای ایدی اول محمدگه (كَانَ) بولدی اول محمد (بَدَأَ) باشلار بولدی (بِكِتَابِ الصَّلٰوةِ) کتاب الصلوتدن (عَلٰی مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ) حسن اوغلی محمد اوزرینه (فَقَالَ) بس ایتدی محمد بن‌الحسن (لَهُ) اول محمد بن‌اسمعیل‌گه (اِذْهَبْ) بارسین (وَتَعَلَّمْ) دخی ایرانسین (عِلْمَ الْحَدِيثِ) حدیث علمنی (لِمَا) شول دلیل اوچون ایتدی (رَأَی) بلدی محمد بن‌الحسن (أَنَّ ذٰلِكَ الْعِلْمَ) درستلکده حدیث علمی (أَلْيَقُ) لایقراقدر (بِطَبْعِهِ) محمد بن اسمعیل‌نك طبیعتنه (وَطَلَبَ) دخی استادی محمد بن اسمعیل (عِلْمَ الْحَدِيثِ) حدیث علمنی (فَصَارَ) بس اورلدی محمد بن اسمعیل (فِيهِ) اول حدیث علمنده (مُقَدَّمًا) الك بولوب (عَلٰی جَمِيعِ أَئِمَّةِ الْحَدِيثِ) حدیث امام‌لارینك بارچه‌سینه یعنی کلسندن آرتوق بولدی (وَيَنْبَغِی) دخی تیش بولور (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچیگه (أَنْ لَا يَجْلِسَ) اولتورماس‌سزلق (قَرِيبًا) یاقین (مِنَ الْأُسْتَاذِ) استاذدان (عِنْدَ السَّبَقِ) سبق آلغان وقتده (بِغَيْرِ ضَرُورَةٍ) ضرورتدن باشقه (بَلْ يَنْبَغِی) بلکه تیش بولور (أَنْ يَكُونَ)

بولماقلق (بينه) اول علم استا گوچی ایله (وبين الاستاذ) استاذ آراسنده (قدر القوس
اوق اوزنلغی قدر مثلا بر آرشین (فانه) بس درستلکده اوق اوزنلق قدر بول
(اقرب) یاقینراقدر (الی التعظیم) استاذنی الوغلاوغه (وینبغی) دخی تیشلی بولو
(لطالب العلم) علم استا گوچیگه (ان یحترز) صاقلانماقلق (عن الاخلاق الذمیمة
قباحت خلقلاردان (فانها) بس درستلکده قباحت ویمان خلقلار (کلاب معنویة
معنوی اتلردر یعنی ات حکمنده دیرلر (وقد قال) تحقیق ایتدی (رسول الله) الل
تعالی نڭ رسولی (صلی الله تعالی) الله تعالی نڭ رحمتی بولغای ایدی اول رسول الله غ
(لا تدخل) کرماس دیدی (الملائکة) فرشته‌لر (بیتا) ایوگه (فیه) بولغوچیدر اول
ایوده (صورة) جانلی نرسه صورتی (اوکلب) یایسه ات (وانما یتعلم الانسان
بودر موندان باشقه ایماسدر آدم علم ایرانور (بواسطة الملك) فرشته واسطه‌سی
برلن (والاخلاق الذمیمة) یمان خلقلار (تعرف) بلنور (فی کتاب الاخلاق) اخلاق
کتابنده (وکتابنا هذا) بزنڭ اوشبو کتابمز (لا یتحمل) یوکلی آلماس (بیانها
یمان خلقلارنی بیاننی (خصوصا) بیگراکده صاقلان سین (عن التکبر) تکبرلکدان
(ومع الکبر) تکبرلك برلن (لا یحصل) حاصل بولماس (العلم) علم (قیل) ایتولدی
(العلم) علم (حرب) دوشماندر (للمتعالی) تکبر کشیگه یعنی علم برلن تکبرلك
برگه جیولماس (کالسیل) یغمور صوی کبی (حرب) دوشماندر (للمکان العالی)
بیوك اورونغه یعنی ایکسی برگه جیولماسلار (بجد) دولتنی الوغلقنی (لا) حاصل
ایتماس (بجد) توروشو برلن (کل مجد) هربر توروشوچی کشی یعنی هر توروشقان
کشیگه دولتنڭ حاصل بولوی لازم توگل (وهل جد) دخی دولت حاصل بولورمه
(بلا جد) توروشودان باشقه (بمجد) توروشوچیدان (فکم عبد) بس کوبمودر قل
(یقوم) تورور (مقام حر) آزاد بنده اورنینه یعنی دون آدملر توروشو برلن

بلند آدم لر مرتبه‌سنه ایرشورلر (وَكَمْ حُرٍّ) دخی کوبمه آزاد کشی (يَقُومُ) تورور (مَقَامَ عَبْدٍ) قل اورنینه یعنی الوغ آدم‌لر توروشماو سببلی توبن ودون آدم‌لر مرتبه‌سینه تشه‌لر •

(فصـل) اوشبو فصل (فِى الجِدِّ) توروشو بیانینده‌در (وَالْمُوَاظَبَةِ) دخی درس‌گه دایمچیلق قیلو بیانینده‌در (وَالْهِمَّةِ) دخی درسنی قصد قیلو بیانینده‌در (وَالْمُلَازَمَةِ) دخی درس‌گه لازم بولو بیانینده‌در (ثُمَّ) مونک صوکننده (لَا بُدَّ) چاره یوقدر (مِنَ الجِدِّ) توروشودان (وَالْمُوَاظَبَةِ) دخی دایمچیلق قیلودان (وَالْمُلَازَمَةِ) دخی لازم بولودان (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچی اوچون (وَالَيْهِ) اوشبولارنک لازم وتیشلی بولوینه‌در (الْاِشَارَةُ) اشارة (فِى الْقُرْآنِ) قرآنده (قَوْلُهُ تَعَالٰى) الله تعالى نک سوزی (وَالَّذِينَ) شوندااین کشیلر (جَاهَدُوا) توروشرلار (فِينَا) بزنی معرفتده وعلم استاوده (لَنَهْدِيَنَّهُمْ) البته کوندررمز بز آلارنی (سُبُلَنَا) معرفت وعلم یوللارمزغه (وَقِيلَ) دخی ایتلدی (مَنْ طَلَبَ) برکشی استاسه (شَيْئًا) برنرسه‌نی (وَجَدَّ) دخی توروشسه (وَجَدَ) تبار (وَمَنْ قَرَعَ) دخی برکشی قاقسه (الْبَابَ) ایشکنی (وَلَجَّ) دخی ایشکدن آیوروماس بولسه (وَلَجَ) کرر (وَقِيلَ) ایتولدی (بِقَدَرِ مَا تَتَعَنّٰى) مشقت‌لنکانک قدری (تَنَالُ) ایرشورسن (مَا تَتَمَنّٰى) آرزو قیلغان واستکان نرسه‌کا (قِيلَ) ایتولدی (يُحْتَاجُ) محتاج بولنور (فِى التَّعَلُّمِ) علم ایرانوده (وَالتَّفَقُّهِ) دخی فقه ایرانوده (اِلٰى جِدِّ الثَّلٰثَةِ) اوچ کشینک تورشوینه (الْمُتَعَلِّمِ) علم ایرانوچینک توروشوینه (وَالْاُسْتَاذِ) دخی استاذنک تورشوینه (وَالْاَبِ) دخی آتانک توروشوینه (اِنْ كَانَ) اگر بولسه آتا (فِى الْاَحْيَاءِ) تورکلکده (اَنْشَدَنِى) شعر اوقودی میکا (الشَّيْخُ) شیخ (الْاِمَامُ) امام اول (الْاَجَلُّ) الوغ اول (الْاُسْتَاذُ) استاذ اول (سَدِيدُ الدِّينِ) سدید الدین اسملی اول (الشِّيرَازِى) شیراز ییرلك (لِلشَّافِعِى) امام

شافعی لوچون اول شعر (شعرٌ) اوشبودر شعر (اَلجِدُّ) توروشو (يُدنی) يا
قيلور (كُلَّ اَمرٍ شاسعٍ) هر بر يراق اشنی (وَالجِدُّ) دخی توروشو (يَفتَحُ) آ
(كُلَّ بابٍ مُغلَقٍ) هر بر باغلانغان ايشكنی (وَاَحَقُّ خَلقِ اللّهِ) الله تعالی نونك
بنده‌لرينك لايقراقی (بِالهَمِّ) حسرتلنو اوچون (اَمرُءٌ) ايردر (ذُوهِمَّةٍ) همت ايياسی
بولغان ايردر (يُبتَلٰی) بلالانور اول اير (بعيشٍ ضَيّقٍ) تار بولغان معيشت بر
(وَمِنَ الدَّليلِ) دليل جمله‌سندندر (عَلَی القَضاءِ) الله تعالی نك قضاسنه (وَحُكمِه) دخی
الله تعالی نك حكمينه (بُؤسُ اللَّبيبِ) عقللی آدم نك فقير بولوی (وَطيبُ عيشِ الاَحمَقِ
احمق كشينك خوش وبای بولوب توركلك قيلوی (لٰكِنَّ) آلای بولسه‌دا (مَن رُزِقَ
بركشيگه بيرلسه (اَلحِجیٰ) عقل (حَرَمَ الغِنیٰ) بايلقدن محروم بولور (ضِدّانِ)
دوشمانلاردر عقل برلن بايلق (يَفتَرِقانِ) آيورولورلار (اَیَّ تَفَرُّقٍ) كامل بولغان
آيرلماق برلن (وَاَنشَدتُ) شعر اوقلمش بولدوم مين (لِغَيرِه) شافعی دن باشقه اوچون
(تَمَنَّيتَ) آرزو قيلدوك سين (اَن تُمسیٰ) كيچ گه كرونی (فَقيهاً مُناظِراً) مناظره قيلغوچی
عالم بولوب (بِغَيرِ عَناءٍ) مشقتدن باشقه (فَالجُنُونُ) بس ديوانه‌لك (فُنُونٌ) تورلی
فنلردر (وَلَيسَ) ايماس (اِكتِسابُ المالِ) مالنی كسب ايتو (دُونَ مَشَقَّةٍ) مشقتدن باشقه
(تَحمِلُها) يوكلرسن سين اول مشقتنی (فَالعِلمُ) بس علم (كَيفَ يَكُونُ) نچك بولور
مشقتسز يعنی بيگرا كلك بولماس (قالَ) ايتدی (اَبُو الطَّيِّبِ) ابو الطيب ايتدی (شعر)
(وَلَم اَرَ) كورمادم وبلمدم مين (فی عُيُوبِ النّاسِ) آدميلرنك عيبلری اچنده (عَيباً) عيبنی
كورمادم وبلمدم (كَنَقصِ القادِرينَ) كوچلری يتكان آدم‌لرنك كيم وناقص بولو
عيبلری كبی (عَلَی التَّمامِ) بر شينی تمام قيلوغه يعنی بر شينی تمام قيلوغه كوچ يتب تمام
قيلماو كبی ضور عيب يوقدر (وَلابُدَّ) چاره يوقدر (لِطالِبِ العِلمِ) علم استاگوچيگه
(مِن سَهَرِ اللَّيالی) كيچلرنی اوياغ توروُدن (كَما قالَ الشّاعِرُ) نتاك شاعر ايتدی

بقدر الکد) مشقت قدری (تکتسب) کسب ایتارسن سین (المعالی) بلند درجه لرنی
فمن طلب) بس بر کشی استاسه (العلی) بلند درجه نی (سهر اللیالی) کیچلرنی اویاغ
اوتکارور (تروم العز) الوغلقنی استارسن (ثم تنام) مونگ صوکنده یوقلارسن سین
(لیلا) کیچ نی (یغوص) چومار (البحر) دریاغه (من طلب) بر کشی استاسه (اللآلی)
انجولرنی (علو الکعب) مرتبه نک الوغ بولوی (بالهمم العوالی) بلند بولغان همت لر
برلندر (وعز المرء) ایرنگ عزیز والوغ بولوی (فی سهر اللیالی) کیچلرنی اویاغ
تورودادور (ترکت) قویدوم مین (النوم) اویقونی (ربی) ای ربم (فی اللیالی)
کیچلرده (لاجل رضاك) سینگ رضالغنگ اوچون (یامولی الموالی) ای خواجه لارنگ خواجه سی
(ومن رام العلی) بر کشی بلند درجه نی استاسه (من غیر کد) مشقت دن باشقه
(اضاع العمر) عمرنی ضائع قیلدی (فی طلب المحال) ممکن بولماغان نرسه نی استاوده
(فوفقنی) بس موفق قیلسین مینی (الی تحصیل علم) علم حاصل اینوگه (وبلغنی)
دخی ایرشدرسین مینی (الی اقصی المعالی) بلند درجه لرنگ ایک چیکینه (قیل)
ایتلدی (اتخذ اللیل) کیچنی توت سین (جملا) تیه اینوب (تدرك) ایرشورسن سین
(به) اول کیچنی تیه کبی توتوگ سببلی (املا) امیدنی اینکان نرسه کا (قال المصنف)
ایتدی مصنف (وقد اتفق) تحقیق موافق بولدی (لی) میکا (نظم) بیت (فی هذا المعنی)
او شبو معناده (شعر) (من شاء) بر کشی تلاسه (ان یحتوی) جیبولماقلوغنی (آماله)
مقصودلارینگ (جملا) بارچه سینگ (فلیتخذ) بس توتسون (لیله) اوزینگ کیچنی
(فی درکها) مقصودلارینه ایرشوده (جملا) تیه ایتب (اقلل) آز قیل سین (طعامك)
طعامکنی (کی تحظی) الوش ایپاسی بولوب اورولو اوچون (به) اول طعامنی
آز قیلو برلن (سهرا) کیچ اویاغ تورو الوشی نگ ایپاسی بولوب (ان شئت) اگر
تلاساک سین (یاصاحبی) ای منم یولداشم (ان تبلغ) ایرشمکلکنی (الکملا) کامل

كشيلرگه (وَقيلَ) دخى ايتلدى (مَنْ اَسْهَرَ) بركشى اوياغ توتسه (نَفْسَهُ) اوزينى (بِاللَّيْلِ) كيچه (فَقَدْ فَرَحَ) بس تحقيق شادلاندردى (قَلْبَهُ) قلبنى (بِالنَّهارِ) كوندزده (وَلابُدَّ) چاره يوقدر (لِطالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچيگه (مِنَ الْمُواظَبَةِ) دايمچيلق قيلودان (عَلَى الدَّرْسِ) درس اوزرينه (وَالتَّكْرارِ) دخى تكرار قيلو اوزرينه (فِى اَوَّلِ اللَّيْلِ) كيچنك اوّلنده (وَآخِرِهِ) دخى كيچنك آخرنده (فَاِنَّ ما) درستلكده شول وقت (بَيْنَ الْعِشائَيْنِ) آخشام برلن يسيع آراسنده بولدى (وَوَقْتَ السَّحَرِ) دخى سحر وقتى (مُبارَكٌ) مباركدر (قيلَ) ايتلدى (يا طالِبَ الْعِلْمِ) اى علم استاگوچى (باشِرْ) لازم بولسين (الْوَرَعا) تقوالقغه (وَجَنِّبِ النَّوْمَ) دخى اويقودن يراق بول سين يعنى يراق قيل سين (وَاتْرُكِ الشَّبْعا) دخى توقلقنى قوى سين (وَداوِمْ) دخى دايمچيلق قيل سين (عَلَى الدَّرْسِ) درس اوزرينه (لاتُفارِقْهُ) آيورلماسين درسدن (فَالْعِلْمُ) بس علم (بِالدَّرْسِ) درس برلن (قامَ) توردى (وَارْتَفَعا) دخى كوتارلدى (وَيَغْتَنِمُ) دخى غنيمت بلور (اَيّامَ الْحَداثَةِ) ياشلك زماننى (وَعُنْفُوانَ الشَّبابِ) دخى جكت‌لكنك اوّل وقتنى (كَما قيلَ) نتاك ايتلدى (بِقَدَرِ الْكَدِّ) مشقت قدرلى (تُعْطى) بيرلور (ماتَرُومُ) سين استاگان نرسه (فَمَنْ رامَ الْمُنى) بس بركشى مقصودلارونى استاسه (لَيْلاً) كيچده (يَقُومُ) اوياغ تورور (وَاَيّامَ الْحَداثَةِ) ياش زمان كونلرنى (فَاغْتَنِمْها) بس غنيمت بل سين اول كونلرنى (اَلا اَنَّ الْحَداثَةَ) لكن ياش‌لك (لاتَدُومُ) هميشه بولماس (وَلا يَجْهَدُ) مشقت‌لمس (نَفْسَهُ) اوز نفسن (جُهْداً) شوندا اين مشقت برلن (يُضَعِّفُ) ضعيفلندرر اول مشقت (النَّفْسَ) نفسنى (حَتّى تَنْقَطِعَ) تا كيسلور اول نفس (عَنِ الْعَمَلِ) عمل‌دن (بَلْ يَسْتَعْمِلُ) بلكه استعمال قيلور (بِالرِّفْقِ) يومشاقلق برلن (فى ذلِكَ) اوشبو علم حاصل ايتوده (وَالرِّفْقُ) دخى يومشاقلق (اَصْلٌ عَظيمٌ) الوغ بولغان نيكزدر (فى جَميعِ الْاَشْياءِ) بارچه اشلرده

قال

(قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ) ایتدی الله تعالی‌نک رسولی (صَلَّى اللّٰهُ) الله تعالی‌نک رحمتی بولسون (عَلَيْهِ) اول رسول‌الله اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی‌نک سلامی بولسون (اَلَا) اگاه بولوکز (اِنَّ هٰذَا الدِّينَ) درستلکدا اوشبو دین یعنی اسلام دینی (مَتِينٌ) محکم‌در (فَاَوْغِلُوا) بس عبادتلرنی اوتاوگه آشوغکز (فِيهِ) اول دینده (بِرِفْقٍ) یومشاقلق برلن (وَلَا تُبَغِّضْ) دخی آچولاندرماسین (عَلٰى نَفْسِكَ) نفسک اوزرینه (فِي عِبَادَةِ اللّٰهِ تَعَالٰى) الله تعالی‌نک عبادتنده (فَاِنَّ الْمُنْبَتَّ) بس درستلکدا قوتی کیسلکوچی آدم (لَا اَرْضًا قَطَعَ) کیسمدی اول یيرنی (وَلَا ظَهْرًا اَبْقٰى) دخی آرقانی یعنی آطلانغان حیوان‌نی قالدرمادی (وَقَالَ) دخی ایتدی رسول الله (صَلَّى اللّٰهُ) الله تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی (عَلَيْهِ) اول رسول‌الله اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی‌نک سلامی بولغای ایدی (نَفْسُكَ) سینک نفسک (مَطِيَّتُكَ) آطلانغان حیوانک حکمنده‌در (فَارْفُقْ) بس یومشاقلق قیل‌سین (بِهَا) اول نفسکا (وَلَا بُدَّ) دخی چاره یوقدر (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم‌استاگوچی‌گه (مِنَ الْهِمَّةِ الْعَالِيَةِ) بلند بولغان همت‌دن (فِي الْعِلْمِ) علم‌ده (فَاِنَّ الْمَرْءَ) بس درستلکدا ایر (بِهِمَّتِهِ) همتی برلن (يَطِيرُ) اوچار (كَالطَّيْرِ) قوش کبی (يَطِيرُ) اوچادر ایدی (بِجَنَاحَيْهِ) ایکی قناطی برلن (قَالَ اَبُو الطَّيِّبِ) ابو الطیب ایتدی (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی اول ابو الطیب‌گه (عَلٰى قَدْرِ اَهْلِ الْعَزْمِ) قصد اهلی‌نک قصدی قدری اوزرینه (تَأْتِي) حاصل بولور (الْعَزَائِمُ) مقصودلار (وَتَأْتِي) دخی حاصل بولور (عَلٰى قَدْرِ الْكَرِيمِ) کریم‌نک کرمی قدری اوزرینه (اَلْمَكَارِمُ) ثوابلار (وَتَعْظُمُ) الوغ بولوب اورلور (فِي عَيْنِ الصَّغِيرِ) همتی کچک بولغان آدم‌نک کوزنده (صِغَارُهَا) مکرمه‌لرنک کچکنه‌سی (وَتَصْغُرُ) دخی کچک برلور (فِي عَيْنِ الْعَظِيمِ) الوغ همتلی آدم‌نک کوزنده (الْعَظَائِمُ) الوغ بولغان نرسه‌لرده (وَالرَّأْسُ) باش

(فِى تَحْصِيلِ الْأَشْيَاءِ) دينى بولغان يادنياوى بولغان شيلرنى حاصل ايتوده (الْجِدُّ)
توروشودر (وَالْهِمَّةُ) دخى همت‌در (فَمَنْ كَانَ) بس برمن‌نك بولسه (هِمَّتُهُ) همتى
(حفظ جميع كُتُبِ مُحَمَّدِ بنِ الْحَسَنِ) محمد بن الحسن‌نك كتابلارينك بارچه‌سنى
يادقه آلو (وَاقْتَرَنَ) دخى ياقين بولسه (بِذٰلِكَ) اوشبو همت‌گه (الْجِدُّ) توروشو
(وَالْمُوَاظَبَةُ) دخى دايمچيلق قيلو (فَالظَّاهِرُ) بس ظاهر (أَنَّهُ) درستلكده اول كشى
(يَحْفَظُ) يادقه آلور (نِصْفَهَا) محمد بن الحسن‌نك كتابلارينك يارظسينى (او اكثرها)
يايسه يارطيدان كوبراكينى (فَأَمَّا) اما (اذا كانت) هرقيچان بولسه (لَهُ) اول كشى اوچون
(هِمَّةٌ عَالِيَةٌ) بيوك همت (وَلَمْ يَكُنْ) دخى بولماسه (لَهُ) اول كشى اوچون (جِدٌّ)
توروشو (اَوْكَانَ) يايسه بولسه (لَهُ) اول كشى اوچون (جِدٌّ) توروشو (وَلَمْ يَكُنْ)
دخى بولمسه (لَهُ) اول كشى اوچون (هِمَّةٌ عَالِيَةٌ) بلند بولغان همت (لَا يَحْصُلُ) حاصل
بولماس (لَهُ) اول كشيگه (عِلْمٌ) علم حاصل بولماس (إِلَّا قَلِيلًا) مگر آزغنه حاصل بولور
(وَذَكَرَ الشَّيْخُ) شيخ ذكر قيلدى (الْأُسْتَاذُ) استاذ اول (رَضِىُّ الدِّينِ) رضى الدين
اسملى اول (النِّيسَابُورِى) نيسابوريرلك (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالى‌نك رحمتى بولغاى
ايدى آكار (فِى كِتَابِ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ) مكارم الاخلاق اسملى كتابنده (أَنَّ ذَا الْقَرْنَيْنِ)
درستلكده ذوالقرنين (لَمَّا أَرَادَ) تلاكانى زمانده (أَنْ يُسَافِرَ) سفر قيلونى (لِيَسْتَوْلِىَ)
غالب بولو اوچون (عَلَى الْمَشْرِقِ) قوياش چغوطرفينه (وَالْمَغْرِبِ) دخى قوياش باتو
طرفينه (فَشَاوَرَ الْحُكَمَاءَ) بس حكيم‌لرگه مشورة قيلدى (وَقَالَ) دخى ايتدى (كَيْفَ أُسَافِرُ)
نچك سفر قيليم (لِهٰذَا الْقَدْرِ) اوشبو قدر اوچون گنه (مِنَ الْمُلْكِ) دنياملكندن (فَاِنَّ
الدُّنْيَا) بس درستلكده دنيا (قَلِيلَةٌ) آزدر (فَانِيَةٌ) بتكوچيدر (وَمُلْكُ الدُّنْيَا) دخى
دنياملكى (أَمْرٌ حَقِيرٌ) خور وكيم بولغان نرسه‌در (فَلَيْسَ هٰذَا) بس ايماس اوشبو يعنى
مشرق برلن مغربگه غالب بولو (مِنْ عُلُوِّ الْهِمَّةِ) همت‌نك بلندلكندن ايماس ديدى
(فَقَالَ الْحُكَمَاءُ) بس حكيم‌لر ايتديلر (سَافِرْ) سفر قيل سين (لِيَحْصُلَ لَكَ) سيكا حاصل

بولسون

بولسون اوچون (مُلْكُ الدُّنْيا) دنیا ملکی (وَالْآخِرَة) دخی آخرت ملکی (فَقَالَ) بس ایتدی ذوالقرنین (هٰذا) اوشبو یعنی بو غرض اوچون سفر (حَسَنٌ) کورکام در دیدی (فَقَالَ رَسُولُ اللّٰه) ایتدی الله تعالی نڭ رسولی (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی نڭ رحمتی بولغای (عَلَيْه) اول رسول الله اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی نڭ سلامی بولغای ایدی (اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى) درستلکده الله تعالی (يُحِبُّ) سیار (مَعَالِي الْأُمُورِ) اشلرنڭ بلندلرنی یعنی آخرت اشلرنی (وَيَكْرَهُ) مکروه کورر (سَفْسَافَهَا) اشلرنڭ قباحتلرنی یعنی دنیا اشلرنی (وَقِيلَ) ایتلدی (فَلَا تَعْجَلْ) بس آشقماسین (بِأَمْرِكَ) اشکده (وَاسْتَدِمْ) دخی همیشه حاصل بولونی استهسین (فَمَا صَلَّى) بس توغری قیلمادی هیچ کم (عَصَاكَ) سینڭ ککری طیاغڭنی (كَمُسْتَدِيم) همیشه تایاقنڭ توغریلغنی استاگوچی کبی (قِيلَ) ایتلدی (قَالَ أَبُو حَنِيفَةَ) ایتدی امام اعظم دیو (لِأَبِي يُوسُفَ) امام ابو یوسف که (رَحِمَهُمَا اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی نڭ رحمتی بولغای ایدی هر ایکسینه (كُنْتَ) بولدك سین (بَلِيدًا) احمق (أَخْرَجَتْكَ) چغاردی سینی احمق لقدان (الْمُوَاظَبَةُ) دایمچیلق قیلو (فِي الدَّرْسِ) درسده (وَإِيَّاكَ) صاقلان سین (وَالْكَسَلَ) یالقاولقدان (فَإِنَّهُ) بس درستلکده یالقاولق (شُومٌ) شوم در مبارك توکل در (وَآفَةٌ) دخی آفتدر (عَظِيمَةٌ) الوغ آفتدر (قَالَ الشَّيْخُ) ایتدی شیخ (الْإِمَامُ) امام اول (أَبُو نَصْرٍ) کنیه اسمی ابو نصر در (الصَّفَّارِي) صفار ییرلك اول (الْأَنْصَارِي) مدینه اهلندن اول (شعر) (يَا نَفْسُ يَا نَفْسُ) ای نفسم ای نفسم (لَا تَرْخِي) یالقاو بولماسین (عَنِ الْعَمَلِ) عملدن (فِي الْبِرِّ) ایزگولکده (وَالْإِحْسَانِ) دخی ایزگولك قیلوده (وَالْعَدْلِ) دخی عدالتده (فِي مَهْلٍ) یومشاقلقده (فَكُلُّ ذِي عَمَلٍ) بس هر بر عمل ایاسی (فِي الْخَيْرِ) ایزگولکده (مُغْبَطٌ) مثلی امید لنمش بولور (وَفِي بَلَاءٍ) بلادادر (وَشُومٍ) دخی تحقیق شومدادر (كُلُّ ذِي كَسَلٍ) هر بر یالقاولق ایاسی (قَالَ) ایتدی شیخ (وَقَدِ اتَّفَقَ) دخی موافق بولدی (لِي) منم اوچون (فِي هٰذَا الْمَعْنٰى) اوشبو معناده (شعر) شعر موافق

بولدی (دَعی النَّفْسَ) قوی سین ای نفسم (التَّکاسُلَ) یالقاولقنی (وَالتَّوانِیَ) دخی
کیمچیلکنی (وَاِلّا) اگر قویماساڭ (فَاثْبُتی) بس ثابت بول سین (فی ذی الْهَوانِ) خورلق
وقباحتلك اییاسی آدم ده (فَلَمْ اَرَ) بس بلمدم مین (لِلْکُسالی) یالقاوکشیلر اوچون (اَلْحَظَّ)
الوشنی (تُحْظی) بیرلمش بولغان الوشنی (سِوی نَدَمٍ) اوکنچدن باشقه (وَحِرْمانِ الْاَمانی)
دخی مقصودلاردان محروم بولودان باشقه (وَقیلَ) دخی ایتلدی (کَمْ مِنْ حَیاءٍ) کوبمه در ابیات
(وَکَمْ مِنْ عَجْزٍ) دخی کوبمه در عجز (وَکَمْ مِنْ نَدَمٍ) دخی کوبمه در اوکنچ (جُمٍّ) کوبدر (تَوَلَّدَ)
توغدی (لِلْاِنْسانِ) آدم اوچون (مِنْ کَسَلٍ) یالقاولقدان (قیلَ) ایتدی (اِیّاكَ) صاقلان
سین (عَنْ کَسَلٍ) یالقاولقدان (فی الْبَحْثِ) حالکنی تیکشروده (عَنْ شُبْهَةٍ) شبهه‌لردن (ما)
شول نرسه‌نی (قَدْ عَلِمْتَ) تحقق بلدڭ سین آنی (وَما) دخی شول نرسه‌نی (قَدْ شُكَّ) تحقیق
شیك قیلندی (عَنْ کَسَلٍ) یالقاولقدان (وَقَدْ قیلَ) تحقیق ایتلدی (یَحْصُلُ الْکَسَلُ) یالقاولق
حاصل بولور (مِنْ قِلَّةِ التَّأَمُّلِ) اویلاونڭ آزلوغندان (فی مَناقِبِ الْعِلْمِ) علمنڭ ماقتاولو
صفتلارنده (وَفَضائِلِهِ) دخی علمنڭ فضیلتلرنده (فَیَنْبَغی) بس تیش بولور (اَنْ یُتْعِبَ)
مشقتلندرمکلك (نَفْسَهُ) اوزینی (عَلَی التَّحْصیلِ) علم حاصل ایتو اوزرینه (وَالْجِدِّ) دخی
توروشو اوزرینه (وَالْمُواظَبَةِ) دایمچیلق قیلو اوزرینه (بِالتَّأَمُّلِ) اویلاو برلن (فی
فَضائِلِ الْعِلْمِ) علمنڭ فضیلتلرنده (فَاِنَّ) درستلکده (اَلْعِلْمَ) علم (یَبْقی) قالور (وَالْمالَ)
دخی مال (یَفْنی) بتر (کَما قالَ) نتاك ایتدی (اَمیرُ الْمُؤْمِنینَ) مؤمنلرنڭ خلیفه‌سی (عَلی
اِبْنِ اَبی طالِبٍ) ابو طالب اوغلی حضرت علی (کَرَّمَ اللّٰهُ) حرمتلی قیلغای ایدی الله تعالی
(وَجْهَهُ) حضرت علی‌نڭ یوزینی (شعر) (رَضینا) راضی بولدق بزلر (قِسْمَةَ الْجَبّارِ)
الله تعالی‌نڭ قسمتنه (فینا) بزلارده (لَنا) بزنڭ اوچون بولسون (عِلْمٌ) علم (وَلِلْاَعْداءِ)
دخی دوشمانلار اوچون بولسون (مالٌ) مال (فَاِنَّ الْمالَ) بس درستلکده مال (یَفْنی) بتر
(عَنْ قَریبٍ) تیزدن (وَاِنَّ الْعِلْمَ) دخی درستلکده علم (یَبْقی) قالور (لایَزالُ) همیشه (وَالْعِلْمُ)

(النَّافِعُ) فائده بیرگوچی علم (يَحْصُلُ) حاصل بولور (بِه) اول فائده بیرگوچی علم برلن (حُسْنُ
الذِّكْرِ) ذکرننگ ئورکاملکی (وَيَبْقٰى) دخی قالور (ذٰلِكَ) اوشبو کورکام ذکر (بَعْدَ وَفَاتِه)
ایباسی اولکان صوکنده (فَاِنَّهُ) بس درستلکده کورکام ذکرننگ قالوی (حَيٰوةٌ اَبَدِيَّةٌ) منگو
ترکلکدر (وَاَنْشَدَنَا) شعر اوقودی بزلرگه (الشَّيْخُ) شیخ (الْاِمَامُ) امام اول (الْاَجَلُّ) الوغ
اول (ظَهِيرُ الدِّينِ) ظهیر الدین اسملی اول (مُفْتِي الْاَئِمَّةِ) امام لارننگ فتوی بیروچسی اول
(الْحَسَنُ) حسن اسملی اول (بْنُ عَلِيٍّ) علی اوغلی اول (الْمَعْرُوفُ) شهرتلنکان (بِالْمَرْغِينَانِي)
مرغینانی برلن (شعر) (اَلْجَاهِلُونَ) نادانلار (فَمَوْتٰى) بس اولوکلردر (قَبْلَ مَوْتِهِمْ)
اولماسلرندن بورون (وَالْعَالِمُونَ) دخی عالملر (وَاِنْ مَاتُوا) گرچه اولسه لرده (فَاَحْيَاءٌ) بس
ترکلردر (وَاَنْشَدَنَا) دخی شعر اوقودی بزلرگه (شَيْخُ الْاِسْلَامِ) شیخ الاسلام (بُرْهَانُ الدِّينِ)
برهان الدین اسملی اول (شعر) (وَفِي الْجَهْلِ) نادانلقده بولغوچیدر (قَبْلَ الْمَوْتِ) اولماسدن
بورون (مَوْتٌ) اولوم (لِاَهْلِه) نادانلق اهلینه (فَاَجْسَامُهُمْ) بس نادانلارننگ تنلری
(قَبْلَ الْقُبُورِ) قبرلردن بورون (قُبُورٌ) قبرلردر (وَاِنْ امْرُءٌ) گرچه ایر (لَمْ يَحْيٰى) ترگزلمش
بولماسه (بِعِلْمٍ) علم برلن (فَمَيِّتٌ) بس اولکدر (فَلَيْسَ) بس بوقدر (لَهُ) اول نادانلق
اهلی اوچون (مِنَ النُّشُورِ) قبرلردن قوبارولغان وقتده (نُشُورٌ) قوبارلو (اَخُو الْعِلْمِ)
علم قرداشی یعنی ایباسی (حَيٌّ) ترکدر (خَالِدٌ) منگو (بَعْدَ مَوْتِه) اولکانک صوکنده دا
(وَاَوْصَالُهُ) دخی علم ایبالرینک سیاکلری (تَحْتَ التُّرَابِ) ترفراق آستنده (رَمِيمٌ)
اچرکاندر ومع ذلك ترکلر (وَذُو الْجَهْلِ) نادانلق ایباسی (مَيِّتٌ) اولوکدر (وَهُوَ) حالبوکم
اول نادانلق ایباسی (يَمْشِي) يورر (عَلَى الثَّرٰى) توفراق اوزرنده (يُظَنُّ) ظن وگمان
قیلنور (مِنَ الْاَحْيَاءِ) ترکلر جمله سندن (وَهُوَ) حالبوکم نادانلق ایباسی (عَدِيمٌ) یوقدر
(وَاَنْشَدَنَا) دخی شعر اوقودی بزلرگه (شَيْخُ الْاِسْلَامِ) شیخ الاسلام (بُرْهَانُ الدِّينِ) برهان الدین
اسملی اول (اِذَا الْعِلْمُ) ذکر قیل سین علم ننگ بولماقلق وقتنی (اَعْلٰى رُتْبَةٍ) بلند مرتبه لی

(فی المَراتب) مرتبه‌لر اچنده (وَمَن دُونه) علم مرتبه‌سندن دون وتوبان مرتبه‌دندر
(عزُّ العُلی) بلند کشی‌نڭ الوغلقی (فی المَواکب) آطلی جماعت اچنده (فَذُو العلم)
بس علم ایباسی (یَبْقی) قالور (عزّه) علم ایباسینڭ الوغلقی (مُتَضاعفاً) ایکی الوش
بولوب (وَذُو الجَهْل) دخی نادانلق ایباسی (بَعْدَ المَوْت) اولکاننڭ صوڭنده (تَحتَ التّراب)
توفراقلار آستنده‌در (فَهَیهاتَ) بس یراق بولدی (لایَرْجُو) امید ایتماس (مَداه)
علم‌نڭ الوغلغینڭ غایه‌سنی (مَن ارْتَقی) آشقان کشیده (رُقیَّ وَلیِّ المُلْك) ملك
ایباسینڭ الوغلقینه (وَالی الکَتایب) دخی عسکرلر ایباسینڭ الوغلقینه (سَأُملی)
یازارمون مین (عَلَیکُم) سزنڭ اوزه‌رکزگه (بَعْضَ مافیه) علمده بولغان فضیلتلرنڭ
بعضسنی (فَاسْمَعُوا) بس اشتوگزلر (ففی) بس اوشبو بعض فضیلتلرنی ذکرده بولغوچیدر
(حَصْرٌ) حصر بولغوچیدر (عَن ذِکرِ کُلِّ المَناقِب) علمنڭ بتن فضیلتلرنی ذکردن (شعر)
(هُوَ) اول علم (النُّور) نوردر (کُلُّ النور) نورنڭ بارچه‌سی (یهدی) کوندرر (عَنِ العَمی)
صوقرلقدان (وذو الجَهْل) دخی نادانلق ایباسی (مَرَّ الدهر) زمان اوتونده (بَینَ الغَیاهب)
قارانغولقلار آراسنده‌در (هُوَ) اول علم (الذِّروَةُ الشَّمّاءُ) بیوك تاغ‌نڭ بلندی‌در (تَحمی)
صاقلار اول بیوك تاغ (مَنِ الْتَجی) صیغنغان کشینی (الیها) اول تاغغه (وَیَمشی) دخی
کیچکه‌کورر (آمِناً) ایمین بولوب (فی النَوائِب) قاتیغلقلاردا (به) اول علم سببلی (یَنتَجی)
قوتولور علم ایباسی (وَالنّاسُ) دخی آدمیلر (فی غَفَلاتِهِم) غفلتلرنده‌در (به) اول علم
سببلی (یَرتَجی) امید ایتار عذابدان قوتلونی (وَالرُّوحُ) دخی اجان (بَینَ التَّرائِب)
توفراقلار آراسنده‌در (به) اول علم سببلی (یَشفَعُ الانسانُ) آدم شفاعت قیلور (مَن) شول
کشیگه (راحَ) سفر قیلدی اول کشی (عاصِیاً) گناهلی بولوب (الی دَرْكِ النّیران) اوط
طبقه‌لارینه (شَرِّ العَواقب) آخرت یورطینڭ یاوز راق اورنی اول (فَمَن رامَهُ) بس بر
کشی استاسه اول علم‌نی (رامَ) استادی (المَآرِبَ) مطلوبلارنی (کُلَّها) بارچه‌سنده

ومن

(وَمَنْ حَازَهُ) دخی بر کشی جیسه اول علمنی (وَقَدْ حَازَ) تحقیق جیدی (كُلَّ الْمَطَالِب) مطلوبلارنگ بارچه سنی (وَهُوَ) اول علم (اَلْمَنْصَبُ الْعَالِی) بلند بولغان درجه در (يَاصَاحِبَ الْحِجَى) ای عقل ایباسی (اِذَا نِلْتَهُ) هر قیچان ایرشساک اول علمگه (هون) ینگل گه صاناسین (بِفَوْتِ الْمَنَاصِب) درجه ومرتبه لرنگ اوتوونی (فَاِنْ فَاتَكَ) بس اگر اوتسه سیندن (الدُّنْيَا) دنیا اوتسه (وَطِيبُ نَعِيمِهَا) دخی دنیانگ خوش نعمتلری اوتسه (فَغَمِّضْ) بس یوم سین (عَيْنَيْكَ) ایکی کوزگنی (فَاِنَّ الْعِلْمَ) بس درستلک علم (خَيْرُ الْمَوَاهِب) هبه قیلنمش لارنگ ایذگوراکیدر (وَاُنْشِدْتُ) اوقلمش بولدوم من (لِبَعْضِهِمْ) بعض آدم لر اوچون (شعر) شعر اوقلمش بولدوم مین (اِذَا مَا اعْتَزَّ) هر قیچان الوغلق تابسه (ذُو عِلْمٍ) علم ایباسی (بِعِلْمٍ) علم برلن (فَعِلْمُ الْفِقْهِ) بس فقه علمی (اَوْلَى) آرتوغراقدر (بِاعْتِزَازٍ) الوغ بولماقلققه (فَكَمْ طِيبٍ) بس کوبمو در خوش ایس (يَفُوحُ) ایسنی صاچار (لَاكَمِسْكٍ) مسك ایسی کبی بولماس (وَكَمْ طَيْرٍ) کوبمه در قوش (يَطِيرُ) اوچار (لَاكَبَازٍ) قارچغه کبی بولماس (وَاُنْشِدْتُ) شعر اوقلمش بولدوم مین (لِبَعْضِهِمْ) بعض آدم لر اوچون (اَيْضًا) ینه ده (اَلْفِقْهُ) فقه علمی (اَنْفَسُ شَيْءٍ) شینگ الوغراقیدر (وَاَنْتَ) دخی سین (ذَاخِرُهُ) فقه علمنی جیغوچی سین (مَنْ يَدْرُسُ الْعِلْمَ) کم علمنی اوقور (لَمْ يَدْرُسْ) محروم بولماس (مَفَاخِرُهُ) علمنگ ماقتالمش نرسه لرندن (فَاجْهَدْ) بس تورو ش سین (لِنَفْسِكَ) اوزنگ اوچون (مَا) شول نرسه نی بلوگه (اَصْبَحْتَ) تا کغه کردگ سین (تَجْهَلُهُ) اول نرسه نی بلماینچه (فَاَوَّلُ الْعِلْمِ) بس علمنگ اوّلی (اِقْبَالٌ) ایذگو دولت در دنیادا (وَآخِرُهُ) دخی علمنگ آخری ایذگو دولت در آخرتده (وَكَفَى) دخی یتدی (بِلَذَّةِ الْعِلْمِ) علمنگ لذتی (وَالْفِقْهِ) دخی فقه نگ لذتی (وَالْفَهْمِ) دخی فهم نگ لذتی (دَاعِيًا) اندا کوچی بولورغه (وَبَاعِثًا) دخی یتا کچی بولوغه علم حاصل ایتوگه (لِلْعَاقِلِ) عقللی کشیگه (وَقَدْ يَتَوَلَّدُ) گاه تووار (اَلْكَسَلُ) یالقاولق (مِنْ كَثْرَةِ الْبَلْغَمِ) قاقرق نگ کوبلکندن (وَالرُّطُوبَاتِ) دخی یوشلکنگ کوبلکندن (وَطَرِيقُ تَقْلِيلِهِ)

قاقرقنی آزایتونگ بولی (تَقلیلُ الطَّعام) طعامنی آزایتماقلق در (قیلَ) ایتلدی (اتّفَ
اتفاق قیلدی (سَبْعُون نَبیاً) یتمش پیغمبر (وَحَکیماً) دخی یتمش حکیم (عَلٰی) اوشبون
اوزرینه (اَنَّ کَثْرَةَ النّسْیانِ) درستلکدا کوب انوتو (مِنْ کَثْرَةِ الْبَلْغَم) قاقرقنگ کوبلکندند
(وَکَثْرَةَ الْبَلْغَمِ) دخی قاقرنگ کوبلکی (مِنْ کَثْرَةِ شُرْبِ الْمٰاءِ) صواچونگ کوبلکندند
(وَکَثْرَةَ شُرْبِ الْمٰاءِ) دخی صواچونگ کوبلکی (مِنْ کَثْرَةِ الْاَکْلِ) کوب آشاوداند
(وَالْخُبْزُ الْیابِسُ) دخی قوری ایکمك (یَقْطَعُ) کیسر (الْبَلْغَمَ) قاقرقنی (وَکَذٰلِكَ
اوشنداق کیسر قاقرقنی (اَکْلُ الزَّبیبِ) یوزم آشاو (عَلَی الرِّیقِ) آچ قارن اوزرینه
(وَلاتُکْثِرُ) دخی کوب قیلماس (مِنْهُ) یوزم آشاودان (حَتّٰی لایَحْتاجَ) محتاج بولماسون
اوچون (اِلٰی شُرْبِ الْمٰاءِ) صواچوگه (فَیَزیدُ) بس آرتور قاقرق (وَالسِّواكُ) مسواك
استعمال قیلو (یُقَلِّلُ) آزایتور (الْبَلْغَمَ) قاقرقنی (وَیَزیدُ) دخی آرتدرر (فِی الْحِفْظِ)
حفظده (وَالْفَصٰاحَةَ) دخی کورکام سویله شوده (فَاِنَّهُ) بس درستلکدا مسواك استعمال قیلو
(سُنَّةٌ سَنیّةٌ) بیوك بولغان هم محکم بولغان سنتدر (یَزیدُ) آرتدرر اول مسواك استعمال
ایتو (ثَوابَ الصَّلٰوةِ) نمازنگ ثوابنی (وَقِراءَةِ الْقُرْآنِ) دخی قرآن اوقونگ ثوابنی
(وَکَذَا الْقَیْءُ) اوشنداق قصو (یُقَلِّلُ) آزایتور (الْبَلْغَمَ) قاقرقنی (وَالرُّطُوبٰاتِ) دخی
یوو شلکلرنی (وَطَریقُ تَقْلیلِ الْاَکْلِ) آشاونی آزایتونگ طریقی (اَلتَّأَمُّلُ) اویلاودر
(فی مَنٰافِعِ قِلَّةِ الْاَکْلِ) آز آشاونگ فائدهلرنده (وَهِیَ) اول آز آشاونگ فائدهلری (اَلصِّحَّةُ)
سلامتلکدر (وَالْعِفَّةُ) دخی حرامدان صاقلانودر (وَالْاِیثٰارُ) دخی باشقه کشینی اختیار
قیلودر طعام اوزرینه (وَقیلَ) ایتلدی (فیهِ) اول کوب آشاونی خورلاودا (شعر) شعر
ایتلدی (فَعٰارٌ) بس خورلقدر (ثُمَّ عٰارٌ) مونگ صوکنده خورلقدر (ثُمَّ عٰارٌ) مونگ صوکنده
خورلقدر (شَقٰاءُ الْمَرْءِ) ایرنگ یاوز بولوی (مِنْ اَجْلِ الطَّعٰامِ) طعام آشاوجهتندن (وَعَنِ
النَّبِیِّ) پیغمبر علیه السلامدان روایت قیلندی (صَلَّی اللّٰهُ تَعٰالٰی) الله تعالی نگ رحمتی

بولغای ایدی (عَلَیْهِ) اول پیغمبر علیه السلام اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی نڭ
سلامی بولغای ایدی (اَنَّهُ) درستلکده پیغمبر علیه السلام (قَالَ) ایتدی (ثَلْثٌ) اوچ
تورلی کشی (یُبْغِضُهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰی) آچولانور الله تعالی اول اوچ تورلی کشیگه (مِنْ غَیْرِ جُرْمٍ)
گناه‌دن باشقه (اَلْاَکُولُ) کوب آشاوچی کشی (وَالْبَخِیلُ) دخی ساران کشی (وَالْمُتَکَبِّرُ)
دخی تکبر کشی (وَالتَّأَمُّلُ) دخی آشاونی آزایتونڭ طریقی اویلاماقلقدر (فِی مَضَارَّةِ کَثْرَةِ
الْاَکْلِ) کوب آشاونڭ ضررلارنده (وَهِیَ) اول کوب آشاونڭ ضررلاری (اَلْاَمْرَاضُ)
آورولاردر (وَکَلَالَةُ الطَّبْعِ) دخی طبیعت‌نڭ یالقاولغیدر (قِیلَ) ایتلدی (اَلْبِطْنَةُ)
قورساقنڭ تولووی (تُذْهِبُ) یبرر (الْفِطْنَةَ) زیرا کلکنی (حُکِیَ) حکایت قیلندی
(عَنْ جَالِینُوسَ) جالینوس حاکم‌دن (اَنَّهُ) درستلکده اول جالینوس (قَالَ) ایتدی
(اَلرُّمَّانُ) انار یمشی (نَفْعٌ) فائده‌در (کُلُّهُ) رمانڭ بارچه‌سی (وَالسَّمَكُ) دخی بالق
(ضَرَرٌ) ضرردر (کُلُّهُ) اول بالق‌نڭ بارچه‌سی (وَمَعَ هٰذَا) شولای بولاتروب (قَلِیلُ
السَّمَكِ) بالق‌نڭ آزی (خَیْرٌ) ایذگوراکدر (مِنْ کَثِیرِ الرُّمَّانِ) رمانڭ کوبندن
(وَفِیهِ) حالبوکم کوب آشاودا بولغوچیدر (اِتْلَافُ الْمَالِ) مالنی هلاك قیلو (وَالْاَکْلُ)
دخی آشاماقلق (فَوْقَ الشِّبَعِ) توقلق استنه (ضَرَرٌ مَحْضٌ) محض ضرردر (وَیَسْتَحِقُّ) دخی
تیشلی بولور (بِهِ) اول تویغان استنه آشاوبرلن (اَلْعِقَابَ) عذابگه (فِی دَارِ الْاٰخِرَةِ)
آخرت یورطنده (وَالْاَکُولُ) کوب آشاغوچی (بِغِیضٌ) آچولانولمشدر (فِی الْقُلُوبِ)
کامل آدملرنڭ قلبلرنده (وَطَرِیقُ تَقْلِیلِ الْاَکْلِ) آشاونی آزایتونڭ طریقی (اَنْ یَأْکُلَ)
آشاماقلقدر (اَلْاَطْعِمَةَ الدَّسِیمَةَ) مایلی طعاملارنی (وَیُقَدِّمُ) دخی بورون قیلور (فِی الْاَکْلِ)
آشاوده (اَلْاَلْطَفَ) طبیعتگه ینکلراکنی (وَالْاَشْهٰی) دخی نفس تلی تورغانراقنی
(وَلَا یَأْکُلُ) دخی آشاماس (مَعَ الْجِیعَانِ) آچ کشیلر برلن برگه (اِلَّا) مگر کوب آشار
(اِذَا کَانَ) هرقیچان بولسه (لَهُ) کوب آشاغوچی کشینڭ (غَرَضٌ صَحِیحٌ) درست بولغان

غرضی (فی كَثْرَةِ الْاَكْلِ) كوب آشاودا (بِاَنْ يَتَقَوّٰی) قوة حاصل ایتوبرلن (بِه) اول كود
آشاوبرلن (عَلَی الصِّيَامِ) روزه اوزرینه (وَالصَّلٰوةِ) دخی نماز اوزرینه (وَالْاَعْمَالِ الشَّاقَّةِ)
دخی مشقتلی عمل لر اوزرینه (فَلَهُ) بس كوب آشاغو چیغه تیار (ذٰلِكَ) اوشبو كوب آشا
(فصل) اوشبو فصل (فی بِدَايَةِ السَّبَقِ) سبقنی باشلاو بیاننده در (وَقَدْرِهِ) دخی سبق نك
مقداری بیاننده در (وَتَرْتِيبِهِ) دخی سبق نك ترتیبی بیاننده در (كَانَ) بوالدی (اُسْتَاذُنَا)
بزنك استاذمز (شَيْخُ الْاِسْلَامِ) شیخ الاسلام اول (بُرْهَانُ الدِّينِ) برهان الدین اسملی اول
(رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰی) اللّه تعالی نك رحمتی بولغای ایدی آكار (يُوَقِّفُ) توقتاتور بولدی
(بِدَايَةَ السَّبَقِ) سبقنی باشلاونی (عَلٰی يَوْمِ الْاَرْبَعَاءِ) چهارشنبه كون اوزرینه (وَكَانَ)
دخی بولدی برهان الدین (يَرْوِی) روایت قیلور بولدی (فی ذٰلِكَ) اوشبو سبقنی
چهارشنبه كون باشلاودا (حَدِيثًا) حدیثنی (وَيَقُولُ) دخی ایته در ایدی (قَالَ) ایتدی
(رَسُولُ اللّٰهِ) اللّه تعالی نك رسولی (صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی) اللّه تعالی نك رحمتی بولغای ایدی
(عَلَيْهِ) اول رسول اللّه غه (وَسَلَّمَ) دخی اللّه تعالی نك سلامی بولغای ایدی (مَامِنْ شَیْءٍ)
ایماس هیچ برنرسه (بُدِیءَ) باشلانور ایماس (يَوْمَ الْاَرْبَعَاءِ) چهارشنبه كونده (اِلَّا) مگر
باشلانسه (وَقَدْ تَمَّ) تحقیق تمام بولور اول نرسه (وَهٰكَذَا) دخی اوشنداق (كَانَ) بولدی
(يَفْعَلُ) قیلور بولدی (اَبُو حَنِيفَةَ) امام اعظم (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰی) اللّه تعالی نك رحمتی
بولغای ایدی امام اعظم گه (رَحْمَةً وَاسِعَةً) كینك بولغان رحمتی بولغای ایدی (وَكَانَ)
دخی بولدی امام اعظم (يَرْوِی) روایت قیلور بولدی (هٰذَا الْحَدِيثَ) اشبو حاضر
ایتلگان حدیثنی (عَنْ اُسْتَاذِهِ) استاذندان (شَيْخِ الْاِسْلَامِ) اسلام نك عالمی اول (الْاَجَلِّ)
الوغ اول (قِوَامِ الدِّينِ) دین نك تراگی اول (اَحْمَدَ) احمد اسملی (بْنِ عَبْدِ الرَّشِيدِ)
عبد الرشید اوغلی اول (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰی) اللّه تعالی نك رحمتی بولغای ایدی آكار
(وَسَمِعْتُ) دخی اشتدم مین (مِمَّنْ) شول كشیدن (اَثِقُ) اشانورمون مین (بِه) اول

كشيگه (انَّ الشَّيخَ) درستلكن عالم كشی (يُوسُفَ) يوسف اسملی اول (الْهَمَدانِی) همدان
بيرلك (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی ننك رحمتی بولغای ايدی آثار (كَانَ) بولدی اول
شيخ يوسف (يُوقِفُ) توقتاتور بولدی (كُلَّ عَمَلٍ) هر بر عملنی (مِنْ اَعْمَالِ الْخَيْرِ) ايذگو
عمل لردن (عَلٰى يَوْمِ الْاَرْبَعَاءِ) چهارشنبه كون اوزرينه (وَهٰذَا) اوشبو چهارشنبه كونگه
توقتاتماقلق (حَسَنٌ) كوركام دور (لِاَنَّ يَوْمَ الْاَرْبَعَاءِ) آننك اوچون درستلكده چهارشنبه كون
(يَوْمٌ) شوند اين كوندر (خُلِقَ) يارادولدی (فِيهِ) اول كونده (النُّورُ) قوياش نوری
(وَهُوَ) اول چهارشنبه كون (يَوْمُ نَحْسٍ) مبارك بولماغان كوندر (فِى حَقِّ الْكُفَّارِ) ايمانسزلر
حقنده (فَيَكُونُ) پس بولور اول چهارشنبه كون (مُبَارَكًا) مبارك بولور (لِلْمُؤْمِنِينَ) مسلمانلار
اوچون (وَاَمَّا قَدْرُ السَّبَقِ) اما سبق ننك مقداری (فِى الْاِبْتِدَاءِ) باشدا (كَانَ اَبُو حَنِيفَةَ)
بولدی امام اعظم (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالی ننك رحمتی بولغای ايدی امام اعظمگه (يَحْكِى)
حكايت قيلور بولدی (عَنِ الشَّيْخِ) شيخدان (الْقَاضِى) قاضی اول (الْاِمَامِ) امام اول (عُمَرَ)
عمر اسملی اول (بْنِ اَبِى بَكْرٍ) ابوبكر اوغلی اول (الزَّرَنْجِىِّ) زرنجی بيرلك (ح) (اَنَّهُ)
درستلكده اول شيخ (قَالَ) ايتدی (قَالَ مَشَايِخُنَا) ايتدی مشايخلارمز ديدی (رَحِمَهُمُ اللّٰهُ)
الله تعالی ننك رحمتی بولغای ايدی آلارغه (يَنْبَغِى) تيشلی بولور (اَنْ يَكُونَ) بولماقلغی
(قَدْرُ السَّبَقِ) سبق ننك مقداری (لِلْمُبْتَدِى) یاكی باشلاغان كشيگه (قَدْرَ مَا) شول قدر
(يُمْكِنُهُ) ممكن بولور اول باشلاغوچيغه (ضَبْطُهُ) اول قدرنی يادقه آلو (وَتَعَلُّمُهُ) دخی اول
قدرنی بلو (بِالْاِعَادَةِ) قايتاروب اوقوبرلن (مَرَّتَيْنِ) ايكی مرتبه (وَيَزِيدُ) دخی آرتدرر
(كُلَّ يَوْمٍ) هر بر كونده (بِالرِّفْقِ) يومشاقلق برلن (وَالتَّدْرِيجِ) دخی آقرونلق برلن
(كَلِمَةً) بر سوز (حَتّٰى) تاكم (اَنَّهُ) درستلكده اول سبق (وَاِنْ طَالَ) گرچه اوزون بولسه دا
(وَكَثُرَ) دخی كوب بولسه دا (يُمْكِنُ) ممكن بولور (ضَبْطُهُ) اول سبقنی يادقه آلو (بِالْاِعَادَةِ)
قايتاروب اوقوبرلن (مَرَّتَيْنِ) ايكی مرتبه (فَاَمَّا اِذَا طَالَ السَّبَقُ) اما سبق اوزون بولسه

(فى الابتداء) باش ده (واحتاج) دخى محتاج بولسه (الى الاعادة) قايتاروب اوقوغه (عشر
مرات) اون مرتبه (فهو) بس اول علم ايرانوچى (فى الانتهاء) آخرده ده (ايضا) ينه ده
(يكون) بولور (كذلك) اوشنداق يعنى كوب قات اوقوغه محتاج بولور (لانه) آننك
اوچون علم ايرانوچى (يعتاد) عادتلنور (ذلك) اوشبو قات قات اوقوغه (ولا يترك
قويماس (تلك العادة) اوشبو عادتنى (الا) مگر قويار (بجهد كثير) كوب تورو شو
برلن (وقد قيل) تحقيق ايتلدى (السبق) سبق (حرف) بر حرفدر (والتكرار) سبقنى
تكرارلاو (الف) بيك مرتبه در (وينبغى) دخى تيشلى بولور (ان يبتدئ) باشلاماقلق
(بشىء) شونداين نرسه برلن (يكون) بولور اول نرسه (اقرب) ياقينراق (الى فهمه)
علم ايرانوچيننك فهمينه (وكان) دخى بولدى (الشيخ) شيخ (الامام) امام اول (الاستاذ)
استاذ اول (شرف الدين) شرف الدين اسملى اول (العقيلى) عقيلگه نسبتلنمش
(رحمه الله تعالى) الله تعالى نك رحمتى بولغاى ايدى اول شرف الدين گه (يقول) ايتور
بولدى (الصواب) كوركام وتوغرى اش (عندى) منم قاشمده (فى هذا) اوشبو سبقنى
اوّل باشلاوده (ما فعله مشايخنا) مشايخلارمز قيلغان نرسه در (فانهم) بس درستلكده مشايخلار
(كانوا) بولديلار (يختارون) اختيار قيلور بولديلار (للمبتدى) سبق باشلاغوچى
آدمگه (صغارات المبسوط) مبسوطدن كچكنه كتابلارنى (لانه) آننك اوچون كچكنه كتابلار
(اقرب) ياقينراقدر (الى الفهم) فهم قيلوغه آكلاوغه (والضبط) دخى يادقه آلوغه
(وابعد) دخى يراغراقدر (عن الملالة) يالقاولقدن (واكثر) دخى كوبراكدر (وقوعا)
تشملك يوزندن (بين الناس) آدملر آراسنده (وينبغى) دخى تيشلى بولور (ان يعلق)
يازماقلغى علم ايرانوچيننك (السبق) سبقنى (بعد الضبط) يادقه آلغاننك صوڭنده
(والاعادة) دخى قايتاروب اوقغان صوڭنده (كثيرا) كوب مرتبه (فانه) بس درستلكده
اوقغان سبقنى يازو (نافع) فائده بيرگوچيدر (جدا) بيك فائده بيرگوچيدر (ولا يكتب

(الْمُتَعَلِّمُ) علم ایرانوچی یازماس (شَيْئًا) شوند این ترسه نی (لَا يَفْهَمُهُ) آکلاماس اول نرسه نی (فَاِنَّهُ) بس درستلکدا آکلاماغان نرسه نی یاز و (يُورِثُ) پید افیلور (كَلَالَةَ الطَّبْعِ) طبیعت ننك عقل ننك ضعیف لکنی (وَيُذْهِبُ) دخی بیارر (الْفِطْنَةَ) اوتکونلکنی (وَيُضِيعُ) دخی ضائع قیلور (اَوْقَاتَهُ) وقتلارونی (وَيَنْبَغِي) دخی تیشلی بولور (اَنْ يَجْتَهِدَ) تور وشماقلق (فِي الْفَهْمِ) آکلاوده (مِنَ الْاُسْتَاذِ) استاذ دان (بِالتَّأَمُّلِ) اویلاو برلن (وَالتَّفَكُّرِ) دخی فکرلو برلن (وَكَثْرَةِ التِّكْرَارِ) دخی کوب مرتبه قات قات اوقو برلن (فَاِنَّهُ) بس درستلکدا شأن (اِذَا قَلَّ السَّبَقُ) هر قیچان سبق آز بولسه (وَكَثُرَ التِّكْرَارُ) تکرارلاو کوب بولسه (وَالتَّأَمُّلُ) دخی اویلاو کوب بولسه (يُدْرِكُ) بلور سبقنی (وَيَفْهَمُ) دخی آکلار (قِيلَ) ایتلدی (حِفْظُ حَرْفَيْنِ) ایکی حرفنی یادقه آلو (خَيْرٌ) ایڭ کوراکدور (مِن سَمَاعِ وِقْرَيْنِ) ایکی آرقه یوکی کتابنی اشتودن (وَفَهْمُ حَرْفَيْنِ) ایکی حرفنی آکلاو (خَيْرٌ) ایڭ کوراکدر (مِنْ حِفْظِ وِقْرَيْنِ) ایکی آرقه یوکی کتابنی یادقه آلودان (وَاِذَا تَهَاوَنَ) هر قیچان یالقاولق قیلسه (فِي الْفَهْمِ) آکلاودا (وَلَمْ يَجْتَهِدْ) دخی تور وشماسه (مَرَّةً) بر مرتبه (اَوْمَرَّتَيْنِ) یایسه ایکی مرتبه (يَعْتَادُ) عادتلنور (ذٰلِكَ) اوشبو فهم اتماوگه (فَلَا يَفْهَمُ) بس آکلاماس (الْكَلَامَ الْيَسِيرَ) ینگل سوز نیده (فَيَنْبَغِي) بس تیوش بولور (اَنْ لَا يَتَهَاوَنَ) یالقاولق قیلماس سزلق (بِالْفَهْمِ) آکلاودا (بَلْ يَجْتَهِدَ) بلکه تور وشماقلق کیرك (وَيَدْعُوَ اللّٰهَ تَعَالٰى) دخی الله تعالی گه دعاء قیلماقلق کیرك (وَيَتَضَرَّعَ) دخی یالبارماقلق کیرك (اِلَيْهِ) اول الله تعالی گه (فَاِنَّهُ) بس درستلکدا الله تعالی (يُجِيبُ) قبول ایتار (مَنْ دَعَاهُ) اوزندن دعاء قیلوب صوراغان کشنی (وَلَا يُخَيِّبُ) امیدسز قیلماس الله تعالی (مَنْ رَجَاهُ) اوزندن امید ایتکان کشنی (وَاَنْشَدَنَا) شعر اوقودی بزلرگه (الشَّيْخُ) شیخ (الْاِمَامُ) امام اول (الْاَجَلُّ) الوغ اول (قِوَامُ الدِّينِ) دیننك تراکی اول (حَمَّادُ) حماد اسملی اول (بْنُ اِبْرَاهِيمَ) ابراهیم اوغلی اول (بْنِ اِسْمٰعِيلَ) اسمعیل

اوغلی اول (الصّفّاری) صفار بیر للك اول (الاَنصاری) مدینه اهل ندن اول (رحمه
اللّٰہ تعالیٰ) اللّه تعالی نك رحمتی بولغای ایدی آثار (املاء) یازلمش شعرنی (للقاضی)
قاضی اوچون (الخلیل) خلیل اسملی اول (بن احمد) احمد اوغلی (السّرخسی) سرخس
بیرلك (شعر) (اُخدم العلم) علمگه خدمت ایت سین (خدمة المستفید) فائده آلوچی
نك خدمت ایتوی کبی (وادم) دخی همیشه بول سین (درسه) علمنی آلوغه واوقوغه
(بفعل حمید) ماقتاولو اش برلن (اذا ما حفظت) هر قیچان یادقه آلساگ سین (شیئا)
علم دن برنرسه نی (اعده) قایتادان اوقوسین آنی (ثم اکده) مونك صوڭنده برکت
سین آنی (غایة التّأکید) بیك قاطی برکتو برلن (ثم علقه) مونك صوڭنده یاز سین اول
علمنی (کی تعود) قایتب قاراماقلغك اوچون (الیه) اول نرسه گه (والی درسه) دخی
اول حفظ قیلغان نرسه نی ایسکه تشروگه (علی التّأبید) منگولك اوزرینه (فاذا امنت
بس هر قیچان ایمین بولساك سین (منه) اول حفظ قیلغان نرسه دن (فواتا) اوتمكلك
یوزندن (فانتدب) بس آشق سین (بعده) اوشبونك صوڭنده (لشیٔ جدید)
یاڭا نرسه نی بلوگه وحاصل ایتوگه (مع تکرار ماتقدم) اولده گوسنی قات قات
اوقوبرلن (منه) اول درسلردن (اقتناء) کسب ایتو اوچون (لشأن هذا المزید)
اوشبو حاصل ایتوگه آشوغلغان علم نك شأننی (ذاکر النّاس) آدمیلرنی ذکر قیل سین
(بالعلوم) علملر برلن یعنی علم ایراتو برلن (لتحیی) تیرك بولماقلغنك اوچون منگو
بولغان تورکلك برلن (ولاتکن) دخی بولماسین (من اولی النّهی) عقل ایپالرندن
(ببعید) یراق بولماسین (ان کتمت) اگر یاشرساگ سین (العلوم) علملرنی
(انسیت) انتوبرلن جزا انورسون سین (حتّی لا تری) تاکه قیلنماس سون سین (غیر
جاهل) ناداندن باشقه دیب (وبلید) دخی احمقدان باشقه دیب (ثم الجمت) مونك
صوڭنده جکانلنمش بولورسون سین (فی القیامة) قیامت کوننده (نارا) اوطدان بولغان

جگان

جگان برلن (وَتَلْهِبَتَ) دخی یالقونلانمش بولورسون سین (بِالْعَذَابِ الشَّدِيد) قاطی
عذاب برلن (وَلَا بُدَّ) دخی چاره یوق دور (لِطَالِبِ الْعِلْم) علم استا گوچیگه (مِنَ الْمُذَاكَرَة)
علم نی ذکر قیلوشودان (وَالْمُنَاظَرَة) دخی بحث قیلوشودان (وَالْمُطَارَحَة) دخی برسی
ایکنچی سینه کلامنی تاشلاشودان (فَيَنْبَغِي) بس تیش بولور (أَنْ يَكُونَ) بولماقلق
بحث قیلوشوچیلار (بِالْانْصَافِ) انصاف برلن (وَالتَّأَنِّي) دخی آقر ونلق برلن (وَالتَّأَمُّل)
دخی اویلاو برلن (فَيَتَحَرَّزَ) بس صاقلانماقلق کیرك (عَنِ الشَّغَب) یاوزلقنی قوزغا
تودان (وَالْغَضَب) دخی آچودان (فَانَّ الْمُنَاظَرَةَ) بس درستلکده بحث قیلوشو
(وَالْمُذَاكَرَة) دخی ذکر قیلوشو (مُشَاوَرَةٌ) مشورت قیلوشودر (وَالْمُشَاوَرَةُ) دخی مشورة
قیلوشو (اِنَّمَا يَكُونُ) بودر موندان باشقه ایماس دربولور (لِاسْتِخْرَاجِ الصَّوَاب) توغریلقنی
وحقلقنی چغارو اوچون (وَذَلِكَ) اوشبو حقلقنی چغارو (اِنَّمَا يَحْصُلُ) بودر موندان باشقه
ایماس در حاصل بولور (بِالتَّأَمُّل) اویلاو برلن (وَالْانْصَافِ) دخی انصاف برلن (لَا)
حاصل بولماس (بِالْغَضَب) آچوبرلن (وَالشَّغَب) دخی یاوزلقنی قوزغاتوبرلن (وَاِنْ
كَانَتْ) اگر بولسه (نِيَّتُهُ) بحث قیلوشوچینک نیتی (مِنَ الْمُبَاحَثَة) بحث قیلوشودان
(اِلْزَامُ الْخَصْم) دعوی قیلوشوچی بولغان شریکنی ییکو وتیک توتوبولسه (وَقَهْره) دخی
شریکنه غالب بولو بولسه (لَا يَحِلُّ) حلال بولماس (ذَلِكَ) اوشبو بحث قیلوشو
(وَاِنَّمَا يَحِلُّ ذَلِكَ) بودر موندان باشقه ایماس در حلال بولور بحث قیلوشو (لِاظْهَارِ الْحَقّ)
حقلقنی اظهار اوچون (وَالتَّمْوِيه) تلبیس یعنی کشنی یالغان سوز قاتشدروب یا ئُلشتورو
(وَالْحِيلَة) دخی حقنی یاشرو (لَا تَجُوزُ) درست بولماس (فِيهَا) اول بحث قیلوشودا
(اِلَّا) مگر درست بولور (اِذَا كَانَ الْخَصْم) هرقیچان بولسه دعوی قیلوشوچی (مُتَعَنِّتًا)
یولداشنی یغونی تلاوچی بولسه (لَا طَالِبًا لِلْحَقّ) حقنی استا گوچی بولماسه (وَكَانَ)
دخی بولدی (مُحَمَّدُ) محمد بولدی (بْنُ يَحْيَى) یحیی اوغلی (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالَى) الله تعالى نك

رحمتی بولغای ایدی اول محمد بن یحیٰ غه (اِذاتَوَجَّهَ) هر قیچان ایرشسه (عَلَیهِ) اول
محمد گه (الْاَشْکالُ) سؤال (وَلَمْ یحْضُرْهُ) دخی حاضر بولماسه اول محمد بن یحیٰ غه (الْجَوابُ)
جواب (یَقُولُ) ایتەدر ایدی (مٰالَزِمْتُهُ) سین لازم اتکان نرسه (لاٰزِمٌ) لازم در (وَاَنَا)
حالبوکه مین (نٰاظِرٌ) فکر قیلغوچی مین (فیه) اول نرسه ده (وَفَوْقَ کُلِّ ذی عِلْمٍ) هر بر
علم ایباسی استنده بولغوچیدر (عَلیمٌ) عالم بولغوچیدر (وَفائِدَةُ الْمُطارَحَةَ) سیله
شونگ فائدەسی (وَالْمُنٰاظَرَةَ) دخی بحث قیلوشونگ فائدەسی (اَقْوىٰ) قوتلیراکدور
(مِنْ فائِدَةِ مُجَرَّدِ التَّکْرارِ) مجرد قات اوقونگ فائده سندن (لِاَنَّ) آنگ اوچون
درستلکده (فیه) بولغوچیدر سیله شوبرلن بحث قیلوشینگ هر برسنده (تَکْرارٌ) تکرار
بولغوچیدر (وَزِیادَةٌ) دخی تکراردن آرتوقلق بولغوچیدر (وَقیلَ) دخی ایتولدی
(مُطٰارَحَةُ سٰاعَةٍ) بر آز زمان مطارحه قیلو (خَیْرٌ) ایذ گوراکدر (مِنْ تَکْرارِ شَهْرٍ) بر آی
تکرار قیلودان (لٰکِنَّ) آلای بولسه دا (اِذاکانَ الْمُناظَرَةُ) هر قیچان بحث قیلوشو بولسه
(مَعَ مُنْصِفٍ) انصافلی آدم برلن (سَلیمِ الطَّبْعِ) طبیعتی سلامت بولغان (وَاِیاكَ)
صاقلان سین (وَالْمُذاکَرَةَ) ذکر قیلوشودان (مَعَ مُتَعَنِّتٍ) یولداشنی یغونی تلاگوچی
آدم برلن (غَیْرِ مُسْتَقیمِ الطَّبْعِ) طبیعتی توغری بولماغان آدم برلن (فَاِنَّ الطَّبیعَةَ)
بس درستلکده طبیعت (مُتَسَرِّقَةٌ) اورلاغوچیدر (وَالْاَخْلاقَ) دخی خلقلار (مُتَعَدِّیَةٌ)
اوتکوچیدر (وَالْمُجاوَرَةَ) دخی کورشیلك (مُؤَثِّرَةٌ) اثر اینکوچیدر (وَفِی الشِّعْرِ)
شعرده بولغوچیدر (الَّذی) آنداین شعرکه (ذَکَرَهُ) ذکر قیلدی اول شعرنی
(خَلیلٌ) خلیل ذکر قیلدی (بْنُ اَحْمَدَ) احمد اوغلی اول (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعالیٰ) الله تعالی
نگ رحمتی بولغای ایدی اول خلیل گه (فَوائِدُ کَثیرَةٌ) کوب فائدەلر بولغوچیدر اول
شعرده (قیلَ) ایتلدی (اَلْعِلْمُ) علم (مِنْ شَرْطِهِ) علمنگ شرطندان دور (لِمَنْ)
شول کشی اوچون (خَدَمَهُ) خدمت ایتدی اول علم گه (اَنْ یَجْعَلَ) قیلماقلق (النّاسَ)

آدميلرنی (كُلّهُمْ) بارچەسنك (خَدَمَه) علم گەخدمت ايتکان کشيگەخدمتچی لر قيلماقلق (وَيَنْبَغِی) تييش بولور (لِطَالِب الْعِلْمِ) علم استاگوچيگه (اَنْ يَكُونَ) بولماقلق (مُتأمّلاً)اويلاغوچی(فِی جَمِيعِ الْاَوْقَاتِ) بارچه وقتلاردا (فِی دَقَائِقِ الْعِلْمِ) علم نىك نچکەلرنك (وَيَعْتَادَ) دخی عادتلنمك کيرك (ذٰلِكَ) اوشبو علم نىك نچکەلرنك اويلاوغه (فَاِنَّمَا يُدْرَكُ) بودرموندان باشقه ايماس دربلنور (الدَّقَائِقُ) علم نىك نچکەلری (بِالتَّأمُّلِ) اويلاوبرلن (وَلِهٰذَا) اوشبونك اوچون (قِيلَ) ايتلدی (تَأمَّلْ) اويلاسين (تُدْرِكُ) مرادقه ايرشرسون وبلورسون (وَلَابُدَّ) دخی چارەيوق (مِنَ التَّأمُّلِ) اويلاودن (قَبْلَ الْكَلَامِ) سيلاشودن بورون (حَتّٰى يَكُونَ) تابولسون اوچون (صَوَابًا) توغری (فَاِنَّ الْكَلَامَ)بس درستلکك سوز (كَالسَّهْمِ)اوق کبيدر (فَلَابُدَّ) بس چارەيوق دور (مِنْ تَقْوِيمِه) سوزنىك اوقنی توغری قيلودان (بِالتَّأمُّلِ) اويلاوبرلن (قَبْلَ الْكَلَامِ) سيله شودن بورون (حَتّٰى يَكُونَ) بولسون اوچون (مُصِيبًا) مقصودگه توغری ايرشکوچی (وَقَالَ) دخی ايتدی فقه ايياسی (فِی اُصُولِ الْفِقْهِ) فقه اصولنك (هٰذَا) اوشبو (اَصْلٌ كَبِيرٌ) الوغ نيگز دردیدی (وَهُوَ) اول هذا دان مراد (اَنْ يَكُونَ) بولماقلقدر (كَلَامُ الْفَقِيهِ) فقيەنىك سوزی (فِی الْمُنَاظَرَة) بحث قيلوشودا (بِالتَّأمُّلِ) اويلاوبرلن (قِيلَ) ايتلدی (رَأْسُ الْعَقْلِ) عقلنىك باشی (اَنْ يَكُونَ الْكَلَامُ) سوزنىك بولماقلغيدر (بِالتَّثَبُّتِ) آقرونلق برلن (وَالتَّأمُّلِ) دخی اويلاوبرلن (قَالَ قَائِلٌ) اينکوچی آدم ايتدی (اُوصِيكَ) بيورامون سيگادیدی (فِی نَظْمِ الْكَلَامِ) سيلەشونك نظمنك (بِخَمْسَةٍ) بش تورلی نرسەبرلن (اِنْ كُنْتَ) اگر بولساك سين (لِلْمُوصِی الشَّفِيقِ) شفقت قيلوب وصيت ايتکان کشيگه (مُطِيعًا) بوی صونوچی (لَا تَغْفُلَنَّ) البته غافل بولماسين (سَبَبَ الْكَلَامِ) سوزنك سببندان (وَوَقْتَهُ) دخی سوزنىك وقتندان (وَالْكَيْفَ) دخی سوزنك صفتندان (وَالْكَمَّ) دخی سوزنىك مقدارندان (وَالْمَكَانَ) دخی

سوزنک اورننداان (جَمِیعًا) بارچه سنداان (یعنی سوز سویله ساك سبینی اورننی وقتنی صفتنی مقدارنی بلب سویله (وَیَکُونَ) دخی علم ایرانوچیگه بولمافلق تیش (مُسْتَفِیدًا) فائدلنوچی (فِی جَمِیعِ الْأَحْوَالِ) بارچه حاللرده (وَالْأَوْقَاتِ) دخی بارچه وقتلاردا (مِنْ جَمِیعِ الْأَشْخَاصِ) بارچه کشیلردن (قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ) ایندی الله‌تعالی‌نک رسولی (صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی) الله‌تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی (عَلَیْهِ) اول رسول‌الله اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله‌تعالی‌نک سلامی بولغای ایدی (الْحِکْمَةُ) فائده وضررلارنی بلو (ضَالَّةُ الْمُؤْمِنِ) مسلمان‌نک یوغالتقان نرسه سیدر (أَیْنَمَا) قایو اورنده (وَجَدَهَا) تابسه اول یوغالتقان نرسه سنی (أَخَذَهَا) آلور آنی (وَقِیلَ) دخی ایتلدی (خُذْ) توت وآل‌سین (مَاصَفَا) صاف بولغان نرسه‌نی (وَدَعْ) دخی قوی سین (مَاکَدَرَ) بوزوقلق بزلن قاتشقان نرسه‌نی (وَسَمِعْتُ) اشتدم مین دی مصنف ایته (الشَّیْخَ) شیخ‌نی (الْإِمَامَ) امام اول (الْأَجَلَّ) الوغ اول (الْأُسْتَاذَ) استاذ اول (فَخْرَ الدِّینِ) فخرالدین اسملی اول (الْکَاشَانِی) کاشان‌گه نسبت بیرلمش اول (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله‌تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی. آثار (یَقُولُ) اینور بولدی (کَانَتْ) بولدی (جَارِیَةُ أَبِی یُوسُفَ) امام ابویوسف‌نک جاریه‌سی (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله‌تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی امام ابویوسف‌گه (أَمَانَةً) امانت بولدی (عِنْدَ مُحَمَّدٍ) امام محمد قاشنده (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله‌تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی امام محمدگه (فَقَالَ) بس ایتدی امام محمد (لَهَا) اول جاریه‌گه (هَلْ تَحْفَظِینَ) ایا یادقه آلدوکمه سین (مِنْ أَبِی یُوسُفَ) امام ابویوسف دان (فِی الْفِقْهِ) فقه‌ده (شَیْئًا) بر نرسه‌نی (قَالَتْ) ایتدی جاریه (لَا) یادقه آلمادوم (إِلَّا) لکین (أَنَّهُ) درستلکده امام ابویوسف (کَانَ) بولدی (یُکَرِّرُ) تکرارلار بولدی (وَیَقُولُ) دخی ایتور بولدی (سَهْمُ الدَّوْرِ) دوران قیلماق الوشی (سَاقِطٌ) تشکوچیدر دیو (فَحَفِظَ) بس یادلادی امام محمد (ذٰلِكَ) اوشبو مسئله‌نی (مِنْهَا) اول جاریه‌دان یعنی کنیزاك قزدان (وَکَانَتْ)

دخی بولغان ایدی (تِلْكَ الْمَسْئَلَةُ) اوشبو مسئله (مُشْكِلَةٌ) مشکل بولغان ایدی (عَلٰی مُحَمَّدٍ) امام محمد اوزرینه (فَارْتَفَعَ) بس کوتارلدی (اِشْكَالُهُ) امام محمدنك مشکل مسئله‌سی (بِهٰذِهِ الْكَلِمَةِ) اوشبو جاریه‌دان اشتکان سوز برلن (فَعَلِمَ) بس بلندی (اَنَّ الْاِسْتِفَادَةَ) درستلکده فائده آلو (مُمْكِنَةٌ) ممکن در (مِنْ كُلِّ اَحَدٍ) هر بر کشیدن (وَلِهٰذَا) اوشبونك اوچون یعنی فائده آلو هر کشیدن ممکن بولغانلقی اوچون (قَالَ اَبُو يُوسُفَ) ایتدی امام ابو یوسف (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالی نك رحمتی بولغای ایدی ابو یوسف گه (حِينَ قِيلَ) ایتلگان وقتده (لَهُ) اول ابو یوسف گه (بِمَ) نرسه سببلی (اَدْرَكْتَ الْعِلْمَ) علم گه ایرشدك دیو (قَالَ) ایتدی امام ابو یوسف (مَا اسْتَنْكَفْتُ) عارلنمادوم مین (مِنَ الْاِسْتِفَادَةِ) فائده آلودان یعنی ایرانودن (وَمَا بَخِلْتُ) دخی ساران بولمادوم مین (مِنَ الْاِفَادَةِ) فائده بیرودن یعنی ایراتودن (قِيلَ) ایتلدی (لِابْنِ عَبَّاسٍ) حضرت عباس اوغلی عبد الله غه (رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی) الله تعالی راضی بولغای ایدی (عَنْهُمَا) عباس برلن اوغلندان (بِمَ) نرسه سببلی (اَدْرَكْتَ) ایرشدك سین (الْعِلْمَ) علم گه (قَالَ) ابن عباس ایتدی (بِلِسَانٍ سَئُولٍ) بیك صوراغوچی تل برلن (وَقَلْبٍ عَقُولٍ) بیك عقللی قلب برلن دیدی (وَاِنَّمَا سُمِّيَ) بودر موندان باشقه ایماس دور آتالوندی (طَالِبُ الْعِلْمِ) علم استاغوچی شکرتلرنی (مَاتَقُولُ) مَاتَقُولُ دیو مَاتَقُولُ نرسه ایته‌سون معناسنده (لِكَثْرَةِ مَا يَقُولُونَ) ایتکان نرسه‌لری کوب بولغانلقی اوچون (فِي الزَّمَانِ الْاَوَّلِ) اول زمانده (مَاتَقُولُ) نرسه ایته‌سون دیو (فِي هٰذِهِ الْمَسْئَلَةِ) اوشبو مسئله‌ده (وَاِنَّمَا تَفَقَّهَ) بودر موندان باشقه ایماس در فقه علمنده بیك عالم بولدی (اَبُو حَنِيفَةَ) امام اعظم (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰی) الله تعالی نك رحمتی بولغای ایدی امام اعظم گه (بِكَثْرَةِ الْمُطَالَعَةِ) مطالعه‌نك کوبلکی برلن (وَالْمُذَاكَرَةِ) دخی ذکر قیلونك کوبلکی برلن (فِي دُكَّانِهِ) کیبتنده (حِينَ كَانَ) بولغان زمانده (بَزَّازًا) کییم صاتوچی (فَبِهٰذَا) بس اوشبونك برلن (يُعْلَمُ) بلنور

(اَنَّ تَحصِيلَ الْعِلمِ) درستلكك علم حاصل اينو (وَالْفِقه) دخى فقه علمنى حاصل اينو (يَجْتَمِع) جيولادور ايكان (مَعَ الْكَسْبِ) كسب اينو برلن (وَكَانَ) دخى بولدى (اَبُوحَفص الْكَبِير) ابوحفص الكبير بولدى (يَكْتَسِبُ) كسب ايتار بولدى (وَيُكَرِّرُ) دخى تكرارلار بولدى (الْعُلُومَ) علم لرنى (فَاِذَا كَانَ) بس هر قيچان بولسه (كَذٰلِكَ) اوشنداق يعنى علم استاوبرلن كسب اينو برگه ممكن بولسه (لَابُدَّ) چاره يوقدور (لِطَالِبِ الْعِلمِ) علم استاگوچيگه (مِنَ الْكَسْبِ) كسبدن (لِنَفَقَةِ عِيَالِهِ) ابو جماعتى نڭ نفقه سى اوچون (وَغَيْرِه) دخى موندان باشقه نفقه سى لازم بولغان كشيلر اوچون (فَلْيَكْتَسِبْ) بس كسب ايتسون (وَلْيُكَرِّرْ) دخى علمنى تكرارلاسون (وَلَايَكْسَلْ) دخى يالقاو بولماسون (وَلَيْسَ) يوقدر (لِصَحِيحِ الْعَقْلِ) عقلى سلامت بولغان كشى اوچون (وَالْبَدَنِ) دخى تنى سلامت بولغان كشى اوچون (عُذْرٌ) عذر يوقدر (فِى تَرْكِ التَّعَلُّمِ) علم ايرانونى قويوده (وَالتَّفَقُّه) دخى فقه علمنى ايرانونى قويوده (فَاِنَّهُ) بس درستلكك علم استاگوچى (لَايَكُونُ) بولماس (اَفْقَرَ) ياريراق (مِنْ اَبِى يُوسُفَ) امام ابويوسف دان (رَحِمَهُ اللّٰه) الله تعالى ننك رحمتى بولغاى ايدى ابويوسف گه (وَلَمْ يَمْنَعْهُ) طيمادى امام ابويوسفنى (ذٰلِكَ) اوشبو فقيرلكى (مِنَ التَّفَقُّه) فقه علمنى ايرانودن (فَمَنْ كَانَ) بس بر كشينك بولسه (لَهُ) اول كشينك (مَالٌ كَثِيرٌ) كوب مالى (فَلْيَغْتَنِمْ) بس غنيمت بلسون (اَوْقَاتَهُ) وقتلارنى (وَلْيَشْتَغِلْ) دخى شغللنسون (بِالْعِلْمِ) علم برلن (وَيَصْرِفُ) دخى صرف قيلور (مِنْ مَالِه) مالندان (فِى تَحْصِيلِ الْعِلْمِ) علم حاصل اينوده (لِقَوْلِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ) پيغمبر عليه السلام نڭ سوزى بولغانلقى اوچون (فَنِعْمَ الْمَالُ الصَّالِحُ) نى خوشدر ايذگو مال (لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ) ايذگو ايراوچون (قِيلَ) ايتلدى (لِعَالِمٍ) عالم كشى گه (بِمَ) نرسه سببلى (اَدْرَكْتَ الْعِلْمَ) علم كه ايرشدڭ سين (قَالَ) ايتدى بوعالم (بِاَبٍ غَنِيٍّ) باى آتابرلن ديدى (لِاَنَّهُ) آننك اوچون درستلكك باى آتا (يَنْتَفِعُ) فائدەلنور (بِه) اول آتابرلن (اَهْلُ الْعِلْمِ) علم اهلى (وَالْفَضْلِ) دخى فضيلت

اهلى

اهلی (وَانَّهُ) دخی درستلکنی احسان (سَبَبٌ) سبب در (لزیادة العلم) علمننك آرتو وینه (لَانَّهُ) آننك اوچون درستلکنی احسان (شُكْرٌ) شکر لسکدر (عَلٰی نعمة العقل) عقل نعمتی اوزرینه (والعلم) دخی علم نعمتی اوزرینه (وانّه) دخی درستلکنی شکر (سَبَبُ الزیادة) علمننك آرتو وینه سبب در (قیل) ایتلدی (قال ابوحنیفة) ایتدی امام اعظم دیو (رحمه الله) الله تعالی ننك رحمتی بولغای ایدی امام اعظم گه (انّما ادركت) بودرمونداین باشقه ایماس در ایرشدم مین (العلمَ) علم گه (بالحمد لله) الله تعالی گه حمد ایتو برلن (والشكر له) دخی الله تعالی گه شکر قیلو برلن (فكلّما فهمتُ) پس قایوغنه زمان فهم ایتسام (ووفقت) دخی موافق قیلنمش بولسام (علی فقه) فقه اوزرینه (وحكمة) دخی حکمت اوزرینه (فقلتُ) پس ایتدم مین (الحمد لله) الحمد لله دیو (فازداد) پس آرتدی (علمی) منم علمم (وهكذا) دخی اوشنداق (ینبغی) تیش بولور (لطالب العلم) علم استاگوچیگه (ان یشتغل) شغل لنمکلك (بالشكر) شکر قیلو برلن (باللسان) تل برلن (والاركان) دخی اعضالار برلن (والجنان) دخی قلب برلن (والمال) دخی مال برلن (ویری) دخی بلمك کیرك (الفهم) آکلاونی (والعلم) دخی بلونی (والتوفیق) دخی توفیقنی (من الله تعالی) الله تعالی دن دیو (ویطلب الهدایة) دخی توغری یولغه کونولونی استامکلك کیرك (من الله تعالی) الله تعالی دن (بالدعاء) دعاء برلن (له) اول الله تعالی گه (والتضرع) دخی یالبارو برلن (الیه) اول الله تعالی گه (فانه تعالی) پس درستلکنی الله تعالی (هادی من) شول کشنی توغری یولغه کوندرگوچیدر (استهداه) توغری یولغه کونولونی استادی اول کشی الله تعالی دن (فاهل الحق) پس حق اهلی (وهم) اول حق اهلی (اهل السنة والجماعة) اهل السنت والجماعت در (طلبوا) استادیلر (الحقّ) حقنی (من الله تعالی) الله تعالی دن (الحقّ) ثابت اول الله تعالی (المبین) حق برلن باطلنی ظاهر قیلغوچی (الهادی) توغری یولغه کوندرگوچی الله تعالی (العاصم) صاقلاغوچی اول الله تعالی (فهداهم الله تعالی)

بس توغر يلقغه كوندردى الله تعالى اهل السنت والجماعتنى (وَعَصَمَهُمْ) دخى صاقلادى
الله تعالى اهل السنت والجماعتنى (عَنِ الضَّلَالَةِ) آزغوسقدان (وَاَهْلُ الضَّلَالَةِ) آزغوسق
اهلى بولغان مذهبلر (اَعْجَبُوا) تاياندیلار (بِرَأْيِهِمْ) عقللارينه وفكرلرينه (وَعَقْلِهِمْ)
دخى عقللارينه (وَطَلَبُوا) دخى استاديلر (الْحَقَّ) حقنى (مِنَ الْمَخْلُوقِ الْعَاجِزِ) عاجز
بولغان مخلوقدان (وَهُوَ) عاجز بولغان مخلوق (الْعَقْلُ) عقلدر (لِاَنَّ الْعَقْلَ) آننك اوچون
درستلكه عقل (لَا يُدْرِكُ) بلماس (جَمِيعَ الْاَشْيَاءِ) بارچه شيلرنى (كَالْبَصَرِ) كوزكبى
(لَا يُبْصِرُ) كورماس (جَمِيعَ الْاَشْيَاءِ) بارچه شيلرنى (فَحُجِبُوا) بس پرده لنمش بولديلار
باطل مذهبلر (وَعَجَزُوا) دخى عاجز بولديلار (وَضَلُّوا) دخى آزديلار (وَاَضَلُّوا) دخى
كشيلرنى ده آزدرديلر (قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ) ايتدى الله تعالى ننك رسولى (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى)
الله تعالى تنك رحمتى بولغاى ايدى (عَلَيْهِ) اول رسول الله اوزرينه (وَسَلَّمَ) دخى الله تعالى نك
سلامى بولغاى ايدى (الْعَاقِلُ) عقللى كشى (مَنْ) شول كشيدر (عَمِلَ) عمل قيلدى
(بِعِلْمِهِ) اوزينك علمى برلن (وَالْغَافِلُ) دخى غافل كشى (مَنْ) شول كشيدر (عَمِلَ)
عمل قيلدى (بِعَقْلِهِ) عقلى برلن (وَيَعْرِفُ) دخى بلوتيش (عَجْزَ نَفْسِهِ) اوزينك
عاجزلكنى (قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ) ايتدى پيغمبر عليه السلام (مَنْ عَرَفَ) بر كشى بلسه (نَفْسَهُ)
اوزينى (فَقَدْ عَرَفَ) بس تحقيق بلدى (رَبَّهُ) ربسنى (فَاِذَا عَرَفَ) بس هر قيچان بلسه
(عَجْزَ نَفْسِهِ) اوزينك عاجزلكنى (عَرَفَ) بلور (قُدْرَةَ اللّٰهِ تَعَالٰى) الله تعالى نك
قادرلكنى (وَلَا يَعْتَمِدُ) دخى طيانماس (عَلٰى نَفْسِهِ) اوزى اوزرينه (وَعَقْلِهِ) دخى
عقلى اوزرينه (بَلْ يَتَوَكَّلُ) بلكه تابشرور اشلرنى (عَلَى اللّٰهِ تَعَالٰى) الله تعالى اوزرينه
(وَيَطْلُبُ) دخى استار (الْحَقَّ) حقنى (مِنْهُ) اول الله تعالى دن (وَمَنْ يَتَوَكَّلْ) كمدر
اشلرنى تابشرسه (عَلَيْهِ تَعَالٰى) الله تعالى اوزرينه (فَهُوَ) بس اول الله تعالى (حَسْبُهُ)
يتا كيدر اول كشيگه (وَيَهْدِيهِ) دخى كوندرر الله تعالى اول كشينى (اِلٰى صِرَاطٍ

مستقيم

مُسْتَقِيمٍ) توغری یولغه (وَمَنْ كَانَ) بر کشینك بولسه (لَهُ) اول کشینك (مَالٌ)مالی
(فَلَا يَبْخَلْ) بس ساران بولماسون (بِهِ) اول مال برلن (وَيَنْبَغِي) دخی تیش بولور
(أَنْ يَتَعَوَّذَ) الله تعالی گه صغنماقلق (مِنَ الْبُخْلِ) سارانلقدن (قَالَ النَّبِيُّ) ایتدی
پیغمبر (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى) الله تعالی نك رحمتی بولغای ایدی (عَلَيْهِ) اول رسول الله غه
(وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی نك سلامی بولغای ایدی (أَيُّ دَاءٍ) نیندی در آورو (أَدْوَءُ)
آورراقدور (مِنَ الْبُخْلِ) سارانلقدن (وَكَانَ) دخی بولدی (أَبُو الشَّيْخِ) ابو الشیخ
(الْإِمَامُ) اماماول (الْأَجَلُّ) الوغ اول (شَمْسُ الْأَئِمَّةِ الْحَلْوَانِي) حلوان امام لارینگ
قویاشی اول (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالی نك رحمتی بولغای ایدی آثار (فَقِيرًا) یارلی
بولدی (يَبِيعُ) صاتار بولدی (الْحَلْوَا) حلوانی (وَكَانَ) دخی بولدی (يُعْطِي) بیرر
بولدی (الْفُقَهَاءَ) عالم لرگه (مِنَ الْحَلْوَاءِ) حلوادان (فَيَقُولُ) بس ایتور بولدی
(أُدْعُوا) دعاء قیلوڭز لار (لِابْنِي) اوغلوم اوچون (فَبِبَرَكَةِ جُودِهِ) امام شمس الائمه نك
جومار دلغی برکاتندن (وَاعْتِقَادِهِ) دخی اعتقادی برکاتنده (وَشَفَقَتِهِ) دخی عالم لرگه شفقتی
برکاتندن (وَتَضَرُّعِهِ) دخی یالبارووی برکاتندن (إِلَى اللّٰهِ تَعَالَى) الله تعالی گه (نَالَ) ایرشدی
(ابْنُهُ) امام شمس الائمه نك اوغلی (مَانَالَ) ایرشکان نرسه سینه(وَيَشْتَرِي)دخی صاتوب
آلو تیش (الْكُتُبَ) کتابلارنی (بِالْمَالِ) مال برلن (وَيَسْتَكْتِبُ) دخی یازدرماقلق
تیش مال برلن (فَيَكُونُ) بس بولور (عَوْنًا) یاردم بولور (عَلَى الْعِلْمِ) علم اوزرینه
(وَالتَّفَقُّهِ) دخی فقه علمی اوزرینه(وَقَدْ كَانَ)تحقیق بولدی(لِمُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ)حسن اوغلی
امام محمد اوچون(مَالٌ كَثِيرٌ) کوب مال بولدی(حَتَّى كَانَ)تا بولدی(لَهُ)اول امام محمد اوچون
(ثَلَثَمِائَةِ)اوچ یوز(مِنَ الْوُكَلَاءِ)وکیل لردن(عَلَى مَالِهِ)مالی اوزرینه(فَأَنْفَقَ)بس صرف ایتدی
اول محمد بن الحسن (كُلَّهُ) مالینگ بارچه سنی (فِي الْعِلْمِ) علمده (وَالْفِقْهِ)دخی فقه علمنده
مثلا کتابلار صاتوب آلوب شکرتلرنی استاذلارنی درمتلب(وَلَمْ يَبْقَ) دخی قالمدی (لَهُ)

اول محمد بن الحسن اوچون (ثَوْبَ نَفِيسٌ) بخشی کییم (فَرَأَهُ) بس کوردی محمد بن الحسن نی (أَبُو يُوسُفَ) امام ابو يوسف کوردی (فِي ثَوْبِ خَلَقٍ) ایسکی کییمده (فَاَهْدى) بس هدیه قیلدی امام ابو یوسف (اِلَيْهِ) اول محمد بن الحسن گه (أَثْوَابًا نَفِيسَةً) بخشی و کورکام کیملر (فَلَمْ يَقْبَلْهَا) بس قبول اتمادی محمد بن الحسن اول کیملر نی (وَقَالَ) دخی ایتدی (عُجِّلَ) آشقدرلدی یعنی دنیاده بیرلدی (لَكُمْ) سزلرگه (وَأُجِّلَ) کیچکترلدی (لَنَا) بزلرگه یعنی آخرتده بیرلچك دیو (وَلَعَلَّهُ) گمان قیلامون مین اول محمد نی (اِنَّمَا لَمْ يَقْبَلْهَا) بودور موند ان باشقه ایماس در قبول اتمادی نفیس کیملرنی، (وَاِنْ كَانَ) گرچه بولسه دا (قَبُولُ الْهَدِيَّةِ) هدیه نی قبول اینو (سُنَّةً) سنت بولسه ده (لِمَا) شول نرسه اوچون قبول اتمادی (رَأَى) بلدی اول محمد (فِي ذٰلِكَ) اوشبو کییملرنی قبول اینوده بولغو چیدر (مَذَلَّةٌ) خورلق (لِنَفْسِهِ) اوزینه (وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ) دخی ایتدی پیغمبر علیه السلام (وَلَيْسَ) کورکام ایماس (لِلْمُؤْمِنِ) مسلمان اوچون (اَنْ يُذِلَّ) خورلقغه تشرمکلك (نَفْسَهُ) اوزینی (وَحُكِيَ) حکایت قیلندی (اَنَّ الشَّيْخَ) درستلکده شیخ (فَخْرَ الْاِسْلَامِ) فخر الاسلام اسملی اول (الْاَرْسَابَنْدِى) ارسابند بیرلك (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی نك رحمتی بولغای ایدی آثار (جَمَعَ) جیدی (قُشُورَ الْبِطِّيخِ) قاون قابقلارون (الْمُلْقَاةَ) تاشلانمش اول قابقلار (فِي مَكَانٍ خَالٍ) بوش بولغان اورونغه (فَاَكَلَهَا) بس آشادی اول قابقلار نی (فَرَأَتْهُ) بس کوردی اول فخر الاسلامنی (جَارِيَةٌ) بر کنیزاك قز (فَاَخْبَرَتْ) بس خبر بیردی اول جاریه (بِذٰلِكَ) اوشبو اشنی (مَوْلَاهَا) خواجه سینه (فَاتَّخَذَ) بس توتدی اول خواجه (لَهُ) اول فخر الاسلام اوچون (دَعْوَةً) انداو یعنی طعاملر حاضرله دی (فَدَعَاهُ) بس چاقردی اول فخر الاسلام نی (اِلَيْهَا) اول دعوة که (فَلَمْ يَقْبَلْ) بس دعوتنی قبول اتمادی فخر الاسلام (لِهٰذَا) اوشبو اوزینی خورلقغه تشرماس اوچون (وَهٰكَذَا) دخی اوشنداق (يَنْبَغِي) تیشلی بولور (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچیگه (اَنْ يَكُونَ) بولماقلق (ذَا هِمَّةٍ عَالِيَةٍ) بلند همت

ایماسی

ایباسی (اِنْ لَا یَطْمَعَ) طمع قیلماس سزلق (فی اَمْوَالِ النَّاسِ) آدملرنک ماللارونده
(قَالَ) ایتدی (النَّبِی) پیغمبر (صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی) الله تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی
(عَلَیْهِ) اول پیغمبر اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی‌نک سلامی بولغای ایدی (اِیَّاكَ)
صاقلان‌سین (وَالطَّمَعَ) طمع دن (فَاِنَّهُ) بس درستلکده طمع (فَقْرٌ حَاضِرٌ) حاضر بولغان
یارلیلقدر (وَلَا یَبْخَلَ) دخی ساران بولماس سزلق تیش (بِمَا عِنْدَهُ) اوزینک قاشنده
بولغان نرسه‌برلن (مِنَ الْمَالِ) مالدان (بَلْ یُنْفِقُ) بلکه صرف اتمکلك کیرك (عَلٰی نَفْسِهِ)
اوزینه (وَعَلٰی غَیْرِهِ) دخی باشقه کشی اوزرینه (وَقَالَ عَلَیْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ) ایتدی
پیغمبر علیه السلام (النَّاسُ) آدمیلر (کُلُّهُمْ) بارچه‌سیده (فِی الْفَقْرِ) فقیرلکده‌در (مَخَافَةَ
الْفَقْرِ) فقیرلکدن قورقب (وَکَانَ) بولدی آدملر (فِی الزَّمَنِ الْاَوَّلِ) اول زمانده
(یَتَعَلَّمُونَ) ایرانورلر بولدیلار (الْحِرْفَةَ) هنرنی (ثُمَّ یَتَعَلَّمُونَ) مونک صوکنده ایرانور
بولدیلار (الْعِلْمَ) علمنی (حَتّٰی لَا یَطْمَعُوا) طمع قیلماسونلار اوچون (فِی اَمْوَالِ النَّاسِ)
آدمیلرنک ماللارنده (وَفِی الْحِکْمَةِ) دخی حکمتکه دلالت قیلا تورغان سوزده کیلدی
(مَنِ اسْتَغْنٰی) برکشی بایلق استاسه (بِمَالِ النَّاسِ) آدمیلر مالی برلن (اِفْتَقَرَ) فقیر بولور
(وَالْعَالِمُ) عالم کشی (اِذَا کَانَ) هر قیچان بولسه (طَمَّاعًا) طمع قیلوچی (لَمْ یَبْقَ)
قالماس (لَهُ) اول عالم کشی اوچون (حُرْمَةُ الْعِلْمِ) علم حرمتی قالماس (وَلَا یَقُولُ) دخی
ایتماس اول عالم (بِالْحَقِّ) حقلق برلن (وَلِهٰذَا) اوشبونک اوچون یعنی طمع حرمتنی
بترکان اوچون (کَانَ) بولدی (یَتَعَوَّذُ) الله‌غه صغنور بولادی (صَاحِبُ الشَّرْعِ) شریعت
ایباسی محمد علیه السلام (عَلَیْهِ) اول محمد علیه السلام اوزرینه بولسون (السَّلَامُ) سلام
(مِنْهُ) اول طمع دن صغنور بولدی (وَیَقُولُ) دخی ایتور بولادی (اَعُوذُ) صغنامون مین
دیو (بِاللّٰهِ) الله تعالی‌گه (مِنْ طَمَعٍ) طمع دن (یُدْنِی) یاقین قیلور اول طمع (اِلٰی طَبْعٍ
شَنِیعٍ) عیب وقباحت بولغان طبیعت‌گه (وَیَنْبَغِی) دخی تیش بولور (لِلْمُؤْمِنِ) مسلمان

کشیگه (أَنْ لا یَرْجُو) امید اتماس سزلك (اِلّا) مگر امید ایتار (مِنَ اللّٰهِ تَعالٰی) الله تعالی دن گنه
(وَلا یَخافُ) دخی قورقماس سزلق تیش بولور (اِلّا) مگر قورقار (مِنْهُ) الله تعالی دن گنه
(وَیَظْهَرُ) دخی بلنور (ذٰلِكَ) اوشبو الله تعالی دن گنه امید ایتوب الله تعالی دن گنه قورقو
(بِمُجاوَزَةِ حَدِّ الشَّرْعِ) شریعت چیگندن اوتوبرلن (وَعَدَمِها) دخی شریعت چیگندن
اوتماو برلن (فَمَنْ عَصَی اللّٰهَ تَعالٰی) بس بر کشی گناهلی بولسه الله تعالی گه (خَوْفًا مِنَ
الْمَخْلُوقِ) بنده دن قورقب (فَقَدْ خافَ) بس تحقیق قورقدی اول کشی (غَیْرَ اللّٰهِ تَعالٰی)
الله تعالی دن باشقه دان (فَاِذا لَمْ یَعْصِ اللّٰهَ) بس هرقیچان گناهلی بولماسه الله تعالی گه (لِخَوْفِ
الْمَخْلُوقِ) بنده دن قورقب (وَراقَبَ) دخی دایمچیلق قیلسه (حُدُودَ الشَّرْعِ) شریعتنگ
چیگلرینه (فَلَمْ یَخَفْ) بس قورقمادی اول کشی (غَیْرَ اللّٰهِ تَعالٰی) الله تعالی دن باشقه دان
(وَكَذٰلِكَ) اوشنداق درحکم (فِی جانِبِ الرَّجاءِ) امید ایتو جانبنده یعنی بنده دن امید
ایتوب الله تعالی گه گناه قیلسه غیر الله دان قورقغان بولا اگر بنده دن امید ایتوب الله تعالی گه
گناه قیلماسه الله تعالی دن گنه قورقغان بولا (وَیَنْبَغِی) دخی تیش بولور (لِطالِبِ الْعِلْمِ)
علم استاگوچیگه (أَنْ یَعُدَّ) صاناماقلق (وَیُقَدِّرَ) دخی چیکلماکلك (لِنَفْسِهِ) اوزی
اوچون (تَقْدِیرًا) چیکنی (فِی التَّكْرارِ) تکرارلاوده (فَاِنَّهُ) بس درسنلکنگ شأن (لا یَسْتَقِرُّ)
قرارلانماس (قَلْبُهُ) اول کشینینگ کوکلی (حَتّٰی یَبْلُغَ) تا ایرشماینچه (ذٰلِكَ الْمَبْلَغَ) اوشبو
مقدارغه (وَیَنْبَغِی) دخی تیش بولور (اَنْ یُكَرِّرَ) تکرارلاماقلق (سَبَقَ الْأَمْسِ) اوتکان کیچگی
سبقنی (خَمْسَ مَرّاتٍ) بش مرتبه (وَالسَّبَقَ الَّذِی قَبْلَ الْأَمْسِ) دخی اوتکان کیچدن بورون
بولغان سبقنی (أَرْبَعًا) دورت مرتبه (وَالسَّبَقَ الَّذِی قَبْلَهُ) دخی اول ایکنچی کیچدن بورون
بولغان سبقنی (ثَلٰثًا) اوچ مرتبه (وَالَّذِی قَبْلَهُ) دخی اوچونچی کیچدن بورون بولغان سبقنی
(اِثْنَیْنِ) ایکی مرتبه (وَالَّذِی قَبْلَهُ) دخی دورتنچی کیچدن بورون بولغان سبقنی (واحِدًا)
بر مرتبه (فَهٰذا) بس اوشبو ترتیبچه تکرار قیلو (أَدْعٰی) اندا گوچیراکدر (اِلَی التَّكْرارِ)

تکرار قیلوغه (وَالْحِفْظ) دخی یادقه آلوغه (وَیَنْبَغی) دخی لایق بولور (اَنْ لاٰیَعْتٰادَ) عادة اتماس سزلك (الْمُخٰافَتَةَ) یاشرنلکنی (فی التَّکْرٰارِ) تکرار قیلودہ (لِاَنَّ الدَّرسَ) آنک اوچون درس (وَالتَّکْرٰارَ) دخی تکرار قیلو (یَنْبَغی) تیش بولور (اَنْ یَکُونَ) بولماقلق (بِقُوَّة) قوہ برلن (وَنَشٰاطٍ) دخی شادلق برلن (وَلاٰیَجْهَرُ) دخی قچقرماس تکرار قیلغانده (جَهْرًا) شوندا این قچقرو برلن (یُجْهِدُ) مشقت لندرر (نَفْسَهُ) او زینی (کَیْلاٰ یَنْقَطِعَ) کسلمه‌سون اوچون (عَنِ التَّکْرٰارِ) تکرار قیلودان (وَالنَّشٰاطِ) دخی شادلقدان (فَخَیْرُ الْاُمُورِ) آنک ایچون اشلرنک ایذگوراکی (اَوْسَطُهٰا) اورطاچه‌سیدر (وَحُکِیَ) حکایت قیلندی (اَنَّ اَبٰایُوسُفَ) درستلکده امام ابو یوسف (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالی نک رحمتی بولغای ایدی امام ابو یوسف گه (کٰانَ) بولدی (یُذٰاکِرُ) ذکر قیلوشور بولدی (مَعَ الْفُقَهٰاءِ) عالم‌لر برلن (بِقُوَّة) قوہ برلن (وَنَشٰاطٍ) دخی شادلق برلن (وَکٰانَ) دخی بولدی (صِهْرُهُ) امام ابو یوسف نک دامادی (عِنْدَهُ) امام ابو یوسف قاشنده (یَتَعَجَّبُ) عجب لنور بولدی (فی اَمْرِهِ) امام ابو یوسف نک اشنده (وَکٰانَ) دخی بولدی کیاوی (یَقُولُ) ایتور بولدی (اَنٰا) مین (اَعْلَمُ) بله‌مون (اَنَّهُ) درستلکده امام ابو یوسف (جٰائِعٌ) آچدر (مُنْذُ خَمْسَةِ اَیّٰامٍ) بش کوندن بیرلی (وَمَعَ ذٰلِكَ) شولای آچ بولا تروب (یُنٰاظِرُ) مناظره قیلور ابو یوسف (بِقُوَّة) قوہ برلن (وَنَشٰاطٍ) دخی شادلق برلن (وَیَنْبَغی) دخی تیش بولور (اَنْ یَکُونَ) بولماس سزلق (لِطٰالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچی اوچون (فَتْرَةٌ) قایغو. (فَاِنَّهٰا) بس ستلکده قایغو (آفَةٌ) آفتدر (وَکٰانَ) دخی بولدی (اُسْتٰاذُنٰا) بزنک استاذمز (شَیْخُ الْاِسْلاٰمِ) اسلام نک عالمی اول (بُرْهٰانُ الدّینِ) برهان الدین اسملی اول (یَقُولُ) ایتور بولدی (اِنَّمٰا غَلَبْتُ) بودر موندان باشقه ایماسدر غالب بولدم مین (عَلٰی شُرَکٰائی) شریکلرم اوزرینه (بِاَنْ لَمْ یَقَعْ) تشماس سزلك برلن (لی) میکا (الْفَتْرَةُ) قایغو ویالقاولق (فی التَّحْصیلِ) علم حاصل ایتوده (وَکٰانَ) دخی بولدی استاذمز (یَحْکی)

حکایت قیلوربولدی (عَنْ شَیْخِ الْاِسْلَامِ) شیخ الاسلامدان (اَلْاَسْبِیجَابِی) اسبیجابیدان (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله‌تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی آثار (اَنَّهُ) درستلکده شأن (وَقَعَ) تشدی (فِی زَمَانِ تَحْصِیلِهٖ) علم حاصل ایتکان زماننده اسبیجابی‌نک (وَتَعَلُّمِهٖ) دخی علم ایرانگان زماننده (اَیَّامَ الْفَتْرَةِ) قایغو کرنلری (اِثْنَی عَشَرَ سَنَةً) اون ایکی یل (بِانْقِلَابِ الْمُلْكِ) پادشاه‌نک ایلنمکی سببلی یعنی بر پادشاه معزول اولوب اورنینه ایکنچیسی اولتورو سببلی (وَخَرَجَ) اسبیجابی چقدی (مَعَ شَرِیکِهٖ) شریکی برلن (فِی الْمُنَاظَرَةِ) بحث قیلوشاتورغان اورنغه (وَلَمْ یَتْرُکَا) قویمادیلر (الْمُنَاظَرَةَ) بحث قیلوشونی (وَکَانَا) دخی بولدیلار اسبیجابی برلن شریکی (یَجْلِسَانِ) اولتورر بولدیلار (لِلْمُنَاظَرَةِ) بحث قیلوشو اوچون (کُلَّ یَوْمٍ) هر بر کونده (وَلَمْ یَتْرُکَا) دخی قویمادیلار (اَلْجُلُوسَ) اولتورونی (لِلْمُنَاظَرَةِ) مناظره اوچون اولتورونی (اِثْنَی عَشَرَ سَنَةً) اون ایکی یل (فَصَارَ) بس اورلدی (شَرِیکُهٗ) اسبیجابی‌نک شریکی (شَیْخَ الْاِسْلَامِ) مفتی بولوب اورلدی (لِلشَّافِعِیِّینَ) شافعی مذهبنده بولغان کشیلرگه (وَهُوَ) اول اسبیجابی‌نک شریکی (کَانَ) بولغان ایدی (شَافِعِیًّا) شافعی مذهب‌لك (وَکَانَ) دخی بولدی (اُسْتَاذُنَا) استاذمز (شَیْخُ الْاِسْلَامِ) شیخ الاسلام اول (فَخْرُ الدِّینِ) فخر الدین اسملی اول (قَاضِیخَانْ) قاضیخان برلن معروف (یَقُولُ) ایتور بولدی (یَنْبَغِی) تیشلی بولور (لِلْمُتَفَقِّهِ) عالم کشیگه (اَنْ یَحْفَظَ) حفظ قیلماقلق (نُسْخَةً وَاحِدَةً) بر نسخه‌نی (مِنْ نُسَخِ الْفِقْهِ) فقه نسخه‌لرندن (فَیَتَیَسَّرُ) بس ینگل بولور (لَهٗ) اول کشیگه (بَعْدَ ذٰلِكَ) اوشبو نسخه‌نی حفظ ایتکاننك صوکنده (حِفْظُ مَا یَسْمَعُ) ایشتکان نرسه‌سنی یادقه آلو (مِنَ الْفِقْهِ) فقه‌دن.

(فَصْلٌ) اوشبو فصل (فِی التَّوَکُّلِ) توکل بیاننده در (ثُمَّ لَابُدَّ) مونک صوکنده چاره یوق در (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچی کشیگه (مِنَ التَّوَکُّلِ) توکل دن (وَلَا یَهْتَمَّ) قایغورماس‌لق تیش (لِاَمْرِ الرِّزْقِ) رزق اشی اوچون (وَلَا یَشْغَلَ) دخی شغللنمس‌لك تیش

(فَلْبُهُ) قلبنى (بِذٰلِكَ) اوشبو رزق اشى برلن (وَرَوٰى اَبُوحَنِيفَةَ) امام اعظم روايت قيلدى (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) اللهتعالى‌نك رحمتى بولغاى ايدى امام اعظم‌گه (عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ) عبدالله‌دن روايت قيلدى (بْنِ حُسَيْنٍ) حسين اوغلى اول (الزُّبَيْدِى) زبيد قبيله‌سندن اول (صَاحِبِ رَسُولِ اللّٰهِ) رسول‌الله‌نك يولداشى اول (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى) اللهتعالى‌نك رحمتى بولغاى ايدى (عَلَيْهِ) اول رسول‌الله اوزرينه (وَسَلَّمَ) دخى اللهتعالى‌نك سلامى بولغاى ايدى (مَنْ تَفَقَّهَ) بر كشى عالم بولسه (فِى دِينِ اللّٰهِ تَعَالٰى) اللهتعالى‌نك دينده (كَفَاهُ اللّٰهُ) بيرر اللهتعالى اول كشيگه (هَمَّهُ) مرادينى (وَرَزَقَهُ) دخى رزقلندرر اللهتعالى آنى (مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ) حساب اتمگان اورندان (فَاِنَّ) بس درستلكده (مَنْ) شول كشى (اِشْتَغَلَ) شغللنسه (قَلْبُهُ) اول كشينك قلبى (بِاَمْرِ الرِّزْقِ) رزق اشى برلن (مِنَ الْقُوتِ) آزوقدان (وَالْكِسْوَةِ) دخى كييم‌دن (قَلَّمَا يَتَفَرَّغُ) آزغنه بوشانور بلكه بردهٔ بوشانماس (لِتَحْصِيلِ مَكَارِمِ الْاَخْلَاقِ) خلقلارنك كوركاملرنى حاصل ايتوگه (وَمَعَالِى الْاُمُورِ) دخى بلند اشلرنى حاصل ايتوگه (قِيلَ) ايتلدى (دَعْ) قوى‌سين (الْمَكَارِمَ) حرمتلى خلقلارنى (لَا تَرْحَلْ) كوچمه‌سين (لِبُغْيَتِهَا) اول خلقلارنى استرگه (وَاقْعُدْ) اولتورسين (فَاِنَّكَ) بس درستلكده سين (اَنْتَ) سين (الطَّاعِمُ) طعام‌لانغوچى (الْكَاسِى) كييم كيگوچى بس سيكا مكارمنى تحصيل ممكن توكل (قَالَ رَجُلٌ) ايتدى برابر (لِحُسَيْنٍ) حسين‌گه (بْنِ مَنْصُورٍ) منصور اوغلى اول (الْحَلَّاجِ) حلاج اول (اَوْصِنِى) بيورسين ميكا ديدى (فَقَالَ) بس ايتدى منصور (هِىَ) توزوك قيل‌سين (نَفْسَكَ) نفسكنى (وَاشْغَلْهَا) دخى شغلندرسين (اِنْ لَمْ تَشْغَلْهَا) اگر نفسكنى شغللندرماساڭ سين (اَشْغَلَتْكَ) نفسك سينى شغللندرر (فَيَنْبَغِى) بس تيش بولور (لِكُلِّ اَحَدٍ) هر بر كشيگه (اَنْ يَشْغَلَ) شغلندرمكلك (نَفْسَهُ) نفسنى (بِاَعْمَالِ الْخَيْرِ) ايذگو عمللر برلن (حَتّٰى لَا يَشْتَغِلَ) حتى شغللندرماسون اوچون (نَفْسُهُ)

اول کشینینک نفسی (بِهَوَاهَا) هواسی برلن (وَلَایَهْتَمّ) دخی قایغورماس سزلق تیش
(العَاقِلُ) عقللی کشی (لِأَمْرِ الدُّنْیَا) دنیا اشی اوچون (لِأَنَّ الهَمَّ) آنک اوچون قایغو
(وَالحُزْنَ) دخی حسرت (لَایَرُدُّ) قایتارماس (المُصِیبَةَ) قایغونی (وَلَایَنْفَعُ) دخی فائده
بیرماس (بَلْ یَضُرُّ) بلکه ضرر بیرور (القَلْبَ) قاب‌گه (وَالعَقْلَ) دخی عقل‌غه (وَالبَدَنَ)
دخی تن‌گه (وَیُخِلُّ) دخی ضرر بیرور (بِأَعْمَالِ الخَیْرِ) ایذگو عمللر قیلوغه (وَیَهْتَمّ) دخی
قایغرماقلق تیش (لِأَمْرِ الآخِرَةِ) آخرت اشی اوچون (لِأَنَّهُ) آنک اوچون آخرت اوچون
قایغرماق (یَنْفَعُ) فائده بیرور (اِیَّاهُ) اول قایغوروچیغه (وَأَمَّا قَوْلُهُ عَلَیْهِ السَّلَامُ) اما پیغمبر
علیه السلام‌نک سوزی (اِنَّ) درستلکده (مِنَ الذُّنُوبِ) گناهلار جمله‌سندن باردر
(ذُنُوبًا) شوندا این گناهلار (لَا یُکَفِّرُهَا) کفارت بولماس اول گناهلارغه (اِلَّا) مگر
کفارت بولور (هَمُّ المَعَاشِ) دنیا ترکلکی‌نک قایغوسی دیکان سوزی (فَالمُرَادُ) بس مراد
(مِنْهُ) بو سوزندن (قَدْرُهُمْ) قایغو قدرلیسی گنه (لَا یُخِلُّ) ضرر بیرماس (بِأَعْمَالِ الخَیْرِ)
ایذگو عمللرگه (وَلَا یَشْغَلُ القَلْبَ) دخی قلبنی شغللندرماس (شُغْلًا) شوندا این شغل برلن
(یُخِلُّ) ضرر بیرا اول شغل (بِاِحْضَارِ القَلْبِ) قلبنی حاضر قیلوغه (فِی الصَّلٰوةِ) نمازده
(فَاِنَّ ذٰلِكَ القَدْرَ) آنک اوچون درستلکده او شبو مقدار (مِنَ الهَمِّ) قایغودان (وَالقَصْدُ)
دخی قصد (مِنْ اَعْمَالِ الآخِرَةِ) آخرت عمللرندندر (وَلَابُدَّ) دخی چاره یوقدر (لِطَالِبِ
العِلْمِ) علم استاگوچیگه (مِنْ تَقْلِیلِ عَلَائِقِ الدُّنْیَا) دنیا مانعلارنی آزایتماقدان (بِقَدْرِ
الوُسْعِ) کوچ یتکان قدری (وَلِهٰذَا) او شبونک اچنده یعنی دنیا مانعلارون آزایتو
اوچون (اِخْتَارُوا) اختیار قیلدیلار علم استاگوچیلر (الغُرْبَةَ) غریبلکنی (وَلَابُدَّ)
دخی چاره یوقدر (مِنْ تَحَمُّلِ النَّصَبِ) آورلقنی یوکلاودن (وَالمَشَقَّةِ) دخی مشقتنی
یوکلاودن (فِی سَفَرِ التَّعَلُّمِ) علم ایرانو سفرنده (کَمَا قَالَ مُوسٰی عَلَیْهِ السَّلَامُ) نتاک موسی
علیه السلام ایتدی (فِی سَفَرِ التَّعَلُّمِ) علم ایرانو سفرنده (قَوْلُهُ تَعَالٰی) الله تعالی‌نک سوزی

حکایت یورندن (لَقَدْ لَقِینا) تحقیق بولقدق بزلردی حضرت موسی (مِن سَفَرِنا هٰذا) اوشبو علم ایرانو سفرمزدن (نَصَبًا) مشقت گه (وَلَمْ یَنقُلْ) کوچرلمه دی (ذٰلِكَ) اشبو سوز (عَنْه) اول موسی علیه السلام دن (فی غَیْرِه) باشقه سفرنده (مِنَ الْاَسْفارِ) سفرلردن (لِیُعْلَمَ) بلنسون اوچون ایتدی (اَنَّ سَفَرَ التَّعَلُّمِ) درستلکده علم ایرانو سفری (لایَخْلُو) بوش وخالی بولماس (عَنِ التَّعَبِ) مشقت دن (لِاَنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ) آنگ اوچون علم استامکلك (اَمْرٌ عَظیمٌ) الوغ اشدر (وَهُوَ) اول علم استاو (اَفْضَلُ) آرتوغراقدر (مِنَ الْغَزاءِ) صوغش قیلودان (عِنْدَ اَکْثَرِ الْعُلَماءِ) عالملرنگ کوبراکی قاشنده (وَالْاَجْرُ) ثواب (عَلیٰ قَدْرِ التَّعَبِ) مشقت قدری اوزرینه در (وَالنَّصَبِ) دخی آغرلق ومحنت قدری اوزرینه در (فَمَنْ صَبَرَ) بس بر کشی صبرلق ایتسه (عَلیٰ ذٰلِكَ) اوشبو علم استاوده گی مشقت گه (وَجَدَ) دخی تابسه (لَذَّةَ الْعِلْمِ) علم لذتنی (تَفَوَّقَ) استن بولور (سائِرَ لَذّاتِ الدُّنْیا) دنیا لذتلرینگ باشقه سینه (وَلِهٰذا) اوشبونگ اوچون یعنی علم لذتی دنیا لذتلرینه استن بولغانلقی اوچون (کانَ) بولدی (مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ) حسن اوغلی محمد (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعالیٰ) الله تعالی نگ رحمتی بولغای ایدی حسن اوغلی محمد گه (اِذا سَهِرَ) هر قیچان اویاغ تورسه (اَللَّیالی) کیچلری (وَانْحَلَّتْ) دخی چیشلسه (لَهُ) امام محمد اوچون (اَلْمُشْکِلاتُ) مشکللر (یَقُولُ) ایته در ایدی (اَیْنَ اَبْناءُ الْمُلُوكِ) قید اپادشاه بالالاری (مِنْ هٰذِهِ اللَّذّاتِ) اوشبو لذتلردن دیو (وَیَنْبَغی) دخی تیش بولور (لِطالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچیگه (اَنْ لایَشْتَغِلَ) شغل لنماس سزلك (بِشَیْءٍ آخَرَ) ایکنچی نرسه برلن (غَیْرِ الْعِلْمِ) علم دن باشقه (وَلایُعْرِضَ) دخی یوز دوندرماس سزلك تیش (عَنِ الْفِقْهِ) فقه علمندن (قالَ مُحَمَّدٌ) ایتدی امام محمد (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعالیٰ) الله تعالی نگ رحمتی بولغای ایدی اول امام محمد گه (اِنَّ صِناعَتَنا هٰذِهِ) درستلکده بزنگ اوشبو هنرمز یعنی علم هنری (مِنَ الْمَهْدِ) بیشکدن آلوب (اِلَی اللَّحْدِ) لحدگه کرگانگه قدردر دیو (فَمَنْ اَرادَ) بس بر

کشی تلاسه (اَنْ یَتْرُکَها) اوشبو هنرنی قویونی (ساعَةً) بر آز زمانغنه (فَلْیَتْرُکْهُ) بس قویسون آنی (السّاعَةُ) زمان یعنی اولسون اول کشی (وَدَخَلَ فَقیهٌ) بر عالم کشی کردی یعنی ابراهیم بن الجراح (عَلٰی اَبی یُوسُفَ) امام ابو یوسف اوزرینه (یَعُودُهُ) ابو یوسف نک حالنی صورارغه (فی مَرَضِ مَوْتِه) ابو یوسف نک اولوم آورووندە (وَهُوَ) وحالانکه امام ابو یوسف (یَجُودُ) یاقین بولغان ایدی (لِنَفْسِه) اوزینک جانی آلنورغه (فَقالَ اَبُو یُوسُفَ) بس امام ابو یوسف ایتدی (لَهُ) اول عالم گه (رَمْیُ الْجِمارِ) حجده تاشلار آطو (راکِبًا) آطلانغان حالده (اَفْضَلُ) آرتوغراقمی (اَمْ راجِلًا) یایسه جییاو حالده آرتوغراقمی دیو (فَلَمْ یَعْرِفْ) بس بلمادی بو عالم (الْجَوابَ) جوابنی (ثُمَّ اَجابَ) مونک صوکنده جواب بیردی امام ابو یوسف (بِنَفْسِه) اوزی یعنی جمرهٔ اولی جمرهٔ وسطی ده جییاو حالده آطو افضل جمرهٔ عقبه ده آطلانغان حالده افضل دیو (وَهٰکَذا) اوشنداق (یَنْبَغی) تیشلی بولور (لِلْفَقیه) عالم کشیگه (اَنْ یَشْتَغِلَ) شغللنمکلك (بِه) اول علم برلن (فی جمیعِ اَوْقاتِه) وقتلارینک بارچه سنده (فَحینَئِذٍ) بس اوشبو وقتده (یَجِدُ) تبار (لَذَّةً عَظیمَةً) الوغ لذتنی (فی ذٰلِكَ) اوشبو علم برلن شغللنوده (وَقیلَ) ایتلدی (رُؤِیَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ) محمد بن الحسن کورلمش بولدی (فی الْمَنامِ) اویقوده (بَعْدَ وَفاتِه) اولگان نک صوکنده (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعالٰی) الله تعالی نک رحمتی بولغای ایدی محمد بن حسن گه (فَقیلَ) بس ایتلدی (لَهُ) اول محمدگه (کَیْفَ کُنْتَ) نچك بولدوك سین (فی حالِ النَّزْعِ) جان صورغان حالده (فَقالَ) بس ایتدی محمد بن الحسن (کُنْتُ) بولدوم مین دیدی (مُتَاَمِّلًا) اویلاوچی (فی مَسْئَلَةٍ) بر مسئله ده (مِنْ مَسائِلِ الْمُکاتَبِ) مکاتب مسئله لرندن (فَلَمْ اَشْعُرْ) بس بلمدوم مین (بِخُرُوجِ رُوحی) جانم نک چغوینی (وَقیلَ) دخی ایتلدی (اِنَّهُ) درستلکده امام محمد (قالَ) ایتدی (فی آخِرِ عُمْرِه) عمرینک آخرنده (شَغَلَتْنی) شغللندردی مینی (مَسائِلُ الْمُکاتَبِ) مکاتب مسئله لری (عَنِ الْاِسْتِعْدادِ) حاضرلنودن

(لِهٰذَا الْيَوْمِ) اوشبو اولوم کونی اوچون (وَاِنَّمَا قَالَ ذٰلِكَ) بوذرمونداﻥ باشقه ایماسدر

ایندی اوشبونی یعنی شغللندردی دیکان سوزنی (تَوَضُّعًا) توبانچیللك اوچون •

(فصـــل) اوشبو فصل (فِی وَقْتِ التَّحْصِیلِ) علم حاصل ایتو وقتنده‌در (قِیلَ) ایتلدی

(وَقْتُ التَّحْصِیلِ) علم حاصل ایتو وقتی (مِنَ الْمَهْدِ) بیشکدن آلوب (اِلَی اللَّحْدِ) لحدگه

کرگانکه قدردر (دَخَلَ) کردی (حَسَنُ بْنُ زِیَادٍ) زیاد اوغلی حسن کردی (فِی التَّفَقُّهِ)

فقه علمنی استاوگه (وَهُوَ) حالبوکم اول حسن (اِبْنُ ثَمَانِینَ سَنَةً) سکسان یاشنده

ایدی (وَلَمْ یَبِتْ) دخی کیچ یوقلامادی (عَلَی الْفِرَاشِ) توشاك اوزرنده (اَرْبَعِینَ سَنَةً)

قرق یل (فَاَفْتٰی) بس فتوی بیردی (بَعْدَ ذٰلِكَ) اوشبو قرق یل صوکنده (اَرْبَعِینَ سَنَةً)

قرق یل بس عمری یوز آلتمش یل بولا (وَاَفْضَلُ الْاَوْقَاتِ) علم حاصل ایتو اوچون

وقتلارنك آرتوغراقی (شَرْخُ الشَّبَابِ) جکت زمان‌نك اوّلیدر (وَوَقْتُ السَّحَرِ) دخی سحر

وقتیدر (وَمَا بَیْنَ الْعِشَائَیْنِ) دخی آخشام برلن یسیع آراسنده بولغان وقتدر (وَیَنْبَغِی)

دخی تیشلی بولور (اَنْ یَسْتَغْرِقَ) قابلاب آلو علم حاصل ایتو اوچون (جَمِیعَ اَوْقَاتِهِ) بارچه

وقتنی (فَاِذَا مَلَّ) بس هر قیچان یالقاولانسه (مِنْ عِلْمٍ) بر علمدن (یَشْتَغِلُ) شغللنور

(بِعِلْمٍ آخَرَ) ایکنچی علم برلن (وَکَانَ) دخی بولدی (اِبْنُ عَبَّاسٍ) حضرت عباس اوغلی

عبد الله (رَضِیَ اللّٰهُ) الله تعالی راضی بولغای ایدی (عَنْهُمَا) عباس برلن عباس‌نك اوغلندن

(اِذَا مَلَّ) هر قیچان یالقاولانسه (مِنَ الْکَلَامِ) سوزدن (یَقُولُ) ایتور بولدی (هَاتُوا)

کیترکز (دِیوَانَ الشُّعَرَاءِ) شاعرلرنك اسم‌لری یازلغان کاغزلرنی دیو (وَکَانَ) دخی

بولدی (مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ) حسن اوغلی محمد (لَا یَنَامُ) یوقلاماس بولدی (اللَّیْلَ) کیچده

(وَکَانَ) دخی بولدی (یَضَعُ) قویار بولدی (عِنْدَهُ) اوزینك قاشنه (دَفَاتِیرَ) دفترلرنی

(وَکَانَ) دخی بولدی (اِذَا مَلَّ) هر قیچان یالقاولانسه (مِنْ نَوْعٍ) بر تورلی علمدن

(یَنْظُرُ) قارار بولدی (فِی نَوْعٍ آخَرَ) ایکنچی تورلی علمگه (وَکَانَ) دخی بولدی

(يَضُرُّ) قويار بولدى (عِنْدَهُ) اوزينك قاشنه (الْماءُ) صونى (وَيُزِيلُ) دخى يبرر بولدى (نَوْمَهُ) اويقوسنى (بِالْماءِ) صو برلن (وَكانَ) دخى بولدى (يَقُولُ) ايتور بولدى (النَّوْمُ) اويقو (مِنَ الْحَرارَةِ) اسى دن ديو.

(فصـــــل) اوشبو فصل (فِي الشَّفَقَةِ) شفقت بيانندهدر (وَالنَّصِيحَةِ) دخى نصيحت بيانندهدر (وَيَنْبَغِي) دخى تيش بولور (أَنْ يَكُونَ) بولماقلغى (صاحِبُ الْعِلْمِ) علم ايياسينك (مُشْفِقًا) شفقتلى (ناصِحًا) نصيحت قيلوچى (غَيْرَ حاسِدٍ) حسد قيلوچيدان باشقه (فَالْحَسَدُ) بس آنك اوچون حسد (يَضُرُّهُ) ضرر بيرر حسد قيلوچيغه (وَلا يَنْفَعُهُ) دخى فائده بيرماس اوزينه (وَكانَ) دخى بولدى (أُسْتاذُنا) استاذمز (شَيْخُ الْاِسْلامِ) اسلامنك عالمى اول (بُرْهانُ الدِّينِ) برهان الدين اسملى (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالى نك رحمتى بولغاى ايدى اول برهان الدين گه (يَقُولُ) ايتور بولدى (قالُوا) ايتديلر عالملر ديو (اِنَّ ابْنَ الْمُعَلِّمِ) درستلكده علم ايراتوچينك اوغلى (يَكُونُ) بولور (عالِمًا) عالم بولور (لِاَنَّ الْمُعَلِّمَ) آنك اوچون علم ايراتوچى (يُرِيدُ) تلار (اَنْ يَكُونَ) بولماقلغنى (تَلامِيذُهُ) اوزينك شاكردلرينك (فِي الْقُرْانِ) قرآن اوقوده (عالِمًا) عالم بولماقلغنى (فَبِبَرَكَةِ اعْتِقادِهِ) بس علم ايراتوچينك اعتقادى بركاتنده (وَشَفَقَتِهِ) دخى شفقتى بركاتنده (يَكُونُ ابْنُهُ) علم ايراتوچينك بالاسى بولور (عالِمًا) عالم بولور (وَكانَ) دخى بولدى (اَبُوبَكْرٍ) ابوبكر (رح) (يَحْكِي) حكايت قيلور بولدى (اَنَّ الصَّدْرَ الْاَجَلَّ) درستلكده صدر اجل (بُرْهانَ الْاَئِمَّةِ) امامٔلارنك دليلى اول (جَعَلَ) قيلدى (وَقْتَ السَّبَقِ) سبق وقتنى (لِابْنَيْهِ) اوزينك ايكى اوغلنه (الصَّدْرِ الشَّهِيدِ) صدر الشهيد برسى (حُسامِ الدِّينِ) حسام الدين اسملى (وَالسَّعِيدِ) سعيددر ايكنچسى (تاجِ الدِّينِ) تاج الدين اسملى (رَحِمَهُمَا اللّٰهُ تَعالى) الله تعالى نك رحمتى بولغاى ايدى هر ايكيسينه (وَقْتَ الضَّحْوَةِ الْكُبْرٰى) اويله آلدى وقتنى (بَعْدَ جَمِيعِ الْاَسْباقِ) بارچه سبقلار صوڭنده (وَكانا) بولديلار

بو ایکی اوغلی (یَقُولاَنِ) ایتور بولدیلار (اِنَّ طَبِیعَتَنَا) درستلکده بزنک طبیعتلرمز
(تُکَلُّ) توتوغر (وَتُمَلُّ) دخی یالقاولانور (فِی ذٰلِکَ الْوَقْتِ) اوشبو اویله آلدی وقتنده
(فَقَالَ) بس ایتدی (اَبُوهُمَا) بو ایکی اوغلنک آتالاری (اِنَّ الْغُرَبَاءَ) درستلکده
غریبلر (وَاَوْلاَدَ الْکُبَرَاءِ) دخی الوغ کشیلرنک بالالاری (یَاْتُونَنِی) کیلرلر میکا (مِنْ
اَقْطَارِ الْاَرْضِ) یرنک تورلی طرفلارندان (فَلاَبُدَّ) بس چاره یوق در (مِنْ اَنْ اُقَدِّمَ)
بورون قیلماقلوغمدان (اَسْبَاقَهُمْ) چیتدن کیلکان کشیلرنک سبقلارونی (فَبِبَرَکَةِ شَفَقَتِهِ)
بس صدر اجل نک شفقتی برکاتنده (فَاقَ) استون بولدی (اِبْنَاهُ) ایکی اوغلی
(عَلٰی اَکْثَرِ فُقَهَاءِ اَهْلِ الْاَرْضِ) یر اهلی عالملرینک کوبراکینه (فِی ذٰلِکَ الْعَصْرِ) اوشبو
زمانده (فِی الْفِقْهِ) فقه علمنده استن بولدی (وَیَنْبَغِی) دخی تیش بولور (اِنْ لاَیُنَازِعَ)
نزاع قیلشماس سزلق (اَحَدًا) هیچ بر کشی برلن (وَلاَیُخَاصِمَهُ) دخی دعوی قیلمشاس سزلق
(لِاَنَّهُ) آنک اوچون درستلکده نزاع قیلوشو (یُضِیعُ) ضائع قیلور (اَوْقَاتَهُ) علم ایرانوچینک
وقتلارونی (قِیلَ) ایتلدی (اَلْمُحْسِنُ) ایذگولك قیلوچی (سَیُجْزٰی) تیز جزالانمش
بولور (بِاِحْسَانِهِ) اوزینک ایذگولکی برلن (وَالْمُسِیءُ) یاوزلق قیلوچی (سَیَکْفِیهِ)
یتار اول یاوزلق قیلوچیغه (مَسَاوِیهِ) یاوزلقینه قارشو بولغان عذاب (وَاَنْشَدَنِی) اوقودی
میکا (الشَّیْخُ) شیخ (الْاِمَامُ) امام اول (الزَّاهِدُ) صوفی اول (الْعَارِفُ) بلگوچی اول
(رُکْنُ الدِّینِ) دین نک رکنی اول (مُحَمَّدُ) محمد اسملی اول (بْنُ اَبِی بَکْرٍ) ابوبکر اوغلی
اول (اَلْمَعْرُوفُ) شهرتلنمش اول (بِاِمَامِ خَوَاهِرْ زَادَه) امام خواهر زاده برلن (اَلْمُفْتِی)
فتوی بیروچی اول (رَحِمَهُ اللّٰهُ) الله تعالی نک رحمتی بولغای ایدی اول محمد که (قَالَ)
ایتدی اول محمد (اَنْشَدَنِی) اوقودی میکا دیدی (سُلْطَانُ الطَّرِیقَةِ) طریقت نک پادشاهی
(یُوسُفُ) یوسف اسملی اول (اَلْهَمَدَانِی) همدان قبیله سنه نسبت بیرلمش اول (رَحِمَهُ اللّٰهُ)
الله تعالی نک رحمتی بولغای ایدی اول یوسف گه (شِعْرًا) شعرنی اوقودی (دَعِ الْمَرْأَ)

قوی سین ایرنی (لاتجزه) جزالاماسین اول ایرنی (علی سوء فعله) اشی نك یاوزلغینه
(سیکفیه) یتار اول ایرگه (ما) شول جزا که (فیه) بولدی اول قیامت اشنه (وما) دخی
شول جزا یتارکه (هو) اول ایر (فاعله) اول اشنی اشلاگوچیدر (قیل) ایتلدی (من اراد)
برمن تلاسه (ان یرغم) توفراقغه تیگزونی (انف عدوه) دوشمانی ننك بورننی (فلیکرر)
بس قات قات اوقوسون (هذا الشعر) اوشبو شعرنی (وانشدت) دخی شعر اوقلمش بولدوم
مین (شعر) (اذا شئت) هر قیچان تـلاسا ك سین (ان تلقی) یولقماقلقنی (عدوك)
دوشمانوكا (راغما) خور بولغان حالده (وتقتله) دخی اول دوشمانوكنی اولتورونی (غما)
قایغر و یوزندن (وتحرقه) دخی اول دوشمانكنی یاندرماقلقنی (هما) حسرت یوزندن
(فرم العلی) بس علم دن بلندلكنی استه سین (وازدد) دخی آرتدرسین (من العلم)
علم دن (فانه) بس درستلكده شأن (من ازداد) بر كشی آرتدرسه (علما) علمنی (زاد)
آرتدرر (حاسده) حسد قیلوچی دوشمانینه (غما) قایغونی (قیل) ایتلدی (علیك)
لازم بولسون سیكا (ان تشتغل) شغل لنمك (بمصالح نفسك) اوز فائده لرك برلن (لا)
شغل لنمه سین (بقهر عدوك) دوشمانوكا غالب بولو برلن (فاذا قمت) بس هر قیچان
تورساك سین (بمصالح نفسك) اوزكا فائده لی نرسه لر برلن (تضمن) اچینه آلور (ذلك)
اوشبو اوز مصلحتك برلن توروك (قهر عدوك) دوشمانوكا غالب بولونی (وایاك)
صاقلان سین (والمعادات) كشی گه دوشمانلق قیلودان (فانها) بس درستلكده
دوشمانلق (تفضحك) رسوای قیلورسنی (وتضیع) دخی ضائع قیلور دوشمانلق (اوقاتك)
سینك وقتلاروكنی (وعلیك) لازم بولسون سیكا (بالتحمل) اذانی یوكلمك (لاسیما)
خصوصا یوكله سین (من السفیه) احمق كشیدن (وقال) دخی ایتدی (عیسی ابن مریم)
حضرت مریم اوغلی حضرت عیسی (علیهما) بوایكسی اوزرینه بولسون (الصلوة)
الله تعالی نك رحمتی (والسلام) دخی الله تعالی نك سـلامی (احتملوا) یوكله گزلر

چه اگزلار دیدی (مِنَ السَّفیه) احمق دان (واحِدَةً) بر زنجتونی (کی ترُبحوا) فائده ایتماکلککز اوچون (عَشْرَةً) اون ثوابنی یعنی بر رنجوگه چه اگز الله تعالی اون ثواب بیرر معناسنده (وَاُنْشِدْتُ) شعر اوقلمش برلدوم مین (لِبَعْضِهِمْ) بعضیلار اوچون (شعر) (بَلَوْتُ النّاسَ) آدمیلرنی صنادوم مین (قَرْنًا) بر زمانده (بَعْدَ قَرْنٍ) بر زمان صوگنده (وَلَمْ اَرَ) دخی کورمادوم مین (غَیْرَ خَتّالٍ) آلداوچیغه باشقه (وَقالٍ) دخی آچولانوچیغه باشقه (وَلَمْ اَرَ) دخی کورمادوم مین (فِی الْخُطُوبِ) الوغ اشلر اچنده (اَشَدَّ وَقْعًا) اثر ایتویوزندن قاتیراقنی (وَاَصْعَبَ) دخی قتولو یوزندن آوراقنی (مِنْ مُعاداتِ الرِّجالِ) ایرلرنک برسینک ایکنچی سینه دوشمان بولووندان (وَذُقْتُ) دخی تاتودوم مین (مَرارَةَ الْاَشْیاءِ) کوب شیلرنک اچسنی (طُرًّا) جمعیسی‌نک (وَما شَیْئٌ) ایماس هیچ بر نرسه (اَمَرَّ) اچی راك ایماس (مِنَ السُّؤالِ) صورادن (وَاِیّاكَ) صاقلان سین (اَنْ تَظُنَّ) گمان قیلماقدان (بِالْمُؤْمِنِ) مسلمانغه (سُوءً) یاوز گماننی (فَاِنَّهُ) بس درستلکده یاوزگمان (مَنْشَأُ الْعَداوَةِ) دوشمانلقنک سببی در (وَلا یَحِلُّ) دخی حلال برلماس (ذٰلِكَ) اوشبو یاوز گمان (لِقَوْلِهِ عَلَیْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلامُ) پیغمبر علیه السلام نک سوزی بولغانلقی اوچون (ظُنُّوا) گمان قیلوگزلار (بِالْمُؤْمِنِینَ) مسلمانلارغه (خَیْرًا) ایزگوگماننی (وَاِنَّما یَنْشَأُ) بودرمرندان باشقه ایماس درکیلور وطوار (ذٰلِكَ) اوشبو یاوزگمان (مِنْ خُبْثِ النِّیَّةِ) نیت نک خبیث لکندن (وَسُوءِ السَّرِیرَةِ) دخی طبیعت نک یاوزلقندان (کَما قالَ) نتاك ایتدی (اَبُو الطَّیِّبِ) ابو الطیب ایتدی (شعر) (اِذا ساءَ) هر قچان یامان بولسه (فِعْلُ الْمَرْءِ) ایرنک اشی (ساءَتْ) یاوز بولور (ظُنُونُهُ) ایرنک گمانلاری (وَصَدَّقَ) دخی راست دیب بلور (مایَعْتادُهُ) عادة لنگان نرسه سنی (مِنْ تَوَهُّمٍ) وهم قیلودان (وَعادی) دخی دوشمان بولور (مُحِبِّیهِ) دوستلارینه (بِقَوْلِ اَعْدائِهِ) دوشمانلارینک سوزی برلن (وَاَصْبَحَ) دخی تاگغه کرر (فِی لَیْلٍ) کیچه ده (مِنَ الشَّكِّ) شیکدن (مُظْلِمٍ)

قارانغوبولغوچی اول کیچ (وَأُنْشِدْتُ) شعر اوقلمش بولدوم‌مین (تَنَحَّ) یراق بول‌سین (عَنِ الْقَبِيحِ) قباحت‌اشدن (وَلَا تَرِدْه) قایتارماسین اول قبیح نی یعنی بالکلیه قوی (وَمَنْ) شول کشی (أَوْلَيْتَهُ) بیرسا ل سن اول کشیگه (حَسَنًا) کورکام نعمتنی (فَزِدْه) بس بیروو‌کل آرتد ورسین (سَتُكْفَى) صاقلانمش بولورصوك الله‌تعالی طرفندان (مِنْ عَدُوِّكَ) دوشمانوکدان (كُلَّ كَيْدٍ) هر بر مکرزندن (إِذَا كَادَ الْعَدُوُّ) هر قیچان کید ومکر قیلسه دوشمان (فَلَا تَكِدْهُ) بس مکر قیلماسین اول دوشمانوکا بلکه الله‌تعالی‌گه‌تابشر (وَأُنْشِدْتُ) شعر اوقلدوم‌مین (لِلشَّيْخِ الْعَمِيدِ) شیخ عمید اوچون (أَبِي الْفَتْحِ) ابو الفتح اسملی اول (الْبُسْتِي) بست‌گه‌نسبت بیرلمش (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالَى) الله‌تعالی‌نک رحمتی بولغای‌ایدی ابو الفتح‌گه (ذُوالْعَقْلِ) عقل ایباسی (لَا يَسْلَمُ) سلامت وخالص بولماس (مِنْ جَاهِلٍ) نادان‌نک مکرزندن (يَسُومُهُ) حقارة قیلور وبرنجتور اول نادان اول عقل ایباسنی (ظُلْمًا) ظلم اوچون (وَإِعْنَاتًا) دخی مشقت‌لرگه تشرو اوچون (فَلْيَخْتَرِ السِّلْمَ) بس صلح نی اختیار قیلسون (عَلَى حَرْبِهِ) اول نادان برلن صوغشو اوزرینه (وَلْيَلْزَمِ الْإِنْصَاتَ) دخی تیک تورو‌غه لازم بولسون (إِنْصَاتًا) اگر نادان تیك تورسه •

(فصـــل) اوشبوفصل (فِي الْاِسْتِفَادَةِ) فائده آلو بیانینده‌در (وَيَنْبَغِي) دخی تیش بولور (أَنْ يَكُونَ) بولماقلغی (طَالِبُ الْعِلْمِ) علم استاگوچینک (مُسْتَفِيدًا) فائده آلغوچی (فِي كُلِّ وَقْتٍ) هر بر وقتده (حَتَّى يَحْصُلَ) حاصل بولسون اوچون (لَهُ) اول علم استاگوچیکه (الْفَضْلُ) آرتوقلق (وَطَرِيقُ الْاِسْتِفَادَةِ) فائده آلونک طریقی (أَنْ يَكُونَ) بولماقلقدر (مَعَهُ) اول علم استاگوچی برلن (فِي كُلِّ وَقْتٍ) هر وقتده (مِحْبَرَةٌ) قاره صاوت (حَتَّى يَكْتُبَ) تا یازماقلق اوچون (مَا يَسْمَعُ) ایشتکان نرسه‌سنی (مِنَ الْفَوَائِدِ) فائده‌لردن (قِيلَ) ایتلدی (مَنْ حَفِظَ) بر کشی یادقه آلسه (فَرَّ) قاچار (وَمَنْ كَتَبَ) دخی بر کشی یازسه (قَرَّ) قرارلانور یازغان نرسه‌سنده (وَقِيلَ) دخی ایتلدی (الْعِلْمُ) علم (مَا يُؤْخَذُ)

آلنغان نرسه‌در (مِنْ اَفْواهِ الرِّجالِ) ایرلرنک آوزلارندان (لِاَنَّهُمْ) آنک اوچون
درستلکده کامل ایرلر (يَحْفَظُونَ) یادقه آلورلار (اَحْسَنَ مايَسْمَعُونَ) ایشتکان نرسه‌لرینک
کورکام‌راکنی (وَيَقُولُونَ) دخی ایتورلر (اَحْسَنَ مايَحْفَظُونَ) یادقه آلغان نرسه‌لرینک
کورکام‌راکنی (وَسَمِعْتُ) دخی اشتدم‌مین (الشَّيْخَ) شیخدان (الْاِمامَ) امام اول (الْاَدِيبَ)
ادیبلی اول (الْاُسْتاذَ) استاذ اول (اَلْمَعْرُوفَ) شهرتلنکان اول (بِالْاَدِيبِ الْمُخْتارِ) ادیب
مختار برلن (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعالٰى) الله تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی اول شیخ‌غه (يَقُولُ) ایتور
بولدی (قالَ) ایتدی دیو (هِلالُ) هلال (بْنُ يَسارٍ) یسار اوغلی (رَضِيَ اللّٰهُ تَعالٰى)
الله تعالی راضی بولغای ایدی (عَنْهُ) اول هلالدان (رَأَيْتُ) کوردم‌مین دیدی (النَّبِيَّ)
پیغمبرنی (صَلَّى اللّٰهُ تَعالٰى) الله تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی (عَلَيْهِ) اول رسول الله
اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی‌نک سلامی بولغای ایدی (يَقُولُ) ایتور بولدی (لِاَصْحابِهِ)
صحابه‌لرینه (شَيْئًا) بر نرسه‌نی (مِنَ الْعِلْمِ) علم‌دن (وَالْحِكْمَةِ) دخی حکمتدن (فَقُلْتُ)
بس ایتدم‌مین (يا رَسُولَ اللّٰهِ) ای الله تعالی‌نک رسولی (اَعِدْ) قایتاروب ایت سین
(لِي) میکا (ماقُلْتَ) ایتکان نرسه‌کنی (لَهُمْ) اول صحابه‌لرگه (فَقالَ) بس ایتدی رسول الله
(لِي) میکا (هَلْ مَعَكَ مَحْبَرَةٌ) ایاسینک برلن قاره‌صاوت بارمی دیدی (فَقُلْتُ) بس ایتدم
مین دی هلال ایته (مامَعِي) ایماس منم برلن برگه (مَحْبَرَةٌ) قاره صاوت دیو (فَقالَ) بس
ایتدی (النَّبِيُّ) پیغمبر (صَلَّى اللّٰهُ تَعالٰى) الله تعالی‌نک رحمتی بولغای ایدی (عَلَيْهِ)
اول پیغمبر اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی‌نک سلامی بولغای ایدی (يا هِلالُ) ای هلال
دیدی (لاتُفارِقِ الْمَحْبَرَةَ) قاره صاوتنی یانوکدان آیورماسین دیدی (فَاِنَّ الْخَيْرَ) بس
درستلکده ایذگولك (فِيها) اول قاره صاوتده‌در (وَفِي اَهْلِها) دخی قاره‌صاوت اهلنده‌در
(اِلٰى يَوْمِ الْقِيامَةِ) قیامت کوننه‌قدری (وَوَصَّى الصَّدْرُ الشَّهِيدُ) صدر شهید وصیت ایتدی
(حُسامُ الدِّينِ) حسام الدین اسملی اول (لِاِبْنِهِ شَمْسِ الدِّينِ) اوغلی شمس الدین‌گه

(أَنْ يَحْفَظَ) يادقه آلماقلق برلن (كُلَّ يَوْمٍ) هر بر كونده (شَيْئًا) بر نرسه نى (مِنَ الْعِلْمِ) علمدن
(وَالْحِكْمَةِ) دخى حكمة دن (فَاِنَّهُ) بس درستلكده بر نرسه نى يادقه آلو (يَسِيرٌ) بنكل در
(وَعَنْ قَرِيبٍ) دخى تيزدن اول بر نرسه (يَكُونُ) بولور (كَثِيرًا) كوب بولور (وَاشْتَرَى عصام
بن يُوسُفَ) عصام بن يوسف صاتوب آلدى (فَلَمًّا) بر قلم نى (بِدِينَارٍ) بر آلتونغه (لِيَكْتُبَ)
يازماقلق اوچون (مَاسَمِعَ) ايشتكان نرسه سنى (فِى الْحَالِ) حاضر زمانده يازو اوچون
(فَالْعُمْرُ) بس آنك اوچون عمر (قَصِيرٌ) قسقه در (وَالْعِلْمُ) دخى علم (كَثِيرٌ)
كوب در (وَيَنْبَغِى) دخى تيش بولور (اَنْ لَايُضِيعَ) ضائع قيلماس سزلق (الْأَوْقَاتَ)
وقتلارنى (وَالسَّاعَاتِ) دخى ساعتلرنى (وَيَغْتَنِمَ) دخى غنيمت بلماكلك (اللَّيَالِى)
كيچلرنى (وَالْخَلَوَاتِ) دخى آولاق اورنلارنى (قِيلَ) ايتلدى (اللَّيْلُ) كيچ (طَوِيلٌ)
اوزوندر (فَلَاتُقَصِّرْهُ) بس قسقارتماسين اول اوزون كيچنى (بِمَنَامِكَ) يوقلاوك برلن
(وَالنَّهَارُ) دخى كوندز (مُضِيءٌ) ياقتى در (فَلَاتُكَدِّرْهُ) بس بوياماسين اول ياقتى
كوندزنى (بِآثَامِكَ) گناهلاروك برلن (وَيَنْبَغِى) دخى تيش بولور (اَنْ يَغْتَنِمَ)
غنيمت بلمكلك (الشُّيُوخَ) قارتلارنى (لِقَوْلِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ) پيغمبر عليه السلام نك
سوزى بولغانلقى اوچون (اَلْبَرَكَةُ) بركت (مَعَ اَكَابِرِكُمْ) الوغلاروكز وقارتلاروكز
برله در ديگان سوزى (وَيَسْتَفِيدَ) دخى فائده آلماقلق تيش (مِنْهُمْ) اول قارتلاردان
(وَلَيْسَ) ايماس (كُلُّ مَافَاتَ) هر بر اوتكان علم (يُدْرَكُ) ايرشلمش ايماس يعنى ايرشو
ممكن توگل (كَمَاقَالَ) نتاك ايتدى (اُسْتَاذُنَا) استاذم (شيخ الاسلام) اسلام نك عالمى اول
(رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالى نك رحمتى بولغاى ايدى اول استاذمزغه (فى مشيخته) اوزينك
مشيخه اسملى كتابنده (كَمْ مِنْ شَيْخٍ كَبِيرٍ) كوبده در الوغ قارت آدم (اَدْرَكْتُهُ) ايرشدم
مين اول قارت آدمگه (وَمَا اسْتَخْبَرْتُهُ) ايذگولك استه دم مين اول قارت آدم دن
(نَدِمْتُهُ) اوكندم مين بو اشمه (وَاَقُولُ) دخى ايتدرمن مين دى مصنف (عَلٰى هٰذَا الْفَوْتِ)

اوشبو اوتو اوزرینه‌در (مَنْشأُ هٰذَا الْبَيْتِ) اوشبو بیت‌نك سببی (لَهفی) ای منم حسرتم(عَلٰی فَوْتِ التَّلَاقِی) الوغ‌عالملر برله‌یولوقوم‌نك اوتوی اوزرینه (لَهفی) ای‌منم حسرتم (مَا) ایماس (کُلُّ مَا فَاتَ) هربر اوتکان‌نرسه (وَيَفْنٰی) دخی فانی بولغان‌نرسه (يُلْقٰی) یولوقلمش ایماس بعنی یولوقو ممکن ایماس (قَالَ عَلِیٌّ) ایندی حضرت‌علی (رَضِیَ اللهُ) الله‌تعالی راضی‌بولغای‌ایدی (عَنْهُ) اول‌علی‌دن (اِذَا كُنْتَ) هرقیچان بولساك سین (فِی اَمْرٍ) بر اشده (فَكُنْ) بس‌بول‌سین (فيه) اول‌اشنی حاصل‌ایتوده (وَكَفٰی) یتار (بِالْاَعْرَاضِ) یوز دوندرو (عَنْ عِلْمِ اللهِ تَعَالٰی) الله‌تعالی‌نك علمندن (خِزْيًا) رسوای‌لق یوزندن (وَخَسَارًا) دخی دنیا وآخرت هلاك بولماق یوزندن (وَاسْتَعِذْ) دخی صغن‌سین (مِنْهُ) الله‌تعالی علمندن‌باش تارتودان‌ویوز دوندرودن (بِاللهِ) الله‌تعالی‌گه (لَيْلًا) کیچه (وَنَهَارًا) دخی‌کوندزده (وَلَابُدَّ) دخی چاره یوق‌در (لِطَالِبِ الْعِلْمِ) علم استاگوچیگه (مِن تَحَمُّلِ المشقة) مشقتنی یوکلاودن (وَالْمَذَلَّةِ) دخی خورلقنی یوکلاودن (فِی طَلَبِ الْعِلْمِ) علم استاوده (وَالتَّمَلُّق) یالبارو (مَذْمُومٌ) خورلانمش‌در (اِلَّا) مکر خورلانمش‌بولماس (فِی طَلَبِ الْعِلْمِ) علم‌استاوده (فَاِنَّهُ) بس درستلکده علم‌استاگوچی (لَابُدَّ) چاره‌یوق‌در (لَهُ) اول‌علم‌استاگوچی‌اوچون (مِنَ التَّمَلُّقِ) یالباروان (لِلْاُسْتَاذِ) استاذغه (وَالشُّرَكَاءِ) دخی‌شریکلرگه (وَغَيْرِهِمْ) دخی موندان‌باشقه‌لارغه (لِلْاِسْتِفَادَةِ) فائده آلو اوچون (مِنْهُمْ) شریکلر استاذلاردان (قِيلَ) ایتلدی (اَلْعِلْمُ) علم (عِزٌّ) الوغلقدر (لَاذُلَّ) خورلق یوق‌در (فيه) اول علمده (لَا يُدْرَكُ) ایرشلماس اول علم‌گه (اِلَّا) مکر ایرشلور (بِذُلٍّ) شوندایِن خورلق‌برلان (لَاعِزَّ) یوق‌در الوغلق (فيه) اول‌خورلقده آندان‌مراد‌یالبارو (قَالَ الْقَائِلُ) اینکوچی ایتدن (اَرٰی) بله‌مون‌مین (لَكَ) سینك اوچون‌باردر (نَفْسًا) شوندایِن نفس(تَشْتَهِی) آرزو قیلورسون‌سین (اَنْ تُعِزَّهَا) اول‌نفسنی‌الوغلاونی (فَلَسْتَ) بس ایماس‌سون سین

(تَنالُ الْعِزَّ) الوغلق غه ایرشر ایماس سون (حَتّٰی تُذِلَّها) تاخورلامایچه اول نفسنی (فصل) اوشبو فصل (فِی الْوَرَعِ) تقوالق بیانندەدر (فِی حالَةِ التَّعَلُّمِ) علم ایرانسگان حالنده (رَوٰی) کوچردی (بَعْضُهُمْ) عالملرنك بعضسی (حَدیثًا) حدیث کوچردی (فِی هٰذَا الْباٰبِ) اوشبو باب ده (عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ) الله تعالی نك رسولندن (صَلَّی اللّٰهُ تَعالٰی) الله تعالی نك رحمتی بولغای ایدی (عَلَیْه) اول رسول اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی نك سلامی بولغای ایدی (اَنَّهُ) درستلکده رسول الله (قالَ) ایتدی (مَنْ لَمْ یَتَوَرَّعْ) بر کشی تقوی بولماسه (فِی تَعَلُّمِه) علم ایرانگان زماننده (اِبْتَلاٰهُ اللّٰهُ تَعالٰی) بلالاندرور الله تعالی اول مننی (بِاَحَدِی ثَلٰثَةِ اَشْیاٰءَ) اوچ نرسەنك برسی برلن (اِمّاٰ اَنْ یُمیتَهُ) یا اولترر اول مننی (فِی شَبابِه) جکت حالنده (اَوْ یُوقِعَهُ) یاتشرر اول مننی (فِی الرَّساٰتیقِ) آول لارغه نادان خلق آراسنه (اَوْ یَبْتَلیهِ) یا بلالاندرر اول مننی (بِخِدْمَةِ السُّلْطاٰنِ) پادشاه خدمتی برلن (فَمَهْماٰ كاٰنَ) بس قایوغنه زمان بولسه (طاٰلِبُ الْعِلْمِ) علم استاگوچی (اَوْرَعَ) تقوی وحرامدان صاقلانوچی (كاٰنَ) بولور (عِلْمُهُ) اول علم استاگوچینك علمی (اَنْفَعَ) فائدەلیراك بولور (وَالتَّعَلُّمِ) دخی علم ایرانو (لَهُ) اول علم استاگوچی اوچون (اَیْسَرَ) ینگلراك بولور (وَفَواٰئِدُهُ) دخی اول علم نك فائدەلری (اَكْثَرَ) کوبراك بولور (وَمِنَ الْوَرَعِ) دخی علم استاگوچینك تقوالغی جملەسندن دور (اَنْ یَتَحَرَّزَ) صاقلانماقلق (عَنِ الشِّبَعِ) توقلقدان (وَكَثْرَةِ النَّوْمِ) دخی کوب یوقلاودان (وَكَثْرَةِ الْكَلاٰمِ) دخی کوب سیلەودن (فیماٰ لاٰ یَنْفَعُ) فائدەبیرمی تورغان سوزده (لَهُ) اول علم استاگوچی اوچون (وَاَنْ یَتَحَرَّزَ) دخی صاقلانماقلق کیرك (عَنْ اَكْلِ طَعاٰمِ السُّوقِ) بازار طعامنی آشاودان (اِنْ اَمْكَنَ) اگر صاقلانو ممکن بولسه (لِاَنَّ طَعاٰمَ السُّوقِ) آنك اوچون درستلکده بازار طعامی (اَقْرَبُ) یاقینراقدر (اِلَی النَّجاٰسَةِ) نجسلك گه (وَاَبْعَدُ) دخی یراقراقدور (عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ تَعاٰلٰی) الله تعالی نك ذکرندن (وَاَقْرَبُ) دخی یاقینراقدور (اِلَی الْغَفْلَةِ)

غافللك گه (وَلأَنَّ) دخی آنک اوچون درستلکده (اَبْصَارَ الْفُقَرَاءِ) فقیرلرنک کوزلری (تَقَعُ) تشر (عَلَيْهِ) اول طعام اوزرینه (وَلَا يَقْدِرُونَ) دخی کوچلری یتماس اول فقیرلرنک عَلَى الشِّرَاءِ) صاتوب آلو اوزرینه (فَتَأَذَّوْنَ) بس رنجرلر (بِذٰلِكَ) اوشبو قاراو برلن (فَيَذْهَبُ) بس کیتار (بَرَكَتُهُ) اول طعام نک برکتی (وَحُكِيَ) حکایت قیلندی (اَنَّ الشَّيْخَ) درستلکده شیخ (اَلْاِمَامَ) امام اول (اَلْجَلِيلَ) دوست اول (مُحَمَّدَ) محمد اسملی اول (بْنَ الْفَضْلِ) فضل اوغلی (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی نک رحمتی بولغای ایدی اول محمد گه (كَانَ) بولدی (فِى حَالِ تَعَلُّمِهِ) علم ایرنکان حالنده (لَا يَأْكُلُ) آشاماس بولدی (مِنْ طَعَامِ السُّوقِ) بازار طعامندن (وَكَانَ) دخی بولدی (اَبُوهُ) اول محمد نک آتاسی (يَسْكُنُ) توررببولدی (فِى الرَّسَاتِيقِ) آوللارده (وَيُهَيِّئُ) دخی حاضرلر بولدی (طَعَامَهُ) اوغلی محمد نک طعامنی (وَيُدْخِلُ) دخی کرربولدی (اِلَيْهِ) اول اوغلی محمد گه (يَوْمَ الْجُمُعَةِ) جمعه کوننده (فَرَأَى) بس کوردی آتاسی (فِى بَيْتِ ابْنِهِ) اوغلی محمد نک ایونده (خُبْزَ السُّوقِ) بازار ایکمکنی (يَوْمًا) بر کونده (فَلَمْ يُكَلِّمْهُ) بس سیله شمدی آتاسی اوغلینه (سَاخِطًا) آچولانوب (عَلَيْهِ) اول اوغلی اوزینه (فَاعْتَذَرَ) بس عذر اوتندی (اِبْنُهُ) اوغلی (وَقَالَ) دخی ایتدی (مَا اشْتَرَيْتُهُ) صاتوب آلمادوم اول ایکمکنی (اَنَا) مین دیدی (وَلَمْ اَرْضَ) دخی راضی ده بولمادوم (بِهِ) اول صاتوب آلوغه (وَلٰكِنْ) آلای بولسه ده (اَحْضَرَهُ) حاضر قیلدی اول ایکمکنی (شَرِيكِى) شریکم دیدی (فَقَالَ) بس ایتدی (اَبُوهُ) محمد نک آتاسی (لَوْ كُنْتَ) اگر بولساک سین (تَحْتَاطُ) صاقلانور بولساک (وَتَتَوَرَّعُ) دخی صوفی بولوب صاقلانور بولساک (لَمْ يَجْتَرِئْ) باطرچیلق قیلماس ایدی (شَرِيكُكَ) سینک شریکنک (بِذٰلِكَ) اوشبو ایکمک صاتوب آلوب سینک حجره نکا کیتروگه (وَهٰكَذَا) اوشنداق (كَانُوا) بولدیلار اوّلده گی عالم لر (يَتَوَرَّعُونَ) شبهه لردن صاقلانور بولدیلار (فَلِذٰلِكَ) بس اوشبونک اچنده یعنی شبهه لردنده صاقلانغانلاری اوچون (وُفِّقُوا)

موفق بولدیلار (للعلم) علمگه (والنشر) دخی علمنی ساچوگه (حتی بقی) تا قالدی (اسمهم) اول عالملرنک اسملری (الی یوم القیامة) قیامت کونینه قدری (ووصی فقیه) بر عالم وصیت ایتدی (من زهاد العلماء) عالملرنک صوفیلارندان (طالب العلم) علم استاگوچیگه (ینبغی) تیشلی بولور (علیك) سینک اوزرکا (ان تتحرز) صاقلانماقلوغک (عن الغیبة) غیبتدن (وعن مجالسة مكثار) دخی کوب سیله‌وچی آدم برلن اولتوروشودان (وقال) دخی ایتدی (ان) درستلکده (من یكثر) برکش کوب قیلسه (الكلام) سیله‌شونی (یسرق) اورلار اول کشی (عمرك) سینک عمرکنی (ویضیع) دخی ضائع قیلور (اوقاتك) سینک وقتلارکنی (ومن الورع) دخی تقوالق جمله‌سندندر (ان یجتنب) صاقلانماقلق (عن اهل الفساد) بوزوقلق اهلندن (والمعاصی) دخی گناهلار اهلندن (والتعطیل) دخی تیکتورو اهلندن (فان المجاورة) بس درستلکده کورشیلك (مؤثرة) اثر ایتکوچی در (لامحالة) شیکسز (وان یجلس) دخی اولتورماقلق تیش (مستقبل القبلة) قبله‌غه قارشی بولوب (وان یكون) دخی بولماقلق تیش (متسننا) سنتلنوچی (بسنة النبی علیه السلام) پیغمبر علیه السلام سنتی برلن (ویغتنم) دخی غنیمت بلمکلك تیش (دعوة اهل الخیر) ایزگولك اهلی‌نک دعاسنی (ویتحرز) دخی صاقلانماقلق تیش (عن دعوة المظلوم) ظلم قیلنمش کشینک دعاسندان (وحكی) دخی حکایت قیلندی (ان رجلین) درستلکده ایکی ایر (خرجا) چقدیلار (فی طلب العلم) علم استاوگه (للغربة) غربتگه (وكانا) دخی بولدیلار بو ایکی ایر (شریكین) شریك بولدیلار (فرجعا) بس قایتدیلار (بعد سنین) کوب یللاردان صوڭ (الی بلدهما) اوزلارینک شهرلرینه (وقد فقه) تحقیق عالم بولدی (احدهما) ایکی شریکنک برسی (ولم یتفقه الآخر) ایکنچیسی عالم بولمادی (فتأمل) بس اویلادی (فقهاء البلدة) شهرنک عالملری (فسألوا) بس صورادیلار (عن حالهما) بو ایکی

شريكنك حاللرندن (وَتَكْرارهما) دخى بلارنك سبقنى تكرار قيلولارندان (وَجلُوسهما) دخى بلارنك اولتورو كيفيت لرندن (فَأَخْبَرُوا) بس خبر بيردبلر (أَنَّ جلُوسَ الَّذِى تفقه) درستلكده عالم بولغانى نك اولتوروى (فى حَالِ التَّكْرارِ) سبقنى تكرار قيلغان حالده (كَانَ) بولغان ايكان (مُسْتَقْبِلَ الْقِبْلَة) قبله غه قارشو بولوب (وَوَجْهُهُ) دخى يوزى (اِلَى الْمِصْرِ) شهر طرفينه بولغان ايكان (وَالْآخَرُ) دخى ايكنچىسى نك اولتوروى (كَانَ) بولغان ايكان (مُسْتَدْبِرَ الْقِبْلَة) قبله غه آرطى برلن (وَوَجْهُهُ) دخى يوزى (اِلَى غَيْرِ الْمِصْرِ) شهردن باشقه طرفقه بولغان (فَاتَّفَقَ الْعُلَمَاءُ) بس عالملر اتفاق قيلدى (وَالْفُقَهَاءُ) دخى فقه عالملرى اتفاق قيلدى (اَنَّ الْفَقِيه) درستلكده عالم كشى (فَقِهَ) عالم بولا ايكان (بِبَرَكَة استقبال الْقِبْلَة) قبله غه قارشو بولو بركاتنده (اِذْ) آنك اوچون (هُوَ) اول قبله غه قارشى بولو (السُّنَّةُ) سنت در (فِى الْجُلُوس) اولتوروده (اِلَّا) مگر سنت بولماس (عِنْدَ الضَّرُورَة) ضرورة وقتنده (وَبِبَرَكَة دُعَاءِ الْمُسْلِمِينَ) دخى مسلمانلارنك دعاسى بركاتنده (فَاِنَّ الْمِصْرَ) بس درستلكده شهر (لَا يَخْلُو) بوش بولماس (عَنِ الْعُبَّادِ) عبادت قيلوچيلاردان (وَاَهْلِ الْخَيْرِ) دخى ايذكولك اهلندن (فَالظَّاهِرُ) بس ظاهر (اَنَّ عَابِدًا) درستلكده عبادت قيلوچى (مِنَ الْعُبَّاد) عبادت قيلوچيلاردان (دَعَا) دعاقيلغان بولور (لَهُ) اول عالم بولغانينه (فِى اللَّيْل) كيچده (فَيَنْبَغِى) بس تيش بولور (لِطَالِبِ الْعِلْم) علم استاكوچيگه (اَنْ لَا يَتَهَاوَنَ) ياقلاو بولماس سزلق وكيم كه صايماس سزلق (بِالْآدَاب) ادبلرنى (وَالسُّنَّة) دخى سنتلرنى (فَاِنَّ) بس درستلكده (مَنْ تَهَاوَنَ) بركشى يالقاو بولسه (بِالْآدَابِ) ادبلرنى اوتاوده (حُرِمَ) محروم بولور (السُّنَنَ) سنتلر ثوابندان (وَمَنْ تَهَاوَنَ) وبرمن يالقاو بولسه (بِالسُّنَنِ) سنتلرنى اوتاوده (حُرِمَ) محروم بولور (الْفَرَائِضَ) فرضلار ثوابندان (وَمَنْ تَهَاوَنَ) دخى بركشى يالقاو بولسه (بِالْفَرَائِضِ) فرضلارنى اوتاوده (حُرِمَ) محروم بولور (الْآخِرَةَ) آخرت ثوابندن

(وبعضهم) عالملرنك بعضى (قالوا) ایتدیلر (هذا) اوشبو (حدیث) حدید
دیدیلر (عن رسول الله) الله تعالی نك رسولندن (صلی الله تعالی) الله تعال
رحمتی بولغای ایدی (علیه) اول رسول الله اوزرینه (وسلم) دخی الله تعالی نك سا
بولغای ایدی (وینبغی) دخی تیش بولور (ان یکثر) کوب قیلماقلق (الصلوة)
نمازلارونی (ویصلی) دخی اوقماقلق کیرك (صلوة الخاشعین) خشوع برلن اوقوچ
نمازینی یعنی خشوع برلن اوقماق کیرك (فان ذلك) بس درستلکده اوشبو نماز
خشوع برلن اوقماقلق (عون) یاردمدر (له) اول علم استاکوچی اوچون (علی التحصی
علم حاصل ایتوکه (والتعلم) دخی علم ایرانوکه (وانشدت) دخی شعر اوقلمش بولد
مین (للشیخ) شیخ اوچون اول شعر (الجلیل) الوغ اول (الزاهد) صوفی اول (الحجاج) کوب
قیلوچی اول (نجم الدین) دین نك یولدزی اول (عمر) عمر اسملی اول (بن محمد) محم
اوغلی اول (النسفی) نسفی اول (رحمه الله) الله تعالی نك رحمتی بولغای ایدی اول عم
النسفی که (شعر) (کن) بول سین (للاوامر) امرلرنی (والنواهی) دخی نهی لرنی (حافظ
یادقه آلوچی بول (وعلی الصلوة) دخی نماز اوزرینه (مواظبا) دایمیلق قیلوچی بول
(ومحافظا) دخی نمازنك فرضلارونی صاقلاغوچی بول (واطلب) دخی استه سین (علو
الشرع) شریعت علم لرینی (واجهد) دخی توروش سین (واستعن) دخی الله تعالی دن
یاردم استه سین (بالطیبات) ایذکو عمل لر برلن (تصر) اورلورسون سین (فقیها) عا
بولوب (حافظا) ایشتکان نرسه کنی یادقه آلوچی بولوب (واسئل) دخی صور احین
(الهك) اله کدن (حفظ حفظك) یادقه آلاتورغان قوه کنی صاقلاونی (راغبا) قزقغانوك
حالده (فی فضله) الله تعالی نك رحمتینه (فالله) بس الله تعالی (خیر) ایذکوراکدر
(حافظا) صاقلاوچی بولویوزندن (وقال) دخی ایتدی عمر النسفی (اطیعوا) بوی
صونوکزلار الله تعالی که هم رسولینه (وجدوا) دخی علم حاصل ایتوکه توروشکزلار (ولا

تَكْسَلُوا) دخی یالقاو بولماڭزلار (وَاَنْتُمْ) دخی سزلر (اِلٰی رَبِّکُمْ) ربڭز صاری (تُرْجَعُونَ) قایتارولمش بولورسز (وَلَا تَهْجَعُوا) دخی کوپ یقلاماڭز (فَخِیَارُ الْوَرٰی) آنڭ اوچون مخلوقلارنڭ ایڭ گوارِی (قَلِیلًا) آز (مِنَ اللَّیْلِ) کیچدن (مَایَهْجَعُونَ) یقلارلار (وَیَنْبَغِی) دخی تیش بولور (اَنْ یَسْتَصْحِبَ) یولداش قیلماقلق (دَفْتَرًا) دفترنی (عَلٰی کُلِّ حَالٍ) هر حال اوزره (لِیُطَالِعَهُ) مطالعه قیلو اوچون اول دفترنی (وَقِیلَ) دخی ایتلدی (مَنْ) شول کشی (لَمْ یَکُنِ الدَّفْتَرُ) دفتر بولماسه (فِی کُمِّهِ) اول کشینڭ بیکنده (لَمْ یَثْبُتِ الْحِکْمَةُ) حکمة ثابت بولماس (فِی قَلْبِهِ) اول کشینڭ قلبنده (وَیَنْبَغِی) دخی تیش بولور (اَنْ یَکُونَ) بولماقلق (فِی الدَّفْتَرِ) دفترده (بَیَاضٌ) آقلق (وَیَسْتَصْحِبَ) دخی یولداش قیلماقلق تیش (الْمِحْبَرَةَ) قاراصاوتنی (لِیَکْتُبَ) یازماقلق اوچون (مَایَسْمَعُ) ایشتکان نرسه سنی (وَقَدْ ذَکَرْنَا) تحقیق ذکر قیلدق بزلر (حَدِیثَ هِلَالِ) هلالنڭ حدیثنی (بْنِ یَسَارٍ) یسار اوغلی اول هلال (رَضِیَ اللّٰهُ) الله تعالی راضی بولغای ایدی (عَنْهُ) اول یسار اوغلی هلالدن (فصل) او شبو فصل (فِیمَا) شول نرسه بیاننده در (یُورِثُ) پیدا قیلور اول نرسه (الْحِفْظَ) یادقه آلونی (وَفِیمَا) دخی شول نرسه بیاننده در (یُورِثُ) پیدا قیلور اول نرسه (النِّسْیَانَ) اونوتونی (وَاَقْوٰی اَسْبَابِ الْحِفْظِ) یادقه آلونڭ سببلرینڭ قوتلیراکی (الْجِدُّ) توروشودر (وَالْمُوَاظَبَةُ) دخی یادلاغان نرسه نی همیشه تکرارلاودر (وَتَقْلِیلُ الْغِذَاءِ) آشاونی آز ایتماقدر (وَصَلٰوةُ اللَّیْلِ) دخی کیچکی نماز در (وَقِرَاءَةُ الْقُرْآنِ) دخی قرآن اوقماق (مِنْ اَسْبَابِ الْحِفْظِ) حفظنڭ سببلرندندر (قِیلَ) ایتلدی (لَیْسَ) ایماس در (شَیْءٌ) هیچ بر نرسه (اَزْیَدَ) آرتدرغوچیراق (لِلْحِفْظِ) یادقه آلونی (مِنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ) قرآن اوقودان (نَظَرًا) قاراب (اِذْ) آنڭ اوچون (هِیَ) اول قاراب قرآن اوقو (اَفْضَلُ) آرتوغراقدر (لِقَوْلِهِ عَلَیْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ) پیغمبر علیه السلامنڭ سوزی بولغانلقی اوچون (اَفْضَلُ اَعْمَالِ اُمَّتِی) امتمنڭ عمللرینڭ آرتوغراقی (قِرَاءَةُ)

الْقُرْآنِ) قرآن اوقودر (نظرًا) قاراب (رَاٰءى) کوردی (شَدَّادُبنِ حَکیمٍ) حکیم اوغلی
شداد کوردی (بَعْضَ اِخْوَانِهِ) قرداشلرینك بعضسنی (بَعْدَ وَفَاتِهِ) اولکانننك صوڭنده اول
بعض قرداشلری (فِی الْمَنَامِ) اویقوده کوردی (فَقَالَ) بس ایتدی (لِاَخِیهِ) اوزینك
قرداشینه (اَیَّ شَیْءٍ) قایو نرسه‌نی (وَجَدْتَهُ) تابدڭ سین آنی (اَنْفَعَ) فائده‌لیرك
(قَالَ) ایتدی اول قرداشی (قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ) قرآن اوقودر دیدی (نَظَرًا) قاراب شونی
فائده‌لی تابدوم مین دیدی (وَیَقُولُ) دخی ایتور (عِنْدَ رَفْعِ الْکِتَابِ) کتابنی کوتارگان
وقتده (بِسْمِ اللّٰهِ) الله تعالی نڭ اسمی برلن کوتارامون اوشبو کتابنی دیو (وَسُبْحَانَ اللّٰهِ) دخی
الله تعالی نی پاکلمك پاکلیمون (وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ) دخی هر ماقتاو الله تعالی گه خاص در (وَلَا اِلٰهَ)
دخی یوق در حقلق برلن قللق قیلنمش ذات (اِلَّا اللّٰهُ) مگر بر الله تعالی در (وَلَا حَوْلَ)
یوق دور گناهدن ایلنمك (وَلَا قُوَّةَ) دخی یوق در عبادتکه قوت (اِلَّا) مگر (بِاللّٰهِ) الله تعالی نڭ
صاقلاوی برلن در (الْعَلِیِّ) بلند بولغوچی اول الله تعالی (الْعَظِیمِ) الوغ درجه‌لی اول
الله تعالی (الْعَزِیزِ) غالب بولغوچی اول الله تعالی (الْعَلِیمِ) هر نرسه‌نی بلگوچی اول
الله تعالی دیو (عَدَدَ کُلِّ حَرْفٍ) هر حرف صاننچه (کُتِبَ) یازلمش بولدی (وَیُکْتَبُ) دخی
یازلمش بولور حاضر هم کلاچکده (اَبَدَ الْاٰبِدِینَ) منگو بولو برلن صفتلانغان زمانده
(وَدَهْرَ الدَّاهِرِینَ) دخی جمیع دهرده بولماقلق برلن موصوف بولغان دهرده (وَیَقُولُ) دخی
ایتور (بَعْدَ کُلِّ مَکْتُوبَةٍ) هر بر فرض نماز صوڭنده (آمَنْتُ) ایمان کیتردوم مین (بِاللّٰهِ)
الله تعالی گه (الْوَاحِدِ) بر بولغوچی اول الله تعالی (الْاَحَدِ) بر اول الله تعالی (الْحَقِّ)
ثابت اول الله تعالی (وَحْدَهُ) یالغز در (لَاشَرِیكَ) یوق در تیگداشی (لَهُ) اول
الله تعالی نڭ (وَکَفَرْتُ) انکار قیلدوم مین (بِمَاسِوَاهُ) الله تعالی دن باشقه‌نی دیو (وَیُکْثِرُ)
دخی کوب قیلور (الصَّلٰوةَ) صلاواتنی (عَلَی النَّبِیِّ) پیغمبر علیه السلام اوزرینه (صَلَّی اللّٰهُ)
الله تعالی نڭ رحمتی بولغای ایدی (عَلَیْهِ) اول پیغمبر علیه السلام اوزرینه (وَسَلَّمَ) دخی

الله‌تعالی‌نک سلامی بولغای ایدی (فَاِنَّهُ) بس درستلکدا اول پیغمبر علیه السلام (رَحْمَةٌ) رحمة‌در (لِلْعَالَمِینَ) بارچه‌عالم‌گه (وَالسِّوَاكُ) مسواك استعمال‌قیلو (وَشُرْبُ الْعَسَلِ) دخی بال اچو (وَاَكْلُ الْكُنْدُرِ) آق صاغزنی چاینامك (مَعَ السُّكَّرِ) شکر برلن (وَاَكْلُ اِحْدٰی وَعِشْرِینَ زَبِیبَةً) دخی یکرمی بر قوری یوزم آشاماق (حَمْرَاءَ) قزل یوزم (كُلَّ یَوْمٍ) هر بر کونده (عَلَی الرِّیقِ) آچلف اوزرینه (یُورِثُ) پیدا قیلور (اَلْحِفْظَ) یادقه آلونی (وَیَشْفِی) دخی شفاء بیرر (عَنْ كَثِیرٍ) کوبدن (مِنَ الْاَمْرَاضِ) اچکی آورولاردان (وَالْاَسْقَامِ) دخی طشقی آورولاردان (وَكُلُّمَا) دخی هر نرسه (یُقَلِّلُ) آزایتور (اَلْبَلْغَمَ) قاقرقنی (وَالرُّطُوبَاتِ) دخی یوشلکلرنی (یَزِیدُ) آرتدرر اول نرسه (فِی الْحِفْظِ) یادقه آلوده (وَكُلُّمَا) دخی هر نرسه یزید آرتدرر (فِی الْبَلْغَمِ) قاقرقنی (یُورِثُ) پیدا قیلور اول نرسه (اَلنِّسْیَانَ) اونوتونی (وَاَمَّا مَا یُورِثُ النِّسْیَانَ) اما اونوتونی پیدا قیلغان نرسه‌لر (فَالْمَعَاصِی) بس گناهلاردر (وَكَثْرَةُ الذُّنُوبِ) دخی گناهنک کوبلکیدر (وَالْهُمُومُ) دخی قایغولاردر (وَالْاَحْزَانُ) دخی حسرتلردر (فِی اُمُورِ الدُّنْیَا) دنیا اشلرنده (وَكَثْرَةُ الْاَشْغَالِ) دخی شغللرنک کوبلکیدر (وَالْعَلَائِقِ) دخی مانع‌لارنک کوبلکیدر (قِیلَ) ایتلدی (شِعْرٌ) شعر (شَكَوْتُ) شکایت قیلدوم‌مین (اِلٰی وَكِیعٍ) وکیع اسملی ایرگه (سُوْءَ حِفْظِی) حفظم‌نک یاوزلغندان (فَاَوْصَانِی) بس بیوردی میکا وکیع (اِلٰی تَرْكِ الْمَعَاصِی) گناهلارنی قویوغه (فَاِنَّ الْحِفْظَ) بس درستلکده حفظ (فَضْلٌ) رحمت‌در (مِنْ اِلٰهِی) الهم‌دن (وَفَضْلُ اللّٰهِ) الله‌تعالی‌نک رحمتی (لَا یُعْطٰی) بیرلماس (لِعَاصِی) گناهلی کشیگه (وَقَدْ ذَكَرْنَا) تحقیق ذکر قیلدوق بزلر (اَنَّهُ) درستلکده شأن (لَا یَنْبَغِی) تیشلی بولماس (لِلْعَاقِلِ) عقللی کشیگه (اَنْ یَهْتَمَّ) قایغرماقلق (لِاَمْرِ الدُّنْیَا) دنیا اشی اوچون (لِاَنَّهُ) آنک اوچون دنیا اشی اوچون قایغرو (یَضُرُّ) ضرر بیرر (وَلَا یَنْفَعُ) دخی فائده بیرماس (وَهُمُومُ الدُّنْیَا) دنیاقایغولاری (لَا یَخْلُو) بوش بولماس (عَنِ الظُّلْمَةِ) قارانغولقدان (فِی الْقَلْبِ) قلبده (وَهُمُومُ الْآخِرَةِ) آخرت

قایغولاری (لایخلو) بوش بولماس (عن النور) نوردان (فی القلب) قلبده (ویظهر)
دخی ظاهر بولور (اثره) اول نورنک اثری (فی الصلوة) نمازده (فهم الدنیا) بس دنیا
قایغوسی (یمنعه) طیبار عقللی کشینی (عن الخیر) ایذکولکدن (وهم الآخرة) آخرت
قایغوسی (یحمله) یوکلار اول عقللی کشینی (علیه) اول ایذکولك اوزرینه (والاشتغال)
دخی شغللنو (بالصلوة) نمازبرلن (علی الخشوع) خشوع اوزرینه (وتحصیل العلوم)
دخی علملر حاصل ایتو برلن شغللنو (ینفی) بترر (الهم) قایغونی (والحزن) دخی
حسرتنی (کما قال) نتاك ایتدی (الشیخ) شیخ (الامام) امام اول (نصر) نصر اسملی
اول (بن حسن) حسن اوغلی (المرغینانی) مرغینان گه نسبت بیرلمش اول (فی قصیدة)
قصیده سنده ایتدی (له) اوزی نک قصیده سنده (استعن) یاردم استه سین (نصر بن الحسن)
ای حسن اوغلی نصر (فی کل علم) هر بر علمده (یختزن) حفظ ایدلمش بولور اول علمنی
(ذاك) اوشبو حفظ ایدلمش علم (الذی) شونده ابن علم در (ینفع) فائده بیرر اول علم (الحزن)
حسرةکا (وما سواه) آندان باشقه علملر (باطل) باطل در (لایؤتمن) اعتبار قیلنماس
(والشیخ) دخی شیخ ایتدی (الامام) امام اول (الاجل) الوغ اول (نجم الدین) نجم الدین
اسملی اول (بن الحسن) حسن اوغلی (النسفی) نسفی اول (فی ام ولد) ام ولد بولغان
جاریه نی صفت لاوده (له) اوزی اوچون بولغان ام ولد نی ام ولد خواجه سندن بالا تابقان
کنیزك (شعر) (سلام) سلام بولسون (علی من) شول کشی اوزرینه مراد جاریه (تیمتنی)
قل وخور قیلدی اول کشی مینی (بظرفها) اوزینک عقلی وزیفالغی برلن (ولمعة خدیها)
دخی ایکی یاڭاقینک یالتراماقی برلن (ولمعة طرفها) دخی کوزینک ماتور قاراوی برلن
(سبتنی) اسیر و دیوانه قیلدی مینی (واحبتنی) دخی عاشق قیلدی مینی (فتاة ملیحة)
کورکام یاش قز (تحیرت الاوهام) وهملر حیرانغه قالدیلار وعاجز بولدیلار (فی کنه وصفها)
اول یاش قزنک حقیقتنی بلوده (فقلت) بس ایتدوم مین دی شیخ نجم الدین (ذرینی)

قوی سین مینی (وَاعْذرینی) دخی عذرمنی قبول ایت (فَانّی) بس درستلکم مین (شَفَقْتُ) بیلك قاطی سیدم مین (بِتَحْصیلِ الْعُلُوم) علم لر حاصل ایتونی (وَکَشْفِهٰا) دخی علم لرنك مشکل لرینی آچق قیلونی (وَلٰکِن) منم اوچون باردور (فی طَلَبِ الْفَضْل) آرتوقلقنی استاوده (وَالْعِلْم) دخی علم استاوده (وَالتُّقٰی) دخی تقوالق استاوده (غِنًی) موکسزلق باردور (مِنْ غِناءِ الْغٰانِیٰات) اویونچی ویورچیلارنك اویونلارندان وجورلارندان (وَعَرْفِهٰا) دخی اول خاتونلارنك خوش ایسلرندن (وَاَمّٰا اَسْبٰابُ نِسْیٰانِ الْعِلْمِ) اما علمنی اونوتونك سببلری (فَاَکْلُ الْکُزْبَرَة) بس کشنیز آشاماقلق در (الرُّطَبَة) چی بولغاننی (وَالتُّفّٰاح اَلْحٰامِض) دخی آچی آلما آشاماقلق در (وَالنَّظَرُ اِلَی الْمَصْلُوب) دخی آصلوب اولگان کشیگه قاراماقلقدر (وَقِرأَةُ لَوْحِ الْقُبُور) دخی قبر تاقتالارینه، وتاشلارینه یازلغان یازونی اوقماقلقدر (وَالْمُرُورُ) دخی اوتمکلکدر (بَیْنَ قِطٰارِ الْجَمَل) تیه قطارلاری آراسندان (وَالْقٰاءُ الْقُمَّلِ الْحَیِّ) دخی تورولك بولغان بتنی تاشلاماقلقدر (عَلَی الْاَرْض) ییر اوزرینه اوترماینچه (وَالْحِجٰامَةُ) دخی قان آلدرماقلقدر (عَلٰی نُقْرَةِ الْقَفٰاءِ) جیلکه چقری اوزرینه (کُلُّهٰا) اوشبولارنك بارچه سی (تُورِثُ) پیدا قیلور (اَلنِّسْیٰان) اونوتونی .

(فصـــــل) اوشبو فصل (فیمٰا) شول نرسه بیانندهدر (یَجْلُبُ) تارتور اول نرسه (الرِّزْقَ) رزقنی (وَمٰا) دخی شول نرسه بیانندهدر (یَمْنَعُهُ) طییار اول نرسه رزقنی (وَمٰا) دخی شول نرسه بیانندهدر (یَزِیدُ) آرتدرر اول نرسه (فِی الْعُمر) عمرده (وَمٰا) دخی شول نرسه بیانندهدر (یُنْقِصُ) کیمتر اول نرسه عمرنی (ثُمَّ) مونك صوکنده (لٰابُدَّ) چاره یوق در (لِطٰالِبِ الْعِلْم) علم استاوچیگه (مِنَ الْقُوت) آزقدان (وَمَعْرِفَةُ مٰا) دخی شول نرسه نی بلودن (یَزِیدُ) آرتدرر اول نرسه (فِی الْعُمر) عمرده (وَالصِّحَة) دخی سلامتلکنی بلودن چاره یوقدر (لِیَتَفَرَّغَ) بوشانسون اوچون (لِطَلَبِ الْعِلْم) علم استاو اوچون (فی کُلِّ ذٰلِكَ) اوشبولارنك بارچه سنده (صَنَّفُوا) تصنیف قیلدیلار

(كِتٰابًا) كتابنى (فَاَوْرَدْتُ) بس كيلتردم مين (بَعْضَهٰا) اول كتابلارنك بعضسنده
بولغان نرسه‌لرنى (هٰهُنٰا) اوشبو اورونده (عَلٰى سَبيلِ الْاَخْتِصٰارِ) قسقه‌لق طريقى
اوزرينه (قٰالَ رَسُولُ اللّٰهِ) ايتدى الله‌تعالى‌نك رسولى (صَلَّى اللّٰهُ تَعٰالٰى) الله‌تعالى‌نك
رحمتى بولغاى ايدى (عَلَيْهِ) اول رسول الله اوزرينه (وَسَلَّمَ) دخى الله‌تعالى‌نك سلامى
بولغاى ايدى (لَايَرُدُّ) قايتارماس (الْقَدَرَ) تقديرنى (اَلَّا الدُّعٰاءُ) مگر دعاقايتارور
(وَلَايَزِيدُ) دخى آرتدرماس (فِى الْعُمُرِ) عمرده (اَلَّا الْبِرُّ) مكر ايذكولك آرتدرور
(فَاِنَّ الرَّجُلَ) بس درستلكده ابر (لَيُحْرَمُ) محروم بولور (الرِّزْقَ) رزقدان
(بِذَنْبٍ) كناه سببلى (يُصِيبُهُ) ايرشر اول ابر اول كناه‌غه يعنى قيلور اول كناهنى (فَثَبَتَ)
بس ثابت بولدى (بِهٰذَا الْحَدِيثِ) اوشبو حديث برلن (اَنَّ ارْتِكٰابَ الذَّنْبِ) درستلكده
كناه اشله‌مكلك (سَبَبُ حِرْمٰانِ الرِّزْقِ) رزق دان محروم بولوغه سبب در (خُصُوصًا)
بيگراكده (الْكَذِبُ) يالغان (يُورِثُ) پيدا قيلور (الْفَقْرَ) فقيرلكنى (وَقَدْ وَرَدَ)
تحقيق كيلدى (فيه) بو يالغان‌نك فقيرلكنى كيلتروى حقنده (حَدِيثٌ خٰاصٌ) خاص
بولغان حديث (وَكَذٰا) اوشنداق (نَوْمُ الصُّبْحَةِ) تاك وقتنداغى اويقو (يَمْنَعُ) طيعار
(الرِّزْقَ) رزقنى (وَكَثْرَةُ النَّوْمِ) كوب يقلاو (يُورِثُ) پيدا قيلور (الْفَقْرَ) فقيرلكنى
(وَفَقْرَ الْعِلْمِ) دخى علم كه فقيرلكنى پيدا قيلور (اَيْضًا) ينه ده مال غه فقيرلكنى پيدا قيلغان كبى
(وَقٰالَ) دخى ايتدى (اَلْقٰائِلُ) ايتكوچى ايتدى (سُرُورُ النَّفْسِ) نفسنك شادلغى
(فِى لَبْسِ اللِّبٰاسِ) كييم كييوده در (وَجَمْعُ الْعِلْمِ) علم نى جييو (فِى تَرْكِ النُّعٰاسِ) اويقونى
قويوداور (وَقٰالَ) دخى ايتدى ايتوچى (اَلَيْسَ) ايا ايماسمى (مِنَ الْخُسْرٰانِ) هلاكلك
دان (اَنَّ لَيٰالِيًا) درستلكده كيچلر (تَمُرُّ) اوتر (بِلَانَفْعٍ) فائده‌دن باشقه (وَتُحْسَبُ)
دخى حساب قيلنور (مِنَ الْعُمُرِ) عمردن (وَقٰالَ) دخى ايتدى ايتوچى (قُمِ اللَّيْلَ)
كيچنى اوياغ تورسين (يٰاهٰذٰا) اى آند الاين علم استاگوچى آدم (لَعَلَّكَ) شايد سينك

(تُرْشَدُ) توغر يلقغه كونولووك ومطلوبوكا ايرشووك اميد ايدلمش بولور (اِلٰى كَمْ) قايومدتگه قدری (تَنَامُ اللَّيْلَ) كيچنى يقلارسون (وَالْعُمْرُ) حالبوكم عمر (يَنْقُدُ) بتر (وَالنَّوْمُ) دخی يقلاماقلق فقيرلكنى كيلترر (عُرْيَانًا) يالانغاچ (وَالْاَكْلُ) دخی آشاماقلق (جُنُبًا) جنب حالده (وَمُتَّكِئًا) دخی طيانوب (عَلٰى جَنْبٍ) بر جانب اوزرينه (وَالتَّهَاوُنُ) دخی اعتبارقيلماس سزلق (بِسُقَاطِ الْمَائِدَةِ) آش ياولقدان بيرگه تشكان طعاملارنی (وَاِحْرَاقُ قِشْرِ الْبَصَلِ) دخی صوغان قابوغن يانديرماقلق (وَالثُّومِ) دخی صارمصاق قابوغن يانديرماقلق (وَكَنْسُ الْبَيْتِ) دخی ايونی سپرماكلك (فِی اللَّيْلِ) كيچده (وَتَرْكُ الْقُمَامَةِ) دخی سپرنديني قالديرماقلق (فِی الْبَيْتِ) ايوده (وَالْمَشْیُ) دخی يورماكلك (قُدَّامَ الْمَشَايِخِ) قارت كشيلر آلدوندان (وَنِدَاءُ الْاَبَوَيْنِ) دخی آتا آناغه نچقرماقلق (بِاِسْمِهِمَا) اسمارى برلن (وَالْخِلَالُ) دخی تشلرنی آرالاشديرماقلق (بِكُلِّ خَشَبَةٍ) هربر آغاچ برلن (وَغَسْلُ الْيَدِ) دخی قولنی يوماقلق (بِالطِّينِ) بالچق برلن (وَالتُّرَابِ) ددی توفراق برلن (وَالْجُلُوسُ) دخی اولتورماقلق (عَلَى الْعَتَبَةِ) بوساغه اوزرينه (وَالْاِتِّكَاءُ) دخی طيانماقلق (عَلٰى اَحَدِ زَوْجَیِ الْبَابِ) ايشكننك ايكی ياغينك برسی اوزرينه (وَالتَّوَضِّیءُ) دخی طهارة آلماقلق (فِی الْمَبْرَزِ) ابرهز خانه‌ده (وَالتَّبَوُّلُ) دخی بول اتمكلك (عَلَى الْقِيَامِ) آياق اوزرينه (وَخِيَاطَةُ الثَّوْبِ) دخی كيیم نی تكمكلك (عَلٰى بَدَنِهِ) تنی اوزرينه بولغان حالده (وَتَجْفِيفُ الْوَجْهِ) دخی بوزينی كيبترمكلك (بِالثَّوْبِ) كيیمی برلن (وَتَرْكُ بَيْتِ الْعَنْكَبُوتِ) دخی اورمكوچ ايونی قالديرماقلق (فِی الْبَيْتِ) ايوده (وَالتَّهَاوُنُ) دخی ينگلگه صايوب اعتبارسز اوقو (بِالصَّلٰوةِ) نمازنی (وَاِسْرَاعُ الْخُرُوجِ) دخی چغونی آشقديرماقلق (مِنَ الْمَسْجِدِ) مسجددن يعنی آشغب چقماقلق (بَعْدَ صَلٰوةِ الْفَجْرِ) ايرته نمازی صوگنده (وَالْاِبْتِكَارُ) دخی ايرته‌لمكلك (فِی الذَّهَابِ) باروودا (اِلَى السُّوقِ) بازارغه (وَالْاِبْطَاءُ) دخی صوگغه‌قالماقلق (فِی الرُّجُوعِ) قايتوده

(مِنْهُ) اول بازاردان (وَشِراءُ كَسَراتِ الْخُبْزِ) دخی ایکمك واپچقلارونی صاتوب آلماقلق (مِنَ الْفُقَراءِ السوال) يارلی صوراوچيلاردان (وَدُعاءُ الشَّرِّ) دخی یاوزلق برلن دعاء قيلو (عَلَى الْوالِدِ) آتاغه (وَتَرْكُ تَخْمِيرِ الْأَوانِي) دخی صاوتلارنی ارتونی قويماقلق يعنی استون يابمی قويو (وَاطْفاءُ السِّراجِ) دخی اوطنی مثلا شم ولامپانی سوندره‌كلك (بِالنَّفَسِ) صولوبرلن (كُلُّ ذٰلِكَ) اوشبولارنك بارچه‌سی (يُورِثُ) پيدا قيلور (الْفَقْرَ) فقيرلكنی (عُرِفَ) بلندی (ذٰلِكَ) اوشبولارنك فقيرلكنی كيلتروونی (بِالْآثارِ) صحابه‌لردن كوچرلكان خبرلر برلن (وَكَذا) اوشانداق فقيرلكنی كيلترر (الْكِتابَةُ) يازماقلق (بِقَلَمٍ مَعْقُودٍ) صنق قلم برلن (وَالْامْتِشاطُ) دخی ساچلارنی تاراماقلق (بِمُشْطٍ مُنْكَسِرٍ) صنق تاراق برلن (وَتَرْكُ الدُّعاءِ) دخی دعانی قويماقلق (لِلْوالِدَيْنِ) آتا آناغه (بِالْخَيْرِ) ايذگولك برلن دعانی (وَالتَّعَمُّمُ) دخی چالماچالماقلق (قاعِدًا) اولتوروب (وَالتَّسَرْوُلُ) دخی اشطان كيمكلك (قائِمًا) آياق اوزره (وَالْبُخْلُ) دخی سارانلق (وَالتَّقْتِيرُ) دخی بيك تارلق قيلو معيشتده (وَالْاسْرافُ) دخی آرتوق اورنسز صرف ايتو (وَالْكَسَلُ) دخی يالقاولق (وَالتَّوانِي) دخی ايرنوچيلك وضعيفلك (وَالتَّهاوُنُ) دخی التفاتسزلق (فِي الْأُمُورِ) شرعی بولغان اشلرده (كُلُّ ذٰلِكَ) اوشبولارنك بارچه‌سی (يُورِثُ) پيدا قيلور (الْفَقْرَ) فقيرلكنی (قالَ رَسُولُ اللّٰهِ) ايتدی الله تعالی نك رسولی (صَلَّى اللّٰهُ تَعالٰى) الله تعالی نك رحمتی بولغای ايدی (عَلَيْهِ) اول رسول الله اوزرينه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی نك سلامی بولغای ايدی (اسْتَنْزِلُوا) اينوونی استاگزلر (الرِّزْقَ) رزقنك (بِالصَّدَقَةِ) صدقه برلن (وَالْبُكُورُ) ايرته تورو (مُبارَكٌ) مباركدر (يَزِيدُ) آرتدرر (فِي جَمِيعِ النِّعَمِ) بارچه نعمتلرده (خُصُوصًا) بيگراكده آرتدرور (فِي الرِّزْقِ) رزقده (وَحُسْنُ الْخَطِّ) يازونك كوركاملكی (مِنْ مَفاتِيحِ الرِّزْقِ) رزقنك اچقچلرندن دور (وَبَسْطُ الْوَجْهِ) يوزنك آچق بولوی (وَطِيبُ الْكَلامِ) دخی سوزنك

خوش بولوی (يَزِيدُ) آرتدرور (فِى الرِّزْقِ) رزقده (وَعَنِ الْحَسَنِ) حضرت حسن دن
کوچرلدی (بْنِ عَلِىّ) حضرت علی اوغلی اول (رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی راضی
بولغای ایدی (عَنْهُمَا) حضرت حسن برلن حضرت علی دن (كَنْسُ الْفِنَاءِ) ایشك
آلدولارونی سپرو (وَغَسْلُ الْاِنَاءِ) دخی صاوتلارنی یوماق (مُجْلِبَةٌ) تارتقوچیدر (لِلْغِنَاءِ)
بایلقنی (وَاَقْوَى الْاَسْبَابِ الْجَالِبَةِ لِلرِّزْقِ) رزقنی تارتقوچی سببلرنك قوتلیراکی (اِقَامَةُ
الصَّلٰوةِ) نماز اوقماقلقدر (بِالتَّعْظِيمِ) الوغلاوبرلن (وَالْخُشُوعِ) دخی خشوع وقورقوبرلن
(وَتَعْدِيلِ الْاَرْكَانِ) دخی رکنلرنی عدللمك برلن (وَسَائِرِ وَاجِبَاتِهَا) دخی باشقه واجبلرنی
عدللمك برلن (وَسُنَنِهَا) دخی سنتلری برلن (وَآدَابِهَا) دخی ادبلری برلن (وَصَلٰوةُ
الضُّحٰى) دخی ضحی نمازی (فِى ذٰلِكَ) اوشبو بایلقنی تارتوده (مَعْرُوفَةٌ) مشهوردر
(وَقِرَاءَةُ سُورَةِ الْوَاقِعَةِ) دخی واقعه سورهسنی اوقو بایلقنی تارتقوچیدر (خُصُوصًا
بیگراگده (بِاللَّيْلِ) کیچده اوقو (وَقْتَ النَّوْمِ) یقلاغان وقتده (وَقِرَاءَةُ سُورَةِ الْمُلْكِ)
دخی تبارك سورهسنی اوقو (وَالْمُزَّمِّلِ) دخی یاایها المزمل سورهسنی اوقو (وَاللَّيْلِ
اِذَا يَغْشٰى) دخی والليل اذا يغشى سورهسنی اوقو (وَاَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ) دخی الم نشرح سورهسنی
اوقو (وَحُضُورُ الْمَسْجِدِ) دخی مسجدده حاضر بولو (قَبْلَ الْاَذَانِ) اذان دان
بورون (وَالْمُدَاوَمَةُ) دخی دایمچیلق قیلو (عَلَى الطَّهَارَةِ) طهارةاوزرینه (وَاَدَاءُ
سُنَّةِ الْفَجْرِ) دخی ایرته نمازینك سنتنی اوتاو (وَالْوِتْرِ) دخی وتر نمازین اوتاو
(فِى الْبَيْتِ) ایوده (وَاَنْ لَا يَتَكَلَّمَ) دخی سیله شماس سزلك (بِكَلَامِ الدُّنْيَا) دنیاسوزی
برلن (بَعْدَ الْوِتْرِ) وتر نمازی صوکنده (وَلَا يُكْثِرَ) دخی کوب قیلماس سزلق (مُجَالَسَةَ النِّسَاءِ)
خاتونلار برلن اولتورشونی (اِلَّا) مگر اولترور (عِنْدَ الْحَاجَةِ) حاجت وقتنده (وَاَنْ لَا يَتَكَلَّمَ)
دخی سوزلشماس سزلك (بِكَلَامِ لَغْوٍ) لغو سوز برلن (غَيْرِ مُفِيدٍ) فائده بیره‌ی تورغان (لِلدِّينِ)
دینی اوچون بلارنك كلسی بایلقنی تارتوب رزقنی کیك قیلاتورغان نرسه‌لردن (وَقِيلَ)

دخی ایتدی (مَنِ اشْتَغَلَ) بر کشی شغللنسه (بِمَالَایَعْنِیهِ) فائده بیرمی تورغان نرسه برلن (یَفُوتُهُ) اوتار اول کشیدن (مَایَعْنِیهِ) فائده بیره تورغان نرسه (قَالَ) ایتدی (بُزُرْجُمْهُرُ) بزرجمهر ایتدی نوشروان پادشاهنك وزیری (اِذَا رَأَیْتَ) هر قیچان کورساڭ سین (الرَّجُلَ) ایرنی (یُکْثِرُ) کوب قیلور بولسه اول ایر (الْکَلَامَ) سوزنی (فَاسْتَیْقِنْ) بس شیکسز بل سین (بِجُنُونِهِ) اول ایرنك دیوانه‌لغی برلن (وَقَالَ عَلِیٌّ) دخی ایتدی حضرت علی (رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی) الله تعالی راضی بولغای ایدی (عَنْهُ) اول حضرت علی دن شعر (اِذَا تَمَّ) هر قیچان تمام بولسه (عَقْلُ الْمَرْءِ) ایرنك عقلی (قَلَّ) آز بولور (کَلَامُهُ) اول ایرنك سوزی (وَاَیْقِنْ) دخی شیکسز بل سین (بِحُمْقِ الْمَرْءِ) ایرنك احمقلغنی (اِنْ کَانَ) اگر بولسه اول ایر (مِکْثَارًا) کوب سیله‌وچی (النُّطْقُ) سیله‌شو (زَیْنٌ) زینتدر (وَالسُّکُوتُ) دخی تیك تورو (سَلَامَةٌ) سلامتلکدر (فَاِذَا نَطَقْتَ) بس هر قیچان سیله‌شساڭ سین (فَلَا تَکُنْ) بس بولما سین (مِکْثَارًا) کوب سیله‌شوچی (مَا نَدِمْتَ) اوکنماس سون (عَلَی السُّکُوتِ) تیك تورو اوزرینه (مَرَّةً) بر مرتبه (وَلَقَدْ نَدِمْتَ) تحقیق اوکنورسون سین (عَلَی الْکَلَامِ) سیله‌شو اوزرینه (مِرَارًا) کوب مرتبه (وَمِمَّا) شول نرسه جمله‌سندندر (یَزِیدُ) آرتدرر اول نرسه (فِی الرِّزْقِ) رزقده (اَنْ یَقُولَ) ایتمکلکدر (کُلَّ یَوْمٍ) هر بر کونده (بَعْدَ انْشِقَاقِ الْفَجْرِ) تاڭ یارولغان صوڭنده (اِلٰی وَقْتِ الصَّلٰوةِ) ایرته‌نماز وقتینه‌قدری اوشبو سوزنی (سُبْحَانَ اللّٰهِ) پاکلامك پاکلایمون مین الله تعالی نی (وَبِحَمْدِهِ) دخی الله تعالی نڭ حمدی برلن شغللنه‌مون (وَاَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ) دخی الله تعالی دن یارلقاماق استایمون مین (وَاَتُوبُ) دخی توبه قیلامون مین (اِلَیْهِ) اول الله تعالی گه (مِائَةَ مَرَّةٍ) یوز مرتبه ایتمکلك (وَاَنْ یَقُولَ) دخی ایتمکلکدر (لَا اِلٰهَ) یوقدر حقلق برلن قللق قیلمش ذات (اِلَّا اللّٰهُ) مگر الله تعالی در (الْمَلِكُ) پادشاهدر اول الله تعالی (الْحَقُّ) ثابتدر اول الله تعالی (الْمُبِینُ) ظاهر قیلغوچی اول الله تعالی

(كُلَّ يَوْمٍ) هر كونك ايتمكلك (صَبَاحًا) ايرته ده (وَمَسَاءً) دخی كيچك (مِائَةَ مَرَّةٍ) يوز مرتبه (وَأَنْ يَقُولَ) دخی ايتمكلكدر (بَعْدَ الْفَجْرِ) تاك توغاننك صوڭنده (كُلَّ يَوْمٍ) هر كونده (اَلْحَمْدُ) هر ماقتاو (لِلّٰهِ) اول الله تعالى گه خاصدر (سُبْحَانَ اللّٰهِ) دخی الله تعالى نی پاكلاماك پاكلايمون مين (وَلَا اِلٰهَ) دخی يوق در حقلق برلن قللق قيلمش ذات (اِلَّا اللّٰهُ) مگر بر الله تعالى در (ثَلٰثًا وَثَلٰثِينَ مَرَّةً) اوطز اوچ مرتبه (وَبَعْدَ صَلٰوةِ الْمَغْرِبِ) دخی آخشام نمازی صوڭنده (اَيْضًا) ينه ده (وَيَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ) دخی الله تعالى دن يارلقايو استامكلك تيش (سَبْعِينَ مَرَّةً) يتمش مرتبه (بَعْدَ صَلٰوةِ الْفَجْرِ) ايرته نمازی صوڭنك (وَيُكْثِرُ) دخی كوب قيلماقلق تيش (مِنْ قَوْلِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ) لاحول ولا قوة الا بالله العلى العظيم ديكان سوزدن (وَالصَّلٰوةَ) دخی صلواتنی كوب قيلماق تيش (عَلَى النَّبِيِّ) پيغمبر عليه السلام اوزرينه (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالى نك رحمتی بولغای ايدی (عَلَيْهِ) اول رسول الله اوزرينه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالى نك سلامی بولغای ايدی (وَيَقُولَ) دخی ايتمكلك تيش (يَوْمَ الْجُمُعَةِ) جمعه كوننده (سَبْعِينَ مَرَّةً) يتمش مرتبه اوشبو سوزنی (اَللّٰهُمَّ) ای الله (اَغْنِنِي) موكسز قيل سين مينی (عَنْ حَرَامِكَ) حرامكدن (وَاكْفِنِي) دخی يتاكچی بول سين ميڭا (بِفَضْلِكَ) اوز فضلك برلن (عَمَّنْ سِوَاكَ) اوزكاباشقه دان (وَيَقُولَ) دخی ايتمكلك تيش (هٰذَا الثَّنَاءَ) اوشبو ثنانی (كُلَّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ) هر بر كيچه وكوندزده ثنا اوشبودر (اَنْتَ) سين (اللّٰهُ) هر بر كوركام صفتنی جيغوچی ذات سين (الْعَزِيزُ) غالب واستون بولغوچی سين (الْحَكِيمُ) حكمة ايياسی سين (اَنْتَ) سين (اللّٰهُ) الله سين (اَلْمَلِكُ) پادشاه سين (اَلْقُدُّوسُ) عيبلردن پاك سين (اَنْتَ) سين (اللّٰهُ) الله سين (اَلْحَلِيمُ) شفقتلی سين (اَلْكَرِيمُ) حرمتلی سين (اَنْتَ) سين (اللّٰهُ) الله سين (خَالِقُ الْخَيْرِ) ايزگولكنی ياراتقوچی (وَالشَّرِّ) دخی ياوزلقنی ياراتقوچی سين (اَنْتَ) سين (اللّٰهُ) الله سين (خَالِقُ الْجَنَّةِ) اوجماحنی ياراتقوچی (وَالنَّارِ) دخی تموغنی

ياراتقوچى (عَالِمُ الْغَيْبِ) غيبنى بلگوچى (وَالشَّهَادَة) دخى حاضرنى بلگوچى
(عَالِمُ السِّرِّ) قلبده ياشرون بولغان نرسه نى بلگوچى (وَاَخْفَى) دخى كوزدان ياشرون
بولغان نرسه نى بلگوچى (اَنْتَ) سين (اَللّٰهُ) الله سين (اَلْكَبِيرُ) الوغ سين (اَلْمُتَعَالِ)
بلند بولغوچى سين (اَنْتَ) سين (اَللّٰهُ) الله سين (خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ) هر نرسه نى ياراتقوچى
سين (وَاِلَيْهِ) دخى اول الله تعالى اوزرينه (يَعُودُ) قايتور (كُلُّ شَيْءٍ) هر نرسه
(اَنْتَ) سين (اَللّٰهُ) الله سين (دَيَّانُ يَوْمِ الدِّينِ) جزا كوني نڭ جزا بيرگوچى سى
سين (لَمْ تَزَلْ) هميشه بولدك سين (وَلَاتَزَالُ) دخى هميشه بولورسون سين (اَنْتَ)
سين (اَللّٰهُ) الله سين (لَا اِلٰهَ) يوق در حقلق برلن قللق قيلنمش ذات (اِلَّا اَنْتَ)
مگر سين گنه سون (اَللّٰهُ) الله تعالى (اَلْاَحَدُ) بردر (اَلصَّمَدُ) موكسزدر (لَمْ يَلِدْ)
توغدرمادى اول الله تعالى (وَلَمْ يُولَدْ) دخى توغدرلمادى (وَلَمْ يَكُنْ) دخى بولمادى (لَهُ)
اول الله تعالى اوچون (كُفُوًا) تيگ (اَحَدٌ) هيچ بر كشى (اَنْتَ) سين (اَللّٰهُ) الله سين
(لَا اِلٰهَ) يوق در حقلق برلن قللق قيلنمش ذات (اِلَّا اَنْتَ) مگر سين گنه سين
(اَلرَّحْمٰنُ) رحمت قيلغوچى سين دنياده بارچه مخلوقلارغه (اَلرَّحِيمُ) رحمت قيلغوچى
سين آخرتده مؤمنلرگه گنه (اَنْتَ) سين (اَللّٰهُ) الله سين (لَا اِلٰهَ) يوقدر حقلق برلن
قللق قيلنمش ذات (اِلَّا اللّٰهُ) مگر الله تعالى اوزى گنه در (اَنْتَ) سين (اَلْمَلِكُ) پادشاه سين
(اَلْقُدُّوسُ) بارچه عيبلردن پاك سين (اَلسَّلَامُ) كيمچيلكلردن سلامتلك ايياسى سين
(اَلْمُؤْمِنُ) اوزكنى خبر بيرگان نرسه كه تصديق قيلوچى سين (اَلْمُهَيْمِنُ) تلاگان آدمكنى
بيك صاقلاغوچى سين (اَلْعَزِيزُ) غالب بولغوچى سين (اَلْجَبَّارُ) قهر برلن اصلاح
قيلغوچى سين (اَلْمُتَكَبِّرُ) الوغلق اياسى سين (اَنْتَ) سين (اَللّٰهُ) الله سين (لَا اِلٰهَ)
يوق دور حقلق برلن قللق قيلنمش ذات (اِلَّا اَنْتَ) مگر سين گنه سين (اَلْخَالِقُ) هر نرسه نى
ياراتقوچى سين (اَلْبَارِئُ) هر نرسه نى بر تسلى يعنى تفاوتسز ياراتقوچى سين بعضسنى

بعض‌دن صورتلر برلن آیورلغوچی ایتب (اَلْمُصَوِّرُ) تورلی صورتـلار برلن صورةلوچی‌سین (لَهُ) اول الله‌تعالی اوچوندر (اَلْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰی) کورکام‌بولغان اسم‌لر (یُسَبِّحُ) تسبیح ایتور (لَهُ) اول الله‌تعالی‌گه (مَافِی السَّمٰوٰاتِ) کوکلرده‌بولغان نرسه‌لر (وَالْاَرْضِ) دخی یبرده‌بولغان نرسه‌لر (وَهُوَ) اول الله‌تعالی (الْعَزِیزُ) غالب‌بولغوچیدر (اَلْحَکِیمُ) حکمت ایباسی دور (وَمِمَّایَزِیدُفِی الْعُمُرِ) عمرده آرتدرا تورغان نرسه‌لر جمله‌سندن‌دور (اَلْبِرُّ) ایذگوللک (وَتَرْكُ الْاَذٰی) دخی کشی رنجتونی قویو (وَتَوْقِیرُ الشُّیُوخِ) دخی قارتلارنی الوغلاو (وَصِلَةُ الرَّحِمِ) دخی صلهٔ‌رحم‌در یعنی قرداشلردن قرداشلکنی کیسماو (وَاَنْ یَقُولَ) دخی ایتمکلک‌در (حِینَ یُصْبِحَ) تا‌ڭغه‌کرکان وقتده (وَیُمْسِیَ) دخی کیچکه‌کرکان وقتده (کُلَّ یَوْمٍ) هرکونده (ثَلٰثَ مَرَّاتٍ) اوچ مرتبه (سُبْحَانَ اللّٰهِ) الله‌تعالی‌نی پاکلاماك‌پاکلایمون‌مین یعنی بوسوزنی ایتورمون‌مین (مِلْاءَ الْمِیزَانِ) میزان تولوی‌مقداری (وَمُنْتَهَی الْعِلْمِ) دخی الله‌تعالی‌نڭ علم‌مقداری (وَمَبْلَغَ الرِّضَاءِ) الله‌تعالی‌نڭ رضاسی‌مقداری (وَزِنَةَ الْعَرْشِ) دخی عرشی آورلغی‌قدری بلار‌کلسی‌کوبلکدن‌کنایه (وَالْحَمْدُلِلّٰهِ) دخی هرماقتاو الله‌تعالی‌اوزرینه‌بولسون ایتورمون‌بوسوزنی (مِلْاءَ الْمِیزَانِ) میزان‌تولوی‌مقدارنچه (وَمُنْتَهَی الْعِلْمِ) دخی الله‌تعالی‌نڭ علمی‌مقدارنچه (وَمَبْلَغَ الرِّضَاءِ) دخی الله‌تعالی‌نڭ رضاسی‌مقدارنچه (وَزِنَةَ الْعَرْشِ) دخی عرشی‌مقدارنچه (وَلَا اِلٰهَ) دخی حقلق برلن قللق قیلنمش ذات‌یوقدر (اِلَّا اللّٰهُ) مگر بر الله‌تعالی‌در (مِلْاءَ الْمِیزَانِ) میزان تولونچه (و‌مُنْتَهَی الْعِلْمِ) دخی الله‌تعالی‌نڭ علمی‌مقدارنچه (وَمَبْلَغَ الرِّضَاءِ) دخی الله‌تعالی رضاسی مقدارنچه (وَزِنَةَ الْعَرْشِ) دخی عرشی آغرلغی‌مقدارنچه (وَاللّٰهُ اَکْبَرُ) دخی الله‌تعالی الوغدر (و)سوزلرنی ایتورمون‌مین (مِلْاءَ الْمِیزَانِ) میزان‌تولوی‌مقدارنچه (وَمُنْتَهَی الْعِلْمِ) دخی الله (تع)الی‌نڭ علمی‌مقدارنچه (وَمَبْلَغَ الرِّضَاءِ) دخی الله‌تعالی‌نڭ رضاسی‌مقدارنچه (وَزِنَةَ الْعَرْشِ) (دخ)ی عرشی آغرلغی‌مقدارنچه (وَاَنْ یَتَحَرَّزَ) دخی صاقلانماقلق عمرنی آرتدرر (عَنْ قَطْعِ

الْاَشْجارِ الرَّطَبَة) چی آغاچلارنی کیسودن (اِلَّا) مگر کیسر (عِنْدَ الضَّرُورَةِ) ضرورة وقتنده (وَمِمَّا يَزِيدُ فِي الْعُمرِ) دخی عمرده آرتدرا تورغان نرسه جمله سند اندر (اِسْبَاغُ الْوُضُوءِ) طهارتنی کامل قیلو (وَالصَّلٰوةُ بِالتَّعْظِيمِ) دخی تعظیم برلن نماز اوقو (والقران) دخی جیماقلق یعنی برگه قیلماقلق (بَيْنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ) فرض حج برلن نفل حج آراسنی (وَحِفْظُ الصِّحَّةِ) دخی سلامتلکنی صاقلاماقلق (وَلَابُدَّ) دخی چاره یوقدر (مِنْ اَنْ يَتَعَلَّمَ) ایرنمکلکدان (شَيْئًا) بر نرسه نی (مِنَ الطِّبِّ) طب علمندن (وَيَتَبَرَّكَ) دخی تبرکلنمك تیش (بِالْآثَارِ) اثرلر برلن (اَلْوَارِدَةِ) کیلگوچی اول اثرلر (فِي الطِّبِّ) طب حقنده (اَلَّذِي جَمَعَ) شوندایین طب علمی که جمع قیلدی آنی (اَبُو الْعَبَّاسِ الْمُسْتَغْفِرِي) ابو العباس المستغفری دیگان آدم (رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی رحمت قیلغای ایدی آکار (فِي كِتَابِهِ) اوزینك کتابنده (اَلْمُسَمّٰى) آتالمش اول کتاب (بِطِبِّ النَّبِيِّ) پیغمبر علیه السلام نك طبی برلن (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى) الله تعالی رحمت قیلغای ایدی اول رسول الله غه (وَسَلَّمَ) دخی الله تعالی سلامت قیلغای ایدی (يَجِدُهُ) طبار اول کتابنی (مَنْ يَطْلُبُهُ) اول کتابنی استگان کشی تم

طبع بتصحیح افقر العباد شیخ الاسلام بن اسد الله الحمیدی السمبری

اوقابر دورکنافبه دوز ایکی قور آت دور